

Délibáb

24
FILLÉR

Edwina Booth
Afrika legkegyellenebb asszony
"TRADERN HORN"

V. ÉVFOLYAM 44. SZÁM
BUDAPEST, 1931 OKTÓBER 31
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

ebb
a
időt

st.

PHILIPS RÁDIÓ

V. évfolyam

Budapest, 1931 október 31

44. szám

Délibáb

24
fillér

SZINHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félévre 5.- pengő. Egyes szám ára — pálya-
udvarokon 1s — 24 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2.- cseh korona, Jugoszláviában 4
dinar, Romániában 15 lei, Olaszországban 1 lira 20 centesimo. Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII. Dobó utca 12. Telefon: J. 427 39, J. 123 50

Türet parancsol?..

(Byssz Robert rajza)

Mi indította rá?

írta:

Szini Gyula

A színdaraboknak történetük van. A dilettáns többnyire azért ül le a darabot írni, mert fantáziáját a pénzkeresés lehetősége izgatja. (Mégfigyelés és tapasztalat, hogy ilyen gazdasági válságos korszakban, mint a miénk, gomba módjára szaporodnak a tiltkos drámairók.)

A nagy írónál azonban azt tapasztaljuk, hogy valami lelki izgalom, túlfeszültség, vagy valami leküzdhetetlen, a lélek mélyéből fakadó mondanivaló sarkantyúzta őket darabjuk megírására. A magyar irodalomban legjobb példa erre Madách. Alsósztrégovai magányában testi és lelki kínoktól gyötörve, felgyülemlett benne „Az ember tragédiája”. A maga egyéni tragédiájának színes prizmáján át az egész emberiség vergődése, küzdelme, bukása és felmagasztosulása jelent meg előtte. Ellenállhatatlan erővel tört ki belőle a mondanivaló. Talán beleőrült volna, ha nem írja meg „Az ember tragédiá”-ját, élete egyetlen nagyszabású és tökéletesen sikerült alkotását.

Az igazi író nem az üres papíros ihleti meg, amelyet mindenáron tele akar írni. Abból a csodálatos benső műhelyből, amelyben az író alkotásai érnek, maguktól papírra kíváncsoznak az eszmék, mondanivalók. Az ifjú Shakespeare megírja „Romeo és Juliá”-t, mert a lelke tele van az ifjúság és szerelem ígézetével. Az öregedő Shakespeare előtt, aki már a halál gondolatának bűvös körében él, az egész lét és nem-lét problémája merül föl és megalkotja legmélyebb, legkomorabb művét, a „Hamlet”-et. Pedig Shakespeare emellett jó üzletember és vállalkozó is, aki számot vet a kor és a közönség kívánalmaival. Mint színigazgató (áruló példa: „Hamlet”-ben) egész nyíltan panaszkodik a szomszédos gyermekszínház piszkos konkurenciája miatt.

Amatőrök, dilettánsok ebből azt a tanulságot vonhatják le, hogy ne nyúljanak a színdarabírói tollhoz, ha nincsen oly mondanivalójuk, amit még senki se mondott el. Igaz, hogy a dilettáns fűtyül az ilyen bölcs beszédre, mert ő nem Shakespeare babéraitra pályázik, hanem teljesen — ó de mennyire! — megelégednék azzal a tantiémmel, amit valamilyen divatos szerző keres. („Hiszen a minap

is láttam egy csapnivalóan rossz darabot — mondja magában — és a közönség mégis nevetelt viccein, a közönségnek kellett az a giccs, az a „schund.”)

Erről mindig eszembe jut Georges Feydeau esete. A háborúelőtti éveknek legdivatosabb, legjobban kereső szerzője Feydeau volt, aki „Osztrigás Mici” című és egyéb bohózataival egész Európát, sőt az egész világot megnevetette. A Rivierán villája, saját yachtja, több autója volt. Olyan jó módban élt, mint egy amerikai milliomos. Hát kérem, ez az irígyelt és ünnevelt szerző egyike volt a világ legszomorúbb, legmeghasonlottabb embereinek. Alaptermészete a legsötétebb pesszimizmus és embergyűlölet volt. Talán épp ezért látta meg az emberi élet egész nagy bohózatát. Mennél többet kacagott az életen és mennél többet kacagtatott másokat, annál szomorúbb lett ő maga belül, úgyhogy élete végén már egészen elzárkózott az emberek elől és tépelődő magánosságban halt meg a tragikus bohóc.

Ezen a téren azonban nem Feydeau, hanem a világ legnagyobb vígjátékirója, Molière vezet. Egész élete csupa meghasonlás. A francia udvar hivatalos mulattatója, amiért fizetést húz. És a főnemeseket azzal szórakoztatja, hogy eléjük tárja az akkori francia udvar nyegleségeit, álerkölcseit, kiadósan dús emberi hibáit. Sokan fölismerik magukat alakjaiban és ebből Molièrenek mérhetetlen kellemetlenségei, keserőségei támadnak. A francia udvarban például elszaporodnak a képmutató, haszonleső, minden hájjal megkent abbék. Molière megírja ellenük a „Tartuffe”-öt. Ha XIV. Lajos nem szerette és nem pártfogolta volna annyira Moliéret, már ezért a darabjáért is csúfosan meglakolt volna. A máglyákon akkor javában égették még az eretnekeket. „Misanthrope” című darabja mutatja leginkább az igazi Moliéret. Ott élt a léha udvarban egészen idegenül és ellenségesen. A „Misanthrope” voltaképp Molière keserű önkarikaturája.

A „Misanthrope”-nek, Molière talán legjobb darabjának a premiéren nem volt sikere. És ennek a kudarcnak érdekes okát jegyezték föl a kortársak. Az embergyűlölő és szókimondó Alceste a darabban megbélyegez egy akkor divatos, sallangos, üres költőt. Elmondja ennek az álköltőnek, a hölgyek kedvencének egy rémes, bombasztikus költeményét és szembeállítja vele egy népdal nemes, művészi egyszerűségét.:

Si le roi ni avuît donné
Paris sa grande ville
Et qu'il voulait ni enlever
L'amour de ma mie,
Je dirais au roi Henri :
Reprenez votre Paris,
J'aime mieux ma mie
Oh gué
J'aime mieux ma mie.

Ami magyar prózai fordításban így hangzanék :

Ha a király nekem adná Párizs nagy városát és esérébe kívánná babám szerelmét, azt mondanám Henri királynak : Csak tartsa meg magának Párizs városát, nekem kedvesebb a babám szerelme.

A premiéren azonban az a baleset történt, hogy a bombasztikus, rossz, piperkőc vers, amit Moliére elrémítő példaként idézett — tomboló tetszést aratott !

Amikor aztán Misanthrope — Moliére megmagyarázta, milyen rossz vers az, ami a közönségnek tetszett : a publikum esalódott, dühös lett és bosszúságában nem tapsolta meg az egyszerű népdalt. Ez a rossz hangulat végigkísérte a darabot, amely így a premiéren esúfosan megbukott.

Az igazi nagy író sohase keresi a közönség tetszését, sőt néha épp ellenkezőleg piros köpönnyel izgatja, mint a spanyol toreádor a bikát, hogy aztán legyőzze és térdre kényszerítse. Néha azonban a bika dőfi le a toreádort, mint Moliére esetében.

A belső mondanivaló tüze mindig átsüt azokon a darabokon, amelyek nagy sikert arattak. Az ifjú Hugo Victor esete érdekes. Padlásszobájában megírja első darabját, „Hernani”-t. A klasszikus tragédia volt akkor divatban, de már kövé dermedt alakjában. A közönség előkelőn unatkozott. A kakasülön egy lobogó hajú ifjú észreveszi az elfojtott ástításokat. Hazarohan és néhány lázas éjszakán át megírja darabját, amely valóságos hadüzenet a klasszikus tragédia ellen. Felforgató, üttörő darab. A „Hernani” végre egy értelmes színigazgató kezébe kerül. A darab tetszik a direktornak. Üzen a szerzőért. Az ifjú szerzőnek azonban nincs egy ép ruhája, amelyben megjelenhetne a hatalmas igazgató előtt. Kölcsönkért, rosszul álló fekete kabátban elindul a színházba. Utközben észébe jut, hogy aznap még nem evett egy falatot sem. Bemegy egy ismerős tejsarnokos nénihez. Megiszik egy pohár tejet és egy fehér

cipót. Fizetésre kerül a sor. „Most nincs pénzem, mondja a költő, de néhány perc múlva visszajövök és fizetek, Michu néni.” A néni csóválja a fejét. Hugo Victor elszalad. Egy óra múlva végre a költő belép megint a tejsarnokba. „Mivel tartozom ?” — „30 centime — feleli a néni, — de nem baj, ha csak holnap adja meg.” Hugo erre kivesz a zsebéből egy ezer frankos bankót és az ámuló néni elé teszi : „Kérek belőle vissza !” A néni már titokban a rendőrséget akarja értesíteni, hogy a Hugo úr biztosan megölt valakit. Hugónak ekkor ötlük csak eszébe, hogy egy kis tejsarnokban mégse tudnak ezrest váltani. Egy bankban váltja föl első tantem-előlegét és boldogan hozza Michu néninek a 30 fillért. A „Hernani” a premiéren tomboló sikert aratott. A közönség egy kis része, az avultabb ízlésű tiltakozott. Formális verekedés támadt, mert a túlnyomó többség el volt ragadtatva a hallatlanul újszerű, merész darabtól. Az egész bemutató folytonos taps, ünneplés, lelkes francia örömmámor közt folyt le. A padlásszoba lakójából máról-holnapra Franciaország leghíresebb írója lett.

A színházak ma általában az egész világon rosszul memnek. Ennek oka pedig a közismert gazdasági válságon kívül más is lehet. Talán a szerzőknek nincs elég mondanivalójuk a mai közönség számára. Pedig a kor, amelyben élünk, rendkívül érdekes, bonyolult, teli problémákkal. És sohasem lehet tudni, hogy valamelyik padlásszobában nem dolgozik-e lázasan az a kócos ifjú, aki egy ökölesapással le fogja teríteni a mai színházat.

A színház a tömegeké. A tömegek ízlése, szeszélye irányítja. A közönség jobb híján bevesz tücsköt-bogarat, ha mással nem táplálják. De igazságtalanság, ha a színházat ezért támadják. Mert mint a szomszjas föld az esőt, úgy lesi a színház az új, érdekes mondanivalót. Ez pedig csak akkor jön létre, ha valami belső tűz, élmény robbantja ki az íróból. Addig a színház éppúgy pang, mint az egész gazdasági élet.

M
gött
V
ez a
don,
gött
horiz
jeger
felhő
ami
haso
zené
ezek

De
darab
határ
punk
emel
valar
venes
tika
netbe
gyar
leveg
szenv
ról b
leveg
de en
általa
nem
hanen
a szer

És
de sz
kózik
jobban
mint a
több
szethe
A
szinte
felvon
olvast
Üst
Patkó

Pusztai szél

Gombaszögi Frída és Hajmássy Miklós
Vigszínház — Pusztai szél

Micsoda távlatok e gyönyörű cím mögött: *Pusztai szél!*

Valóban, szinte különösnek tetszik, hogy ez a cím még nem szerepelt magyar színpadon, amint nem szerepelt az sem, amit mögötte sejtünk és szinte látunk: végtelen horizont, délibábos messzeségek, ezüstös jegenyék zúgása a pusztai szélben, fehér felhők futása a mély égboltozaton — mindaz, ami a magyar földben oly mondhatatlanul hasonló a magyar lélekhez. És ime, itt, e zenét és látomásokat fakasztó cím mögött, ezeket a színpadi távlatokat sejlhettük végre.

De vajjon ezt is kapjuk-e *Hungady Sándor* darabjától? Rögtön rámondhatjuk, teljes határozottsággal: nem! Színpadot kapunk, egykori magyar romantikát kapunk, amely egy-egy felvillanásában olyan, mint valami Jankó János-féle fametszet a negyvenes-ötvenes évekből, a színpad és romantika mellett *drámát* is kapunk egy-egy jelenetben, de a magyar élet, magyar föld, magyar lélek távlatait nem érezzük sehol. A levegő, mely az alakokkal és képekkel és szenvedélyekkel telezsúfolt színpadra kívülről beáramlik, nem az élet, a föld, a lélek levegője, hanem süritett színpadi levegő, de ennek legalább zamatos és erős. Amint általában az a baj itt, hogy a kakukfűillat nem az ablakon jön be távoli mezőkről, hanem... perolinfecskendővel hinti szét a szerző és rendező.

És mégis... ez a darab szép. Nem jó, de szép: újabban ez a kettő ritkán találkozik és tudja Isten, az ember sokkal jobban tud szeretni egy szép színdarabot, mint az olyat, amely olyan jó, hogy már-már több köze van az iparhoz, mint a művészethez.

A mese — egyébként — alig-alig új, szinte úgy érzi az ember, hogy ezt a három felvonást három strófabá süritve, már olvasta Petőfiben.

Ústódi Antal, az öreg betyár — amolyan Patkó Pista vagy Sobri Jóska — a pusztai

csaplárosnét szereti. A csaplárosné szívesen túri a vasból öntött öreg betyár gyengédségét, holmi kalárisok és selyemkendők kedvéért, de a szíve másé. A daliás pandúr-örmesteré, akit a garázdálkodó betyárok üldözésével bizott meg a tekintetes vármegye. A betyár persze nem tudja, hogy van, akivel osztania kell a szép menyecske szerelmében, mert ha tudná, a menyecske nek ütné az utolsó órája. A pandúr sem tud azonban arról, hogy vetélytársa akadt. A betyárok eltávoznak a csárdából, jön a szerelmes pandúr. Nemsokára huszárság

roboz be a csárda tájékára és a hadnagyuk szemét vet a pusztai szép asszonyra. Nem tudja, hogy a strázsamesternek „tisztes-séges szándékai” vannak az asszonnyal, neki tehát abszolút tisztességtelen szándékai vannak vele. Összetűzés, verekedés — a pandur fejbe veri a hadnagyot, aki élettelenül terül el a földön.

Most persze menekülnie kell; statárium van és ő feljebbvalójára kezét emelt, tisztet ölt. Az őrmester, nem tudván, hová, merre fusson, beáll betyárnak az Ústödi Antal bandájába. Igen ám, de ekkor ki is derül, hogy miért, helyesebben: kiért gyilkolt. A féltékenységekben eszeveszett vén betyár azonban nem öli meg vetélytársát, ennél sokkal súlyosabb büntetéssel sújtja: megkötözve beviteti a vármegyeházára, ítéljen felette a statáriális bíróság. Ő maga pedig bosszút lihegve, a csárdásnéhoz száguld, hogy végezzen vele.

De a csárdásné van annyira: *asszony*.

Rajnay Gábor
Vígyszínház — Pusztai
szél

amennyire a betyár: *férfi*. Hízelegve hiteti el a dühöngő zsvánnnyal, hogy a pandúrral csak azért állt szóba, hogy megmentse tőle az Ústödi-bandát. Ez, végre is elhíhető. A vén betyár pedig nem azért férfi, hogy el ne higgye. Ottmarad egy szerelmes éjszakára az asszonynál. Csakhogy az asszony most felingerelt tigris a hízelegve doromboló macska képében: megtudta, hogy Ústödi Antal a vármegye kezére juttatta szerelmesét, ő tehát pandúrkézre juttatja Ústödit és bandáját.

Végül mind ott állnak a rögtönítélő bíróság előtt, mely a strázsamestert kénytelen halálra ítélni. Ekkor azonban előáll a súlyosan sebesült hadnagy, akit

Jávor Pál és Hajmássy
Miklós

Vígyszínház — Pusztai
szél

Csontos Gyula
Vígyszínház — Pusztai szél

lelkifurdalása hajszolt a bíróság elé és hamis esküt tesz a feszületre, hogy a strázsamester őt nem bántotta, sebe onnan van, hogy elcsúszott és az asztal sarkába vágta fejét. A strázsamester a közönség elégedett zokogása közben felmentik, de kötéltre ítélik Üstödít és bandáját, miután az öreg betyár lovagiasan elhallgatja a bíróság és a strázsamester előtt, hogy minő kompromittáló kötelékek fűzték a csaplóroséhoz.

Ime, ha francia darabról volna szó, így szólnánk, művelten: c'est tout. Így csak azt mondjuk bizonyos nepiességgel: itt a vége, fuss el véle.

A közönség elégedetten el is futhat véle, de a kritikusnak volna még néhány mondanivalója.

Nem az itt a legnagyobb hiba, hogy a darab: *színház*, nem pedig: *élet*; nem is az, hogy a fiatal magyar színházi íróknak ez az egyik legtehetségesebbike és legjobb hízeműje. *Hunyady Sándor*, dédapáink idejét írja színházra, ahelyett, hogy a saját időkét írná, az itt a főhiba, hogy még színháznak is túlságosan... színház ez a dolog és ami túlságosan szindarab, az néha kevesebb a szindarabnál. A

túljó, színház néha: nem jó. Ami nem változtat azon, hogy szépnek még mindig megmaradjon. Bár csak kevésbé simán görödülne és néha kevésbé drámai módon, mennyivel több volna így benne abból, ami az igazi drámát megkülönbözteti a melodramától, mert igen, ez a darab operazene alá kívánczik, librettónak. De zenéje így is van: a szerző gyönyörű, izes magyar nyelve. Ami azonban a legfőbb baj, az a *Vígyszínház* téves akusztikája, népies darabokkal szemben. Ez a darab olyan a Vígyszínházban, mintha egy nagyszerűen megcsinált műpíacot még üvegházba is tennének: ha elhíhető volna is, hogy a píac igazi, az üvegház megcáfolná. Nem *Hegedűs* Tibor rendezése tehet erről, hanem a színház hagyományos légköre, egyik napról a másikra nem lehet ugyanazon a színházban, ugyanaz előtt a nézőtér előtt francia mondandóságból és angolos előkelőségből népies zamatra térni. Igaz, *Gombászó* Frida nagyszerű ösztöne itt is tudja, mit és hogyan kell megcsinálnia, a darab eredendő tónusát teljes zengésben ki is hozza, de körülbelül egyedül maradna, ha *Rajnai* Gábor nem formálna mellette remekbe vésett jellemalakítást, ha *Maklár* Zoltánnak és *Vágónénak* nem adott volna a szerző néhány olyan epizódlehetőséget, amelyet ez a két kitudó színész a legteljesebben ki is használ, ha *Törzs* Jenő nem volna kis szerepében is hatalmasan emberi. Mert ami *Csontos* Gyulát illeti, ő a monumentalitást összetéveszti az egyhangúsággal, viszont *Hajmássy* Miklós, a strázsamester, mostohában kezeli szerepét, mint a szerep őt. *Jávor* Pált pedig a szerep kezeli igen mostohán.

De nem is az egyes szereplők — az egész az, ami nincs helyén a Lipót körüli színházban. Ki tudja, azt a bizonyos perolinfecskendőt a Nemzeti Színházban tán igazi kakukfüllatnak éreztük volna?...

Fóthly János.

Törzs Jenő
Vígyszínház — Pusztai szél (Áldor felvételei)

Stagione

Az olasz vándorkomédiásoktól a milánói Scaláig

Az olasz színházaknak, a milánói Scalá-t kivéve, nincsen állandó, szerződött társulatuk. A színházakban időnként az úgynevezett stagione váltják fel egymást. Ezek a stagione-társulatok négy-öt előadásra vannak berendezve s mikor kimerítették a közönség érdeklődését, továbbállnak s egy másik városban hozzák színre műsorukat. Olaszországban tehát nincs fővárosi és vidéki színészet. A legnagyobb sztárok és a legapróbb színészek egyaránt az országot járják. Ermete Zacconi, Ruggero Ruggeri, a Grammatica-nővérek ma itt, holnap egy másik városban aratják sikereiket. Az írók közül Luigi Pirandellónak, Dario Nicodeminek és Sem Benellinek saját maguknak van stagione-társulatuk. Pirandello társulata, mióta az élesszemű szicíliai felfedezte Olaszország legfiatalabb és talán legtehetségesebb drámai hősnőjét, nem ad elő, csak saját darabjait, melyekben természetesen Martha Abba vállain nyugszik a fősúly. Ezzel szemben Dario Nicodemi színrehozza a külföldi színpadi írók műveit is. Kedvencei éppen a magyarok és természetesen Molnár Ferenc. Primadonnája a legszebb szemű olasz színésznő, Vera Vergani, aki hol Gombaszögi, hol pedig Varsányi Irén szerepeit játssza egyaránt elsőrangú művésztel. Természetes, hogy a nagy olasz színészek, Zacconi, Ruggeri, a Grammatica-nővérek maguk szervezik társulatukat. Ezeknek a társulatoknak azonban megvan az a hibájuk, hogy a tagok legnagyobb része művészeti szempontból messze elmaradnak a főszerepet vívó egyénisége mellett és sokszor előáll az a helyzet, hogy a közönség nem azért megy el a színházba, hogy „Lear király”-t, vagy „Hamlet”-et lássa, hanem hogy Zacconit vagy Ruggerit lássa legjobb szerepeikben, mert a többi tagok rossz játéka gyakran minden illúzióját elveszi a darabtól, még a „Lear király”-tól is.

A drámával szemben azonban sokkal jobban vannak megszervezve az énekestársulatok, különösen az operatársulatok. Olaszország az énekesek hazája. Az operastagione sokkal régebbek is, mint a prózaiak. Már a reneszánsz idejében nagy és fejlett énekestársulatok járkát az országot és a mi időnkben is Olaszország adja a legtöbb nagy énekest, sőt a milánói Scala mellett Mussolini megépítette a római királyi színházat, mely rövid működése alatt is majdnem egyenrangúvá emelkedett a Scalával.

Tulajdonképpen Olaszország a modern színészet bölesője, éppen úgy, mint Athén az ókori színészeté. Mialatt nálunk Magyarországon a legkezdetelegesebb vándortársulatok keskeny tengelyű ekhószekerekben vándorolták végig az országot, hogy egy-két napos pihenőt tartsanak valamelyik kocsi-szín színpadán, Olaszországban már óriási, még ma is világhírű színházak épülnek. Velencében a Fenice, Firenzében a Teatro della Pergola, Nápolyban a San Carlo és Milánóban a Scala.

A modern színház és színészet tulajdonképpen a reneszánszsal veszi kezdetét. A középkorban, mikor a papság rendelkezett a világi hatalommal, csak az úgynevezett misztériumok és az ezekből származó passiójátékok kerülhettek színre. Ezeket maga az egyház mutatta be a közönségnek, papok és apácák játszották benne a szerepeket. Az előadásokat a templom előtti térségen, néha a temetőben tartották meg. A passiójáték célja nem szórakoztatás, hanem Krisztus és az apostolok történetének a megismertetése. Akárki írta is meg a passiójátékot, annak tartalma mindig ugyanaz volt. A szín Betlehem, Egyiptom és Jeruzsálem. A misztériumokat pedig emeletes színpadon játszották. Legalul volt a pokol, középen a föld, felül a mennyország. Az

ördögök és az angyalok primitív létrákon juthattak el a földre.

A reneszánsz kezdi felújítani az ókor drámáit éppúgy, mint egyéb művészeit. Fellépnek a vándorkomédiások. Névtelen emberek, akik apró, leginkább saját szerzeményű darabokat adnak elő. Ezekben a komédiákban egy ember sokszor három-négy szerepkört személyesít meg egyszerre, tehát inkább felolvasó, mint színpadi jellegűek. Magát Dantét is egész bátran besorozhatjuk ezek közé a vándorkomédiások közé. Miután az „Isteni színjáték” költőjének menekülnie kellett Firenzéből, szűkebb hazájából, Itália különböző fejedelmei előtt olvas fel halhatatlan írásából. Veronában, mikor földet verő tógájában kilép az utcára, a gyermekek ujjal mutatnak rá: „Ime, Dante, aki megjárta a poklot!” Akkoriban ugyanis nem volt különbség a komédia és a valóság között, egyiket éppúgy elhitték, mint a másikat.

A legrégebbi olasz komédiások és költők az orvosok céhébe tartoztak. Megkülönböztették őket a többi balandóktól, de annyira mégsem növekedett a számuk, hogy önálló céhet engedélyezzenek a számukra. Az első politikus, aki a komédiásoknak előjogokat szeretett volna adni, Niccolò Machiavelli volt, aki miután ott kellett hagynia Firenzében viselt államtitkárságát, maga is megírta a „Mandrugora” című politikai komédiáját, mely ugyanabban az 1600. évben került a közönség elé, amikor Giordano Bruno, a legnagyobb olasz filozófus eretnekség miatt máglyára állították.

Ebben az időben azonban már nagyban divát Olaszországban a színdarabírás, éppen úgy, mint a színjátszás. Boccaccio nagy befolyást gyakorol az olasz vándorkomédiásokra, akiknek játékát rendszerint amúgyis csak a férfinép élvezhette végig. Amíg azonban nálunk a komédiások kocszmákat és koesiszíneket választottak szereplésük színhelyéül, Itália minden városának meg-

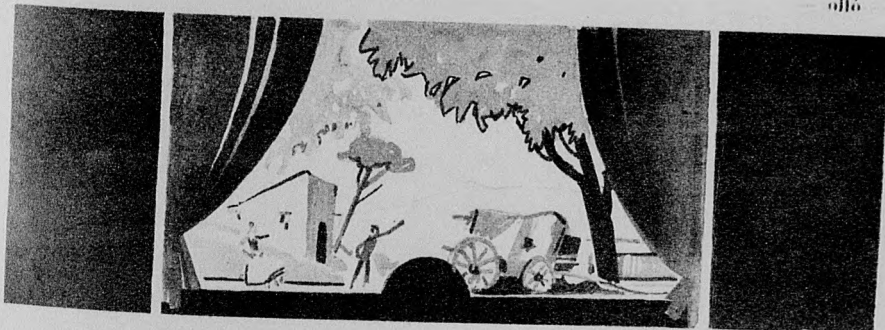
volt a maga grófja, vagy hercege, akik udvarukban szívesen látták a vándorkomédiásokat.

A szó szoros értelmében vett modern olasz színpad azonban Carlo Goldonival veszi kezdetét. A velencei ügyvéd száznyolcvan vígjátékot írt és rövidesen teljesen felhagyott ügyvédi mesterségével és megalakította az első stagione-társulatot. Goldoni viszi színpadra az anyós, az após és egyéb komikus színpadi figura alakját és ezzel megteremtí a modern vígjátékot. Goldoni vígjátékai közül még ma is igen sok szerepel úgy az olasz, sőt a külföldi színházak műsorán is.

Ugyanabban az időben, mikor Goldoni megteremtí a modern vígjátékot, az itáliai opera is virágkorát éli. Bellini és Rossini, a romantikus és vígopera megteremtői, új utakat nyitnak a megzenésített színpad világában. Rossini, ha véletlenül rövid időre otthagyja Párizst, dirigensnek áll a pesarói operaegyüttesbe. Azonban éppen ő, akinek lelkében ezer vígkedvű vándor préseledött össze, hamarosan megújja a vándoréletet s később már nem mozdul ki Pesarónól, pedig a párizsi mondainvilág egyre hívogatja a „Pesarói hattyút”. Dehát „öregségére megkomolyodik az ember”. — Ez éppen Rossini mondása volt. — Talán az olasz színészetre is ráillik ez a mondás. Az olasz színpad az utolsó időben határozottan súlyosodott. Eltekintve az énekesektől, a dráma is színpadra dobott egy D'Annunziót, egy Dusét, Pirandellót, akik mégsem vesznek el egészen nyomtalanul a színház történetében.

A stagioneknak pedig, ámbár modernizált vándorszínészetnek tekinthető, megvan az előnye, hogy Modena és Padova, az észak-itáliai kisvárosok közönsége fölemelt helyárák nélkül éppúgy gyönyörködhetik a nagyok játékában, mint azokéban, akik elvesznek a színház rengetegében.

— 111 —

Torockói menyasszony

Gyergyay István és Dayka Margit
Belvárosi Színház — Torockói menyasszony

Lélekbe világító napfény, szívbé ragyogó derű, tiszta és mélyen zengő költészet *Indig Ottó* első darabja. Olyan, mint a kis tanító mezei virágcsokrokra, mint Patkós Nagy Rózi dolgos paraszt tenyerében az aranyérett búzakalász, ahogy duzzadt szeméit, a sok apró életet szétpergeti. Tavasz, zsendülés és ősi erő forrósodik minden szavában. Nagy, nagy őszinte egyszerűség. A kakukfű egyszerűsége, a rezedák egyszerűsége: titka azonban mélyen rejtve marad, titka, amely az élet titka. A tehetség rejtelve. Fiatalsággal van teli ez a darab. Boldog hintázással, Megnyíll elpityeredéssel. *Indig Ottó* nem takar-gatja érzéseit: meghatódik, ha meghatják a

dolgok, nevet, ha az élet fonákjára esik a tekintete. Mondom: őszinte. S magával ragadó. Költő. Fantáziája, kifejezése: élő költészet. Melegen köszöntjük őt a rivalda előtt s várjuk, hogy hozza, hozza el a mi el-bitangult világunkba szívének, szívbéli művészetének derítő ragyogását.

A magyar irodalom s színházi világ nagy várakozással néz *Indig Ottó* további munkássága elé.

A *Torockói menyasszony* tartalma a következő:

Bárány Andris, a falu duhaj legénye (*Gyergyay István*) és Patkós Nagy Rózi (*Dayka Margit*) szerelembe esnek s esküvő-

jükre készülnek. Persze, okmányok kellene a „házassághoz” mindenek előtt. S itt kezdődik a baj. A jegyző (*Mály Gerő*) nagy zavarban van, mert megtudja, hogy Rózszi nem Patkós Nagy Istvánék törvényes gyereke, hanem „lelenc”-gyerek. Erről persze Rózszi mit sem tud, őt úgy nevelték fel, mint saját gyermeküket. A baj azonban azzal lesz nagyobb baj, hogy a Gyermekmenhely hivatalos iratai szerint: Rózszi Blum Salamonnak, a tordai zsidó malmosnak és Weisz Reginának, a zsidó mindenesnek a gyermeke. Így hát Patkós Nagy Rózszi — zsidó lány. Bárány Andris szegényli menyasszonya származását és elhagyja a lányt. A falu is csufolódva mutogat a zsidó lánnyá lett Rózszi. Így történik, hogy Herskovicshoz (*Gőzon Gyula*), a falu szegény zsidó kocsmárosához menekszik, aki jószívvel fogadja az új „hítsorsost”. Herskovics nagy odaadással

Mály Gerő
Belvárosi Színház — Torockói menyasszony

tanítja Rózsit az új hitre. Közben értesíti özv. Blum Salamonnét (*Gombaszögi Ella*), hogy férjének törvénytelen gyermeke megkerült. A jószívű zsidó asszony magához akarja venni a lányt. A tanító (*Váradi Lajos*) is megkéri Rózszi kezét. De megjön a menhely újabb értesítése a jegyzőhöz, amely közli vele,

Gőzon Gyula és Gombaszögi Ella
Belvárosi Színház — Torockói menyasszony

hogy előbbi jelentésük tévedés volt, Rózsai nem Blum Salamon leánya, nem zsidó, hanem református és egy nyomdásznak a gyermeke. Az új fordulatot nem merik közölni Rózsival. A leány, bár szíve szerint szereti Bárány Andrist, aki bűnbánóan jelentkezik nála, mégis elutasítja a legényt. De kikoszarazza a tanítót is, mert hiszen — nem őt szereti. Herskovics, aki szökött magyar katonák miatt vizsgálati fogságba került, mert Rózsai helyett magára vállalta a „bűnt”, hazajön és most már meg kell mondani a leánynak, hogy ő mégsem zsidó. Mulatságos huzavona után ezt közlik is Rózsival.

Igy elsimulnak a dolgok és Bárány Andris holdogán öleli szívére a néki megbocsátó Rózsit.

A *Belvárosi Színház* művészei nagy odaadással játszották a fiatal író első darabját. *Dajka* Margit Patkós Nagy Rózsai szerepében kedvesen és sok derűvel vitte színpadra a zsidó-parasztlány figuráját. *Mály* Gerő román jegyzője olyan kabinetalakítás volt, amelynek művészi értékéről, abszolút színpadi hatásáról a legteljesebb elismeréssel lehet csak szólni. Felejthetetlen volt. *Gózon* Gyula tisztán esengő s szívből fakadó lírával játszotta a kis zsidó kocsmáros. Mélyről: lélekből rikatolt és nevettegett. *Gyergyai* István sehogy sem illeszkedett szerepébe. *Várad*i Lajos halk finomsággal min-

tázta meg a szerelmes tanító alakját. *Gombaszögi* Ella két kurta jelenetében kiváló kvalitásáról tett újabb bizonyosságot. *Kovács* Károly esendőörmestere kitűnő volt. *Szemlér* Mária, *Bondy* István, *Pataky* Miklós, *Hoykó* Ferenc s több kis szereplő egészítette ki az együttest.

A rendező *Tarnai* Ernő volt, aki érezhetően kabarérítmust diktált, ami pedig éppen nem illik Indig Ottó költői mondani-valóhoz.

A Belvárosi Színház új darabja nagy siker. **Ujházy György.**

*Gózon Gyula és Várad*i Tihamér
Belvárosi Színház — *Torockói menyasszony*
(Áldor felvételei)

ombakiváló
Covás
Szem-
liklós,
itette
rezhe-
g ép-
dani-

nagy
örög.

Indig Ottó (Áldor felv.)

Két szerző avatás

Csehétfalvi
Albert Istváné
(Fotó Élite)

A Belvárosi Színház új darabjának, a „Torockói menyasszony”-nak premijére egyben szerzőavatás is volt. Indig Ottó, a legújabb pesti színpadi szerző bemutatkozása a siker jegyében folyt le és az eddig ismeretlen fiatal újságíró egyszerűen „bearrivált”.

A Délibáb kötelességének tartja, hogy bemutassa olvasóinak Indig Ottót, aki a következőket mondta magáról:

— Kolozsvári újságíró vagyok. Kisebbségi megszakításokkal már tíz éve eszem a kisebbségi magyar újságíró kenyerét Erdélyben. Nehéz, fárasztó és felelősségteljes mesterség ez és az ottani újságírói munka mellett nem igen volt időm darabírással foglalkozni. Pedig be régi álomom volt ez. Most végre ez is beteljesült. Megírtam végre az első színdarabomat, a „Torockói menyasszonyt”. Bevallom, nagyon féltettem ezt a torockói kislányt és féltő gondolat engedtem fel ebbe a gonddal küzdő, önmagával elfoglalt nagyvárosba. De ügylőszük, nem valók vele ségvent. Eddig legalább nem.

*
Már évek óta hordozom magamban ezt a témát. Eleinte nem szívesen nyultam hozzá. Félttem ettől a miljtőtől, az új és szokatlan hangtól. Félttem, hogy nehogy népszínműnek könyveljék el. Félttem, nehogy félreértsék a benne bújkaló problémát. De amikor kész volt, amikor végre megszületett, akkor már örültem neki és úgy néztem rá, mint az apa az elsőszülött lányára. Meg is öl a szegény, ha itt Pesten valami baj éri. Na de majd erről a premiej után is ráérek beszélni.

*
Indig Ottón kívül e hónapban még egy szerzőavatás lesz csehétfalvi Albert Istváné személyében, aki viszont az Új Színházban fog először színpadra kerülni. Az új színpadi íróról a rivalda előtti bemutatkozás előtt a Délibáb hasábjain ismertetjük meg a közönséggel.

— Hogy hogyan lettem író? — mondja csehétfalvi Albert Istváné. — Ha én azt tudnám. Jött észrevétlenül, magától. Már kislánykoromban írtam verseket, novellákat, apró karcolatokat, amelyek annak idején

a Pesti Hírlap hasábjain jelentek meg. De már akkor is lítkos szerelmese voltam a színpadnak. Fiatal leány koromban ifjúsági darabokat írtam és rendeztem egy személyben. Ungváron laktunk a Sajó-házban. Nagy zárt udvarunk volt, ahol édesapám engedelmével színpadot állítottam fel rendes díszletekkel és szombatvasárnap délutánonként 4 és 10 filléres helyárrakkal játszottuk az általam írt kisebb darabokat gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt. A bevétel az ungvári Betegsegélyző Pénztár kapta.

Igy indultam el. A gyermekkor vidám éveit megakasztotta a háború. Koravének lettünk. Jómagam a komoly stúdiumoknak szenteltem az időmet. Kórán megláttam az élet mélységeit és nagy szeretet lángolt fel bennem embertársaim nyomorúsága iránt, akik benne vergődtek. Tanultam szakadatlanul. Boldogult dr. Márky Sándor kolozsvári, majd a szegedi egyetem történelmi tanárának voltam hűséges tanítványa. Ebben az időben írtam több kisebb-nagyobb történelmi tanulmányt. A Petőfi-centenárium alkalmára írt egyfelvonásos színdarabomat a szegedi színház adta elő. 1923-ban pedig egy háromfelvonásos életképemet ugyan-csak a szegedi színház hozta színre.

Jelenlegi darabom megírására a mai idők inspiráltak. Amikor az emberek még mindig nem tudnak annyira egyek lenni, hogy egymással testvérként fogjanak kezét. Darabom nem irredenta darab, lélekrajz a földrajongók világából. Egy darab letűnt világ a régi nemesi kuriák életéből, amely tradicionális szokásaikat és a ma élők világát tárgyalja. Ezért van benne könny, mosoly, derű, hit, rajongás és szerelem.

Darabom hősenek a lelkében viaskodik egymással a föld és a művészet iránt érzett nagy szerelem. A két hősnő, akik a férfi bírásaért harcolnak egymással, az egyik a föld szeretetét, a másik a művészet imádatát viszi a férfi elé. A férfi nem tudja, melyiket válassza, nehezen tud dönteni, amíg eljut odáig, hogy egy széles öleléssel apáinak példájára le nem hajol ó is az ősi földre.

Személyek : Ádám, Éva.

(Szín : Főbérteli lakás a paradicsomban. Központi fűtés, melegvíz, fürdőszoba és minden mellékhelyiség. Amikor a függöny végre felgördül, Ádám és Éva az ebédnél ülnek és civakodnak.)

Ádám : Ha megpukkadsz, akkor sem veszek neked új fügefalevelet. Utóvégre még a régit is nagyszerűen lehet hordani.

Éva : Szégyellek kimenni ezzel a rongygal az emberek közé.

Ádám : Tubicám, elfelejtetd, hogy nincsenek még emberek. Csak mi ketten vagyunk... Ez az érv tehát nem helytálló.

Éva : Most nem erről van szó. Veszel nekem új fügefalevelet, vagy nem veszel ?

Ádám : Vagy nem veszek.

Éva : Akkor elválok.

Ádám : Nincs nekem olyan szerencsém.

Éva : Semmit sem veszel ?

Ádám : Hát nem bánom, valami csekélységet...

Éva : Szükségem van egy kígyóbőr cipőre.

Ádám (idegesen) : Kígyó ? Szó sem lehet róla. Nur nix, mit kígyóksz anfangern...

Éva : Ragaszkodom a kígyóbőrcipőhöz.

Ádám : Édesem, legyen eszed ! Meglátod, ez a kígyó-dolog kellemetlenséget okoz nekünk.

Éva : Kígyóbőrcipőt akarok ! Kígyóbőrcipőt nekem...

Ádám : Soha !

Éva : (miután a klasszikus remekművek ellen az a kifogás is felmerült, hogy nincs bennük elég zene, énekelni kezd egy slágert ?)

Az én férjem, Ádám,

De rám nem ad ám,

Az Ádám !

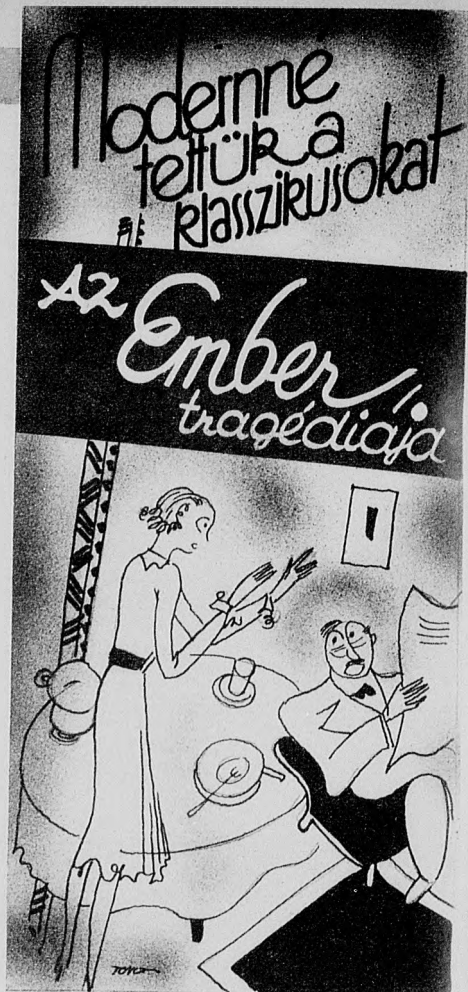
Ádám (éneklő) :

Az én nejem, Éva,

Messze van a Néva,

A Néva !

Éva : Kígyóbőrt akarok, apuskám !

Ádám : Lelőnélek, de hol a puskám. A puskám !

Éva : Apuskám !

Ádám : A puskám !

Együtt : Apuskám, a puska jó !

Oh apuci, oh apuci, oh, oh, oh, oh,

Jó a puszi, jó a puszi, jó, jó, jó, jó...

Éva (prózában) : Szóval nem veszel kígyóbőrcipőt ?

Ádám (még prózában) : Nem veszek !

Éva : Majd szerzek magamnak. (El.)

Változás.

(Szín : Erdei részlet. Dr. Kígyó Samu ül egy padon és szivarozik. Éva jön.)

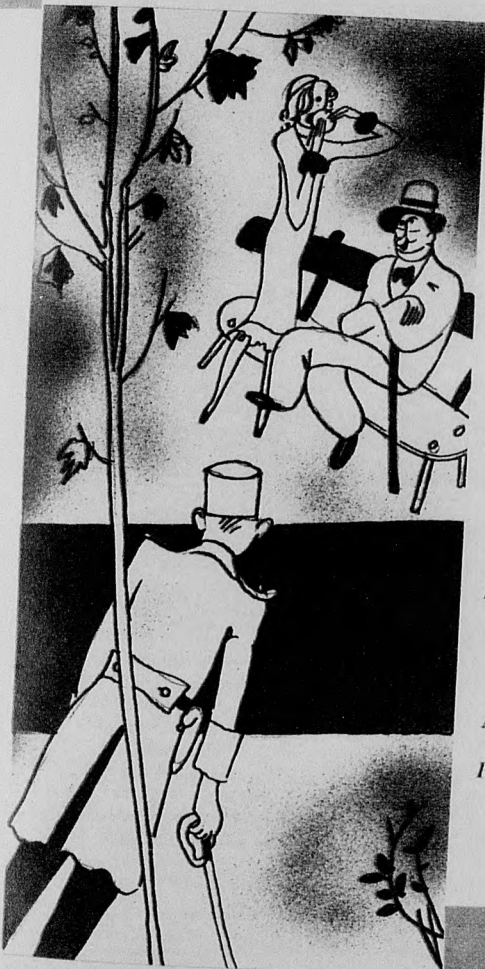
Éva: Szerbusz Samuci! Milyen boldog vagyok! Képzeld a férjem nem sejt semmit, mert az a szamár azt hiszi, hogy ő meg én egyedül vagyunk a világon. Beadtam neki, hogy mi vagyunk az első emberpár, csak azért, hogy téged szerethesselek. Lásd, az a szamár elhitte ezt nekem, Samucim...

Dr. Kígyó: Angyal vagy...

Éva: Samuci, vegyél nekem kígyóbőr cipőt...

Dr. Kígyó: Azt nem, de egy almát hoztam neked.

Éva: Hah, ő smucig!

Dr. Kígyó: Nagyon szép almát hoztam. Nem kell?...

Éva: Süsd meg!

Dr. Kígyó: Sütve is nagyon jó!...

Éva: Egy almával akarsz engem elintézni?

Dr. Kígyó: Egyél édesem... (Énekelve):

Nagy az alma

Hatalma,

Egyél, egyél...

Éva (ő is énekel):

Piros alma csüng az ágon,

Almával fürol a párom.

Dr. Kígyó: Nagy az alma,

Hatalma,

Egyél, egyél...

Éva (bár kígyócipőt szeretne, kelletlenül beleharap az almába):

Rendő (arra megy és dr. Kígyóhoz):

Honnan vette ön ezt az almát?

Dr. Kígyó: Találtam.

Rendő: Hazudik! Ön ezt az almát lopta. Megismerem... Ma reggel a Paradicsom-kávéházból eltűnt egy alma. Ön lopta el... Én önt a törvény nevében letartóztatom. Maga piszok.

Dr. Kígyó: Kikérem magamnak ezt a hangot.

Rendő: Kövessen a rendőrségre.

Dr. Kígyó: Tiltakozom.

Rendő (megbilincseli): Géma! Egykettő... (Beviszi a rendőrségre.)

Változás.

(Ádám lakása.)

Rendő (kikézbetéli nekik a kiutasító végzést): Önök ki vannak utasítva a Paradicsomból. Kötelesek azonnali hatállyal, huszonnégy órán belül elhagyni. Megértették?

Ádám: De miért, az isten szent szerelmére?

Rendő: A kedves neje önagsága megévt egy lopott almát és ezzel orgazdaságot követett el...

(Függöny.)

Fregoli.

A „Déliab” kedvencei versenyén a pesti kritikusok között

A színész és a színműíró, valahányszor vacsorára rakottkáposztát eszik — kritikusról álmodik. A kritikuszt ugyanis nem szeretik a színházak környékén, még akkor sem, ha jót ír, mert nem lehet tudni, hátha a legközelebbi alkalommal levág. Emberemlékezet óta a legkülönbözőbb becézőnevekkel illetik. Ezek közül leggyakoribb a „szőrösszívű” jelző, legritkább az „igazságos” epitheton. Mindentől függetlenül pedig meg vannak győződve róla, hogy a kritikus bizonyos biológiai fogyatékoságokkal jön a világra: nem tud örülni a szépnek és a jónak, mindig rosszkedvű és dühös, sajnos, ezt meg is írja, a lapok ki is adják és — ami a legnagyobb baj, — a közönség el is hiszi.

A „Déliab” hasábjain most megszólal néhány pesti kritikus. Hítet tesznek amellett, hogy a színházak környékén félreismerik őket: nem emberevők! Amikor a pesti színházak főpróbáin a számos szabónó,

A zenekritikus

manikűröskisasszony, nagynéni és ahírlapíró között helyet foglalnak, a közönség közül valónak vallják magukat. Ennek bizonyítására — ime — elárulják azt is, hogy — szőrösszívű ide, igazság oda — bizony nekik is megvannak a maguk kedvenceik, akiknek kedvéért szívesebben járnak színházba, akikkel szemben talán elnézőbbek, akárcsak a mai időkben némi túlzással ezerfejű Cézárnak nevezett publikum akár-melyik tagja.

A „Déliab” megrendezte a pesti kritikusok kedvencei versenyét. Ezen a versenyen a hölgyek közül Bajor Gizi, Varsányi Irén, Fedák Sári és Gombaszögi Frida, az urak közül szegény Hegedüs Gyula és Törzs Jenő kapták a legtöbb szavazatot. Hogy miért éppen ők? Ezt mondják el maguk a kritikusok:

Lányi Viktor

zenekritikus — nem híve a nyíltszavazásnak.

„Én és velem együtt az operák közönsége, mindig a mű kedvéért megy az operaházba. Az énekes és az énekesnő is alárendeli magát a műnek. Nekem éppen ezért nincsenek neveim, annak ellenére, hogy minden kritikus működésem közepette első sorban közönségnek érzem magamat. Nem űzök személyi kultuszt és amint az operában a közönség sem szereti a sztárokat, nekem is az a kedvencem, akiről előadás után, midőn benyomásaimat összegezem — a legkevesebb rosszat kell írnom...”

Kárpáti Aurél

alapos megfontolás után válaszolt:

„Ki az a színész és színésznő, aki nekem, mint kritikusnak, legteljesebben nyújtja a színészlét alkotott elképzelésemet, illetve, akinek kedvéért én, mint közönség a legszívesebben megyek színházba? Hunyady Sándor „Feketeszárú cseresznye”-jének felejthetetlen házaspárja: *Gombaszögi Frida és Hegedüs Gyula*. Ha szabad ezt a kifejezést használnom: Ők az én kedvenceim.”

Fóthy János

ezt válaszolta a „Déliab” kérdésére:

„Mint kritikusnak nincs kedvenc színé-

Aki bevallja a kedvenceit...

szem és színésznm, ami azt jelenti, hogy kedvencem minden olyan színész és színésznm, aki igazán jó, igazán őszinte, tehát igazán emberi hatásokkal és gesztusokkal rajzol. De ha nem mint kritikus, hanem mint „közönség” válaszolok a kérdésre, akkor azt mondom: kedvenc színésznm *Fedák Sári*. Ő az a verbeli komédiás, akiben a színpad megtestesülésének ritka tüneményét csodálhatjuk. Kedvenc színészem pedig az, aki már nincs többé: *Hegedűs Gyula*.”

Pünkösti Andor

a kérdésre mosolyogva kérdéssel felel: „Muszáj annak pesti színésznek és színésznmnek lenni? Ha azonban mint közönségnek teszik fel a kérdést, úgy ezt felelem: *Bajor Gizi* és *Törzs Jenő* kedvéért megyek a legszívesebben színházba.”

Thury Lajos

lelkesen nyilatkozott: „A világ legtökéletesebb színésznmjének *Bajor Gizit* tartom. Ő mindent tud, amit színésznm csak tudhat és még annál is többet. A legszelebb skálájú színésznm, aki egyik szerepében maga a tiszta poézis, másik szerepében megráz drámai erejével. Ugy játszik velünk, mint a művész zongorájával: minden hangot meg tud szólaltatni bennünk és az ő játéka alatt érezzük leginkább: mi a művészet. Színészben *Hegedűs Gyula* volt az ideálom. Nagyszerű ember volt ő, aki a színpadon is az tudott maradni, ami az életben volt: ember. Beleolvasztotta

magát ez a csodálatos művész szerepeibe és az életből a színpadra is átmementette a maga kedves, finom, szimpatikus, erőteljes egyéniségét.”

Relle Pál

ezt mondta:

„A színészknél mindig a bensőséget keresem. Azt a néhány pesti színészt és színésznmöt, akik befelé tudnak játszani, akik érzékeltetni tudják azt, amit az író nem írt meg, hanem csak a sorok közé rejtett, különösen szeretem. *Varsányi Irén*, *Bajor Gizi* és *Törzs Jenő* a kedvenceim.”

Kállay Miklós

meglepte a „Délibáb” kérdése. Munkatársunktól gondolkodási időt kért, végül is kitérően válaszolt:

„Sohasem a színész kedvéért, mindig a darab kedvéért megyek színházba. Természetesen nagyrabecsülöm a színész játékát is, azt azonban már nem szeretem, ha egy-egy színész vagy színésznm különösen kiválik az együttesből. Minthogy én sohasem egyes teljesítmények szerint ítélek, hanem az együttes játékát bírálom, természetesen nincsenek kedvenceim. Más kérdés volna, ha azt kérdeznék: kiket nem szeretek? Ezt azonban nem kérdezik” — fejezte be diplomatikusan a nyilatkozatot. Kállay Miklós nemcsak kritikus: szerző is egy személyben. Nem szabad csodálkozni, ha „nem mert” nyíltan színt vallani... F. L.

... és aki nem mer színt vallani!

STÄDTISCHE THEATER / LEIPZIG NEUES THEATER

Zölkö
az asszony
premierje
Lipcsében

Zilahy Irén
Leipzigben a színház előtt

Jobbra a
műsor címlapja

S
An
Elly
Rops
Peter
Susi
Die Man
Gyuri bár

A „Sz
az as
szerző
a szính
Andor
Brodsk

(Da
zweite Bil
Bühnenmus

Der

A színlap

„Die Flucht in die Ehe“

fänglich

Operette in drei Akten aus dem Ungarischen des Andor Kardos
 von Ludwig Hirschfeld und Fritz Rotter

Musik von Nicolaus Brodsky
 Musikalische Leitung und Einstudierung: Nico Dostal
 In Szene gesetzt von Direktor Miksa Prèger

Tänze: Franz Rott
 Leipziger Sinfonie-Orchester

Stefan Fothy .
 Andreas Fothy
 Elly Drops
 Rops .
 Peter Gönczi .
 Susi
 Die Mama .
 Gyuri bár

A „Szökő“
 az asszony
 szerzői Lipcsében
 a színház előtt. Kardos
 Andor, a szövegíró és
 Brodsky Miklós a zeneszerző

Franz Höbbling
 Tibor von Halmay
 Rita Georg
 Irene Zilahy
 Kurt E. Prèger
 Marianne Kupfer
 Many Ziener
 Ernst Rollé

A lipcsei színlap

Franz Höbbling
 és Marianne Kupfer,
 a két német jószerző

Az együttes a
 premier után:
 Kurt Prèger,
 Kardos Andor,
 Halmay Tibor,
 Loránth György
 és Sándor György

Nico Dostal, az
 operett-kar-
 mestere és Brod-
 sky Miklós

der erste und dritte Akt auf dem Gute Erd,
 der zweite in Budapest, und zwar im Hotel Ritz
 (Das erste Bild des zweiten Aktes in der Halle des Hotel Ritz,
 zweite Bild in einem Appartement dieses Hotels, das dritte wieder :
 Bühnenmusik: Zigeunerkapelle Horwát Sándor aus der

Der Mercedes-Wagen

A színlap egyik része

A tagjain selyem, hajában ékszer...
A szeme sugarán boldogan égysz el...
A karja, mint a nárcisz szirma, lágy...
Ha rája gondolsz, eltikkaszt a vágy...

Az uccán szívdobogva követed;
Egy pillantásál sem adja neked...
Egy szót nem mondhatsz neki sohasem,
Csak álmodozol róla csöndesen...

Ha arcképe egy lapban megjelen,
Melegség árad a szívedbe benn...
Kezedbe veszed, megsimogatod,
És — elteszed emléke a lapot...

És este, míg a színpadon mozog,
S a szárnyukra veszik a mítoszok:
Szívedbe csap a vadmelegű szél —
S elképzeled, hogy most hozzád beszél...

Somlyó Zoltán.

Hallja maga Skot....

Ajóttem meglátogatni, mert hallom, hogy beteg. Tulajdonképpen mi baja?

— Influenzás vagyok. Nagyon köhögök és diétás kosztot kell élnem.

— Szóval, most maga is úgy van, mint boldogult Ujházi Ede, aki egyszer szintén megjázott, lefeküdt és orrost hívatott. Az orvos alaposan megvizsgálta, azután ezt mondta: „Kedves mester, magának mától kezdve nem szabad szivarozni, tilos fűszeres ételeket, diós tésztákat enni, bort ne igyon, csak állott vizet és természetesen nem szabad felkelnie.” „De kérem” — mondotta a mester, — „hát akkor mit szabad csinálnom?” Az orvos néhány pillanattig mosolyogva nézte a bosszus Ujházit, majd így jelelt: „Köhögnie.”

— Hát körülbetül én is így vagyok. Beszéltem is alig szabad, de hallgatnom másokat annál inkább.

— Ez ugyebár gyengéd céltzás arra, hogy elmeséljem magának a hét eseményeit? Ne féljen, készültem erre és tekintettel a betegségére, történeteim legnagyobb része vidám. Éppen ezért az egyellent, amely nem sorozható ezek közé, etsőnek veszem. Az egyik ismert pesti színésznőről van szó, aki nemrégiben azzal lepte meg közönségét, hogy operettszerű gyorsasággal férjhez ment.

A megismerkedés és a házasság között oly kevés idő telt el, hogy ügyszólván nem tudott mást a férjéről, mint a nevét.

A házasságkötés után azonnal vonatra ültek és a művésznő meglepetve látta, hogy a fiatal férj sokkal komolyabb, mint amilyennek általában a nászutasok tenni szoktak. Az ifjú megyeske kérdőre vonta az urát, hogy mi az oka nyomott hangulatának, de a férj kitért az egyenes válasz elől. Csak órák múlva vallotta be idegességének okát. Elmondta, hogy a világ-

háború alatt a harcstéren megsebesült a lába és azt amputálni kellett. A fiatal férj műtárb volt tehát az a filok, amely elrontotta a nászutas kezdetét. A művésznőt azonban cseppet sem sújtotta te ez a hír és kijelentette, hogy ez semmit sem változtat érzelmein. A férj végre nagynehezen megnyugodott és a komoran kezdődő nászutaszt felváltotta a vidámság és a szerelem.

— A neveket kérem.

— Azt nem mondhatom meg éppen az esetre való tekintettel. Inkább mesétek egy másikat, amely már vidámabb és a neveket sem kell eltilkolni. Megatalkult Pesten a B. Sz. K.

— Hát ez mi?

— A Biliárdozó Színészek Klubja. Elnök Sebő Miklós, alelnök Ormos Bela, tagjai eddig: László Andor, Eisemann Mihály, Szenes Andor és csekélységem. A klub csak egy célt tűzött ki maga elé, még pedig azt, hogy minél több poénnel megverje ellenfeleit.

A tagok viszont arra törekednek, hogy minél magasabb szériát érjenek el, mert ez a klubban pozícióemelkedést jelent.

Sebő Miklós azért lett elnök, mert neki huszonegyes szériája van, míg Ormosnak tizennyolc. A széria emelkedése tehát a vezetés kibuktatását is jelenti, amelyre az utóbbi időben nagy kilátás van, mert László Andor és Szenes Andor már nagyon megközelítették az alelnök szériáját. Legutóbb már Ormos csak úgy tudott László ellen nyerni, hogy minduntalan tévedésből meglökte a dákóját, amikor a fiatal bonvivánra került a sor. László ugyan óvást emelt emiatt az elnökségnél, amelyet azonban érthető okokból elvetettek.

— Én is be fogok iratkozni ebbe a klubba.

— Kérem. De azt hiszem, magából sosem lesz elnök. Egyébként el kell mesélnem magának, hogy

Nóti Károly autótulajdonos lett.

Nótinak olyan nagy sikere volt Berlinben a „Nyitott ablak” filmscenáriumával, hogy azóta valósággal elárastják őt a német filmgyárak megbízásokkal. Nóti hatalmas összegeket keres a filmscenáriumírással, amelynek egyik bizonyítéka most az autóbásárlás. Amint hallom, Nóti rövid időre hazajön néhány heti pihenésre, természetesen nem vonaton, hanem a kocsiján, amelyet maga vezet.

— Szóval, Berlin a magyarok eldorádója.
— Ugy, ahogy mondja. Természetesen a legdélgettebb és a legtöbbet kereső berlini magyar még mindig Ábrahám Pál. A „Hawaii” premierje alkalmából barátai valósággal elárastották őt ajándékokkal. A legszebb és a ledrágább meglepetéssel azonban Ábrahám Pál saját magát ajándékozta meg.

A népszerű zeneszerző ugyanis Berlin egyik legszebb pontján gyönyörű villát vásárolt,

amelyben nem kevesebb, mint tizenkilenc szoba van. A villát hatalmas park övezi, amelyen egy kis palak fut keresztül. Talán mondanom sem kell, hogy Ábrahám készpénzért vásárolta meg a villát egy idősebb hölgytől, akinek ezen kívül élete végéig havi ezer márkát kell fizetnie. E kikötés miatt a berliniek nagyon sokszor ugratják Ábrahámot és ha egyszer-egyszer rosszabb a kedve, akkor rögtön ráfognak, hogy azért szomorú, mert a villa volt tulajdonosnője egészségesebb, mint valaha.

— Hiába, Berlinben mindenkinek jól megy a sora.
— Na na. Erről Szőke Szakáll tudna mesélni magának, akit nemrégiben felkeresett berlini lakásán egy fiatal magyar újságíró. Elmondta, hogy rettenetes helyzetben van és arra kéri Szőke Szakállt, hogy segítsen rajta. Szőke átnyújtott neki ötven márkát e szavakkal: „Ennyit tudok adni, de aztán praktikus dolgokra költse.” A fiatalember hálálkodott és tá-

vozott. Egy hét múlva Szőke Szakáll összehívta a berlini művészkávéházban.

A fiú egy hölgygel együtt átült Szőkéhez és bemutatta a nőt, mint menyasszonyát.

„Elhoztam Pestről a kislányt azon a pénzen, amit kaptam öntől” — mondotta. — „Azt hiszem, ez elég praktikus dolog?” „De uram” — méltatlankodott Szőke. — „hiszen magának sincs miből megélni?”

„Ez igaz” — szólt a felelet, — „de eddig a kávéházban fogyasztottam el a három tojásrántottát, most majd elkészíti oda-haza az asszony.” És meggyőző erővel kiszámította, hogy mennyivel olcsóbb így az élet Berlinben.

Amikor Szőke kapitulált az ervek előtt, a fiatalember hat tojásból rendelt rántottát maguknak a kávéházban és azután kijeztelle az Szőkével.

— Ez a legpraktikusabb.

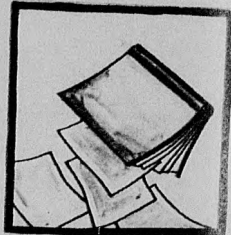
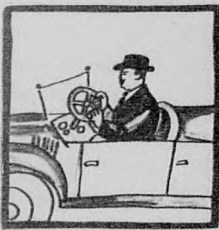
— Hát persze. Most azonban mégis egy kis baj van, mert Szőke Pesten tartózkodik és a fiatal író számára hirtelen unpraktikus lett az élet Berlinben. A berlini magyarok egyébként külön törzsasztalt alapítottak a Hessler-kávéházban, hogy ez kissé emlékeztesse őket a hazai művészkávéházra. Valamelyik nap a törzsasztal témája egy fiatal újságíró könyve körül forgott, amely most jelent meg a németek fővárosában magyar nyelven.

Tekintettel arra, hogy a könyvet német nyomdászok szedték, tele volt sajtóhibával, amelyek sok derűtlenségre adtak alkalmat.

DR. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapulvétele mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mester nélkül az angol nyelvre. Ára bérmentve 70 fillér, utánavételt 75 fillérral drágább. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában Budapest, VII. Dohány uca 12. szám.

A könyv egyik példánya kézről-kézre járt, miközben az egyik széken a fiatal szerző irult-pírult. „Ne féljen barátom” — bátorította őt Salamon Béla, — „amint látja, kapkodják a könyvét”. A könyv végre Zsoldos Andorhoz jutott, aki elhatározta, hogy alaposan megtrájlja a szerzőt és az első oldalt átolvasása után dühösen felkiáltott: „Hiszen ez teie van sajtóhibával! Ez a szegyetlenjes oldal nem maradhat bent a könyvben.” A következő pillanatban már ki is lépte az ominózus oldalt a könyvből. Azután a második oldalt kezdte olvasni és ezt is kilépte. Mit aprózzam a szót, tíz perc alatt már csak a könyv fedéllapja maradt meg. A társaság nevetett, csak a szerző vágott kétségbeesett arcot, mire újból megszólalt Salamon: „Mit búsul, hát nem látja, hogy fogja a könyvet?”

— Kedves.

— Örülök, hogy letszett és ezzel búcsúzom is magától, mert még nagyon sok dolgom van.

— Csak nem akar már menni, hiszen még alig beszélgettünk. Meséljen még valamit.

— Hosszabb lélekzetű dologra már nem érek rá és így csak röviden annyit, hogy:

Sebő Miklós, felesége, Tábori Róbert és leánya Erdélybe utaztak két hétre turnéra. Ezután Sebő valószínűleg még néhány önálló estét is fog adni.

Vig-Miklós, a Magyar Színház titkára megvált eddigi állásától.

A szegedi színház e hónapban mutatja be k. Halász Gyula és Kiszely Gyula „Fehér orchideák” című operettjét, a Városi Színház elmúlt szezonjának egyik legnagyobb sikerét. A szegedi bemutatás után tíz nappal Sebestyén igazgató Miskolcon fogja színre hozni a darabot. Mindkét premieren a szerzők meg fognak jelenni.

Kende Mária, a tehetséges dívoz november hónapra a bécsi Ronacherbe szerződött, ahol ugyanazt a műsort fogja előadni, mint amellyel ebben a hónapban a Royal Orfeumban szerepelt.

Végül pedig ma kaptam egy lapot Leipzigból,

ahonnan a „Szökik az asszony” című Brodsky-operett együttese üdvözli a Délibáb közönségét. Azt írják, hogy a premier a siker jegyében folyt le. Nézze csak: Rita Georg, a primadonna a következőket írja: „Iren hallatlanul aranyos. Nagy sikere volt.” Zilahy Iren ezt írja: „Hála Istennek, óriási a siker. Nagy munka volt, de megérte.” A többiek: „Míndezt magam is aláírom, Max Preger”; „Mindenkül üdvözöl és csókol a boldog Halmay Tibor”; „Én is az vagyok, Brodsky Miklós”; „Dettó, Lili Haas.” A bankettől küldik üdvözlötüket még a Délibábnak Benedek László, a neves orvosprofesszor, Pregerné, Zilahy Iren édesanyja, Zsoldos Andor és felesége, valamint a leipzigit együttes többi német szereplői és a lapok kritikásai.

— Mindnyájuknak szerencsekívánatoim.

— Köszönöm, majd átadom. Most azonban valóban búcsúzom a következő viccel:

— Te Janesi — mondotta valamelyik nap Papp Jánosnak, a híres poéngyilkosnak Várnai László, — van egy remek viccem.

— Halljuk, halljuk — sürgette őt Papp.

— Hát hallgas ide. Egy gyerek sír az uccán. Egy úr megszólítja:

— Mert sírsz fiam?

— Mert lenyeltem egy gombostűt.

— Sohse sírj — vigasztalta őt az úr, — egy gombostű nem a világ. Itt van egy másik.

— Remek — áradozik Papp Janesi és néhány perc múlva a következőképpen adja le a viccel Feleky Kamillának.

— Egy gyerek sír az uccán. Egy férfi megszólítja:

— Miért sírsz fiam?

— Mert lenyeltem egy gombostűt.

— Annyi baj legyen — vigasztalta őt az úr, — itt van egy krajcár.

DUNYES
BUNDÁK
ANDRÁSSY ÚT 53

Sylvester Schäffer „civil”-ben

Berlin, október hó.

Az Unter den Linden egyik mellékutcájában hatalmas teherautó áll. A munkások a ládáknak és bőröndöknek olyan tömegét rakják a kocsira, mintha egy egész házat akarnának kiköltöztetni. A berakodást hatalmas tömeg szemléli és várja a holmik tulajdonosát, Sylvester Schöffert, a világhírű artistát, aki most költözködik Berlinből, hogy turnéját folytassa.

A varieté artista-apartementjában ül egy láda tetején Sylvester Schäffer, partnernője, Lily Krüger társaságában, aki az életben így közelről még sokkal szebb, mint a színpadon. Még emlékezetes, hogy Schäffer budapesti vendégszínházának ő volt a főszencziója, akiről a beavatottak azt rebesgették, hogy ő a neves artista leánya.

— Igaz ez a hír? — tesszük fel az első kérdést Sylvester Schöffernek.

Akivel
a
bolgár cár
nem tudott
versenyezni

— Nöde kérem, hogy is gondolnak ilyen — fakadt ki méltatlankodva Schäffer, akit szemmeláthatóan bánt, hogy partnernőjét a pestiek leányának tartják, —

Lily Krüger a feleségem.

Ezt eddig még sehol sem árultam el, mert ez mindig egy kis kiábrándulásfélt okoz a közönségnek.

Lily Krüger mosolyogva hallgatja Schöffert és igyekszik lecsillapítani a kissé tűzbe lött férjét.

Schäffer mint lovastiszt

— Már nyolc év óta vagyok férjnél — veszi át a szót Lily Krüger. — Azóta járom férjemmel együtt a világot, akivel Berlinben ismerkedtem meg az Operaházban. Annak idején ugyanis a berlini Operaház primaballerinája voltam, de ezt a foglalkozást Sylvester kedvéért felcseréltem a mostanival és egy pillanatra sem bántam meg.

— Én pedig még inkább nem — jelenti ki Schäffer hibátlan magyarsággal.

— Hol tanult meg ilyen jól magyarul?

— Az édesapámtól, aki néhány héttel ezelőtt hűnyt el — válaszolja Schäffer. — Ő ugyanis magyar volt. Párkányánán született és itt élte a gyermekkorát. Azután nekivágott a világnak, mint akrobata. Soha többet nem került vissza Magyarországra, de nekem nagyon sokat beszélt róla.

Én már Berlinben születtem és ugyancsak

Lily
Krüger

itt léptem fel először hároméves koromban, mint zsonglőr, hegedűművész és akrobata. Azt hiszem, ezek után mondanom sem kell, hogy nem éltem igazi gyermekkort, mert örültem, ha a hegedű, akrobata és bűvészet tanulása mellett, úgy ahogy, el tudtam végezni iskolai tanulmányaimat. Az életemnek sohasem volt más célja, minthogy olyan neves artista lehessek, mint az apám volt.

Az artistaság minden egyes ága érdekelt és Schäffer és Lily Krüger, a vadászok
ügyszólván hónapról-hónapra más és más számokat tanultam be.

Ez a titka annak, hogy a közönség annyiféle alakban láthat egy este a színpadon. Valamennyi szám az én ötletem volt és ha ma mások csinálják, azok engem utánoznak és nem én őket. Azt talán monda-

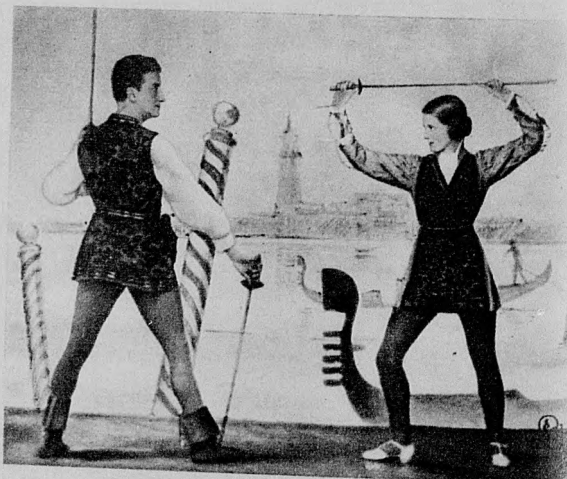
Schäffer, a cowboy

nom sem kell, hogy a fűszleket is az én terveim szerint készítik, akárcsak a számaimhoz szükséges összes kellékeket.

Negyvenhárom év óta járom a világot azzal a produkcióval, amellyel, hála Istennek, Budapesten is olyan szép sikert volt. Nincs európai uralkodó, aki előtt fel ne léptem volna.

Egyszer Prágában vendég szerepeltem, ahol az egyik pályán két kisgyermek ült és egy pillanatra sem fordították el fejüket a színpadról. Az előadás végén a két gyermek még akkor is tapsolt, amikor a közönség legnagyobb része már régen az utcán járt. A kisgyermekek közül a

Schäffer mint víóbajnok

nagyobbikból lett IV. Károly, Magyarország királya.

Ferdinánd, a volt bolgár király is nagyon szeretett engem. Gyakran felkeresett az öltözőmben, elbeszélgetett velem és érdeklődött, hogy egyes számimat hogyan és mennyi idő alatt tanultam be. Természetesen elejétől végéig ismerte produkcióimat és ha valamit másképp csináltam, előadás után rögtön megkérdezte tőlem: „Miért csinálta ezt ma másképp Sylvester?” A vadászkosztümöm tetszett neki a legjobban, amelyhez úgyszólván eszténként más sapkát viseltem, amelyre egy alkalommal megjegyezte, hogy: „Ugy látszik, nem tudok magával konkurálni, kedves barátom!”.

A perzsa sah is több ízben megnézett, amikor Európában tartózkodott és egy igen magas érdemrenddel tüntetett ki. Az érdemrendekből egyébként nagy gyűjteményem van, amelyek között

ból lett
y, Magyar-
álva.
d, a volt
ily is na-
tett en-
kran fel-
öltözöm-
széjgetett
deklódott,
s számai-
n és meny-
att tanul-
rmészetel-
il végéig
odukciói-
valamit
sináltam,
n rögtön
e tölem:
álta ezt
p Sylves-
lászkosz-
zett neki
amely-
iván es-
s sapkát
amelyre
nal meg-
gy: „Ugy
tudok
nkurrál-
rátom”.
sah is
megné-
Euró-
zkodott
magas
l tünle-
érdem-
yéként
nényem
között

Sylvester Schaffer
Ferdinánd bolgár cár
és családja társasá-
gában

ott szerepel többek között a hesseni nagy-
hercege, Ferdinánd bolgár cáré, Frigyes
Ágost szász királyé, Kóburg főhercege, a
würtembergi fejedelemé és a bajor királyé.
Természetesen bejártam Afrikát, Ázsiát,
Ausztráliát és elsősorban Amerikát. Ez
utóbbi helyen hét évet töltöttem el, amely-
ből egy nagy részt Kaliforniában az indiá-
nok között éltem le. Tudniok kell ugyanis,
hogy a nyílövészethez senki sem ért annyira,
mint az indián és én ezt lökéletesen el akar-
tam tőlük sajátítani. Bátran állíthatom,
hogy ez sikerült is. Ezt ők maguk is elismer-
ték és megválasztották tiszteletbeli törzs-
főnökönek. Az indiánoktól sok más hasznos
dolgot is tanultam, többek között az egészen
speciális festészetet is és ez az oka annak,
hogy az élesszemű megfigyelő díszleteimen
rengeteg indián-motívumot találhat. Az
indián nép intelligenciája, férfiasága és mű-
vészele nemcsak *May* Károly regényeiben
él, akinek indiánbarátságát száz százalékgig
megértem és méltányolom.

Allandó lakhelyem a németországi star-
bergi villám, amelyet igyekeztem úgy be-
rendezni, hogy az minél jobban emlékez-
tessen a coloradói indiánparadisonura. A
parkon kis patak fut keresztül, a növényzet
a lehetőség szerint vad és a park egyik sar-
kában egy bungalow van felállítva. A ház
belseje inkább egy múzeumhoz hasonlít,
mert minden fel van benne halmozva, amit
negyvenhárom éven keresztül a világ külön-
böző tájain összegyűjtöttem.

Sylvester Schaffer elbeszélését a titkára
belépése szakítja félbe, aki jelenti, hogy az
autó már vár rá. Egy félóra múlva ugyanis
az artista és társulata Münchenbe utazik.

A viszontlátásra — búcsúzik Sylves-
ter Schaffer. — A Délibáb útján üdvözlöm
a pesti közönséget és köszönöm kitüntető
szereletüket. Azt azonban nagyon kérem,
ne írják meg, hogy Lily a feleségem.

Amint méltóztatik látni, egyik kérését
teljesítettük.

Fengpessy Éva, akit a Király Színház Bár-
söny Rózsi örökébe szerződtetett, a múlt héten
beugrott az „Ófelsége frakkja” egyik nő fő-
szerepébe nagy sikerrel. A fiatal művésznő
egyébként sikerrel debütált mint filmszínésznő
is az egyik új magyar filmben. Ennek ered-
ményeképpen most meghívást kapott az egyik
legelső német filmgyártól egy filmszerep eljá-
rására. (Fotó Angelo)

Színész sírok

Ki gondol a vakító rivalda fényében, ott a nézőteri puha zsölygyében, mikor a színpadon minden ragyog a látszólag gondtalan élettől, ki gondol ugyan arra, míg a sztár szemének ragyogása diadalmasan csillog a nézőtér fölött, hogy valahol, a temetők sarkában sápadt színész-sírok is húzódnak meg, mindenkitől elfeledve... A színész alkotásai nem szállnak az utókorra, időhöz és helyhez vannak kötve, néhány órához és egy terem falához. A színész minden nap megismételheti azokat, de meg nem örökítheti — soha! Mennyi igaz mondás. Mert a színészet — valóban mostoha sors! Csak addig istenítik, amíg színpadon ragyog, azután... ki törődik azután vele? A jelen a fontos. Kacagj, hajazzó... szóljon a dob, nevéssen a jó közönség és ezzel minden el van intézve. Amint lekerül egy név a színlapról, már nem is emlékszik rá senki. Mert a színész kétszer hal meg! Először, amikor nyugdíjba megy. Ilyenkor ugyan ünnepelni szokták, nem hogy siratnák. A rivalda fényével a színész élete is ki-alszik.

Az ellenkezőjével bizony igen kevesen dicsékedhetnek. Ki emlékszik még a kilencszázas évek legnagyobb bonvivánjára: Ráthonyi Ákosra? Ki emlegeti nagy ritkán Ivánfi, Kassai Vidor, vagy a valamikor annyira népszerű „Gyafi” nevét? És a többiek százeit, Takács Mihály, Kornai Richárd, Fűredy Mihály, Harmath Hedvig, Tanay Frigyes, Gyenes László, Hegyesi Mari és másokét, akikért valamikor rajongott a közönség?... Bizony, igen ritkán halljuk.

Ebben a már deres, ősz ködben, ami emlékeztet mindenkit az élet mulandóságára, van az év egyik legmeghatóbb ünnepe: a halottaké! Nagyobb ünnep ez a többinél, mert ennél az emberek egy pillanatra mégis megállnak és önkéntelenül ráeszmélnek, ebben a kiméletlen tülekedésben, az élet

hiábavaló iramára. Felfigyelnek, ha csak egy pillanatra is, elszaladnak a maguk halottjához — aztán rohannak tovább...

A színész-sírok pedig ismét árván maradnak!

Akaratlanul eszembe jut most a „Hamlet” második felvonásának egyik részlete. Shakespeare mondja ott, hogy „a színészekkel jól kell aztán bánni, mert ők a kor foglalatjai és rövid krónikái... S inkább írjanak halála után rosszat a fejfájára, mint ők rosszat mondjanak felőle, míg él”.

Lássuk, hogy mit hirdetnek azok a szerény színész-sírok nekünk, a késői utódoknak? Fel tudják-e vajjon idézni a mult varázsát egy-egy rávésett mondással? Lapozzuk fel az elfakult foliánsokat, zárando-koljunk el Vácra, Csanádpalotára, a kerepesi temetőbe... s nézzük meg, hogy mit mutatnak?

A legmeghatóbb talán Kassai Vidoré a váci temetőben. Ő maga írta azt és 1929-ben vésték egyszerű sírkövére:

Majd ha meghaltam és eltemettek, jöjj élted bármely korában, jöjj az év bármely szakában — viharban, verőfényes napon, amikor utad éppen arra visz síromhoz. Csak egy igaz könnyet ejts, hajtsd füted hantjaim fölé s mindig meg fogod hallani szívem dobbanását.

Mennyi szív van ebben a pár sorban, mennyi őszinte melegség. Pedig csak öreg komédiás írta. Egy ripacs! De kérdem, hogy száz nagyfejű hivatalnok együttvéve tudna-e ennyire emberi lenni valaha, mint ez az egy színész? A sok jeltelen színész-sír között örökbecsű emlék ez.

Hasonló sírfeliratok azonban nemcsak most, hanem már évszázadokkal ezelőtt is voltak. Példa erre a két legnagyobb színész-író, Molière és Shakespeare sírja. Molière-é, a nagy komédiásé, hozzá méltó sorok:

Molière nyugszik itt, kit holtként eltemettünk, De nem tudom, ha alszik-e? Mert ő az emberi állapot utánzásához Csudálatraméltóan érte. Nagy volt a színpadon, nagy a drámában — Ha most is játszik, — nagy halálában.

Shakespeareé azonban nem ilyen magasztos. A stratfordi komor Holy Trinity-templomban a következők olvashatók:

Jó barátom, a Jézus szent nevére, Ne bolygasd itt nyugó poraim — Aldva legyen, ki kiméti kövem És átkozott, ki bántja csontjaim!

Shakespeare tragédiáihoz hasonló szavak. Állítólag maga írta ezeket halála előtt. Az öregkorára jólétbe került és a színpaddal teljesen szakító nyárspolgárban, úgy látszik, még egyszer fellobbant a drámaíró komédiás vére és megírta utolsó sorait.

Shakespeare sírja a stratfordi Holy Trinity templomban.

A komor sorok fölött a homályos, hideg templomban, ott mered méltóságteljesen Shakespearenek, az egykori vándorkomédiásnak relieffe szenttelenül, hidegen és aki nem ismerné, nem is tudná e sírről megérezni, hogy alig öt lábnyra áll a világ legnagyobb drámaírójától. A legmelegebb szívű költő a legridegebb sírban!

Kelemen László, az első magyar színigazgató sírja Csanádpalotán van. De sírfelirata semmi érdekeset nem nyújt. Csak szárazon közli, hogy ott fekszik, hogy 1760-ban született és 1814-ben halt meg. Síremlékét Veron leánya emelte 1888-ban. Annál érdekesebb és egyúttal a leghosszabb sírfelirata Jancsó Pálnak, az egykori leghíresebb úttörő színésznek van a kolozsvári elhagyott régi temetőben. A sirt már a fű nőtte be, de a roszdás síremléken még kibetűzhető ez:

Jancsó Pál,
Jeles színész nyugszik itt.
Úttörő volt, élte
Tapsok között jolyt.
Habár különö
S kedélye mogorva volt,
A színpadon
Bohózatot vitt.

A bús magyart
Gyakran földérettelte.

Csak egyszer
Szomorítá meg hazáját,
Midőn elhagyta
Színpadi pályáját.
S küzdelemteljes

Életét bevégezte.
Most e szerény kő
Sírját hadd jelölje.
Emelte azt
Egy öreg tisztelője. 1845.

Nem okvetlen fontos azonban, hogy ilyen hosszú sorok ékítsék a sírokat. Egy-egy néma márványlap, vagy két-három szó sokszor többet beszél mindennél. Ha elolvassuk, eszünkbe jut a múlt, a hozzáfűződő összes emlékekkel és ez talán a legigazibb. Mindenki a maga emlékeinek él és két szóval többet ki lehet fejezni a hosszú tirádáknál.

Szerény egyszerűségével két felirat tűnik ki a sok sír közül, Szigeti Imrécé és Paulay Edéé.

Az egyik:

Ez anyém. A nagy világ helyett
E tér lesz otthonom.

És a másik:

Az eszmék erősbek a rossz anyag-
nál, ezt ledöntheti erőszak, az öröké-
tleni fog!

Ezeket a mondásokat egyikük sem ismerte életében. De vannak Shakespeare-en és Kassai Vidoron kívül más színészek is, akik maguk választották meg utolsó helyüket.

Ezek között az első a legnagyobb magyar tragika: Jászai Mari. Mikor a régi Nemzeti Színházat lebontották, elkért a lerom-

Kelemen László csanádpalotai síremléke

Jászai Mari sírja a kerepesi temetőben.

bolt falakból egy márványkövet. Egy egyszerű, sima márványtömböt, amit azután maga csiszoltatott újra és egy évtizeddel halála előtt állíttatott fel a kerepesi temetőben. Erre vésette azután a már szállóigévé vált alábbi sorokat :

*Jászai Mari volt, míg élt,
aki itt im céljához ért.*

*Ti állatok be leltem lángjál, régi színházunk
kedves kövei, ti fogadjátok már ismerős öle-
tekbe kitobbant poromat.*

És a felségesen szürke, egyszerű márványkö aranybetűi talán jobban hirdetik Jászai Mari igazi lényét ezzel a pár sorral, minden életrajzánál . . .

A kerepesi temető másik nagy lakójának, Megyeri Károlynak, a régi Nemzeti Színház legnagyobb komikusának, akit Petőfi is megénekelt, Vörösmarty Mihály írta a sírfeliratát :

*Eddig néma valék, bércekbe temelve, vadon kő,
Most szomorú emlék, gyásznap alakja vagyok.
Meg ne felejtetek a vig arcért. Megyeri sírján
Lelke van a kőnek : élni, kacagni kell.*

És bedőlt, ósdi sírok között fenszóval hirdeti ez az egyszerű sír is, hogy „a színész elmúlt idők hihordója, a jelen sötétségének lámpagyújtója és a jövőendő szántóvetője !”
Tiszay Andor.

**A MAGYAR CSALÁDOK
KEDVELT NAPILAPJA**

az 51. évfolyamú

BUDAPESTI HIRLAP

Pontosan tájékoztatja olvasóit a világgazdaság eseményeiről. ♦ Napon-
kint tárcát közöl a legjobb írók tollából. ♦ Sportrovatával vezet. ♦ Iro-
dalomban, művészetben elfogulatlan magaslapon áll.

**Az egyetlen magyar napilap, amely a tömegek látványos-
ságáról, a filmről minden befolyástól mentes, fellünnést keltő
bírálatokat közöl.**

Kérjen két hétre ingyen mutatványszámot a kiadóhivataltól
Budapest, József körút 5

Ha előfizet, karácsonyra ingyen megkapja ajándékul a hírneves

KINCSES KALENDÁRIUMOT

Ezen d
oest, IV

(Első r

(Mikol

Kozák

Jelg

Mo

blat

Mo

Egy úr

Kozák

Egy úr

Kozák

Egy úr

Kozák

Egy úr

Kozák

Met

ügy

egy

tett

Egy úr

Kozák

Egy úr

Kozák

Neu

Becski

Kozák

meg

Na

ból

Becski

mi

Kozák

ezt

Becski

Kozák

vag

Becski

szen

becs

Kozák

becs

mar

Béc

Becski

órsé

Kozák

Gyó

föl

Pres

JÓ FIRMÁK

Bohózat két részben. Irta: **Vadnai László**

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1, szerezhető meg. Copyright 1930. by dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek: { Kozák Bernát
Becki Elek
Az ügyész
A bíró
Az írnok
Mayer Gréte

(Első rész történi Wien egyik uccáján. Lehetőleg stilizált apró díszlet a hátsó függönyhöz állítva)

(Mikor a függöny felmegy, Kozák egyedül áll a színen)

Kozák (ronggyos, csirkefogótípus, sapkában, jelgyűrűt gallérral, újságot áru): Presse!... Morgenzeitung... Neues Politisches Volksblatt, Journal, Délibáb... Presse, Morgenzeitung...

Egy úr (be, pénzt ad át): Presse...

Kozák: Presse. (Átadja.)

Egy úr (indul el).

Kozák: Bocsnat, pénzt még nem kaptam...

Egy úr: Mi az, hogy nem kaptam?... Odaadtam a 20 groschent.

Kozák: Hát 20 groschen az pénz?

Egy úr: Hallja, nem szégyelli magát?

Kozák: Miért? Ez nálam külön üzletág. Memoria bolt. Most nem vált be, de úgy élünk mind a ketten, hogy tegnap egy szórakozott emberrel kétszer fizetttem ki egy Morgenzeitungot.

Egy úr: Szép kis alak maga.

Kozák: Szép, az túlzás, csinos vagyok.

Egy úr (el).

Kozák (ordít): Presse... Morgenzeitung, Neuespolitisches... Délibáb!...

Becki (be): Adjon egy Délibábot.

Kozák: Parancsoljon uraságod. (Jobban megnézi Beckit, összecsapja a kezét.) Na nézd csak, a Becki a Szondy uccából...

Becki (bámulva): A Kozák Bernát... mi lett magából?!...

Kozák: Görög keleti püspök... Megvettem ezt a pár újságot, viszem haza olvasni...

Becki: Jóságos Isten, maga újságárú!

Kozák: Ne becézzen, drágám! Én rikkanok vagyok!... És ki az oka?

Becki: Tudom! Én!... Még mindig a szememre hányja, hogy Pesten egy kicsit becsaptam!

Kozák: Kicsit?... Az magának egy kis becsapás volt?... Épp annyi pénzem maradt, hogy gyalog fel tudtam jönni Bécsbe!

Becki: Maga gyalog jött?... És a rendőrség nem érte utól?...

Kozák: Mi az, hogy nem értek utól?... Gyórnél el is hagytak!... Na, ne tartson föl... dolgoznom kell... (Kiabál.) Presse!... Morgenzeitung!...

Becki: Hallgasson ide, Kozák úr... Én jóvá akarom tenni, amit magával szemben vétettem... Ha maga helyettem holnap elmegy a bíróságra, kap tőlem most 100 schillinget!

Kozák (kiabál): Neues Politisches Volksblatt... Délibáb... Mondja, maga egész hülyének néz engem?... Hát hogy gondolta azt... hogy én maga helyett le fogok ülni két évet?!...

Becki: Nem leülésről van szó... egy kis semmisség az egész... Muszáj jelentkeznem, mert már kétszer voltam idézve és ha most sem megyek el, akkor elővezetnek.

Kozák: Hát miért nem megy akkor maga el?

Becki: Én nem mehetek... 11 órára vagyok megidézve és 11-kor van az esküvőm is...

Kozák: Ne mondja?!... Maga esküszik?!... Legalább gazdag a nő?

Becki: Ő nem gazdag, de a barátjának rengeteg pénze van...

Kozák: Azt már látom, hogy maga megmaradt annak a szeplőtlen gentlemannek, aki Pesten volt...

Becki: Hát elmegy helyettem?...

Kozák: Ne olyan gyorsan... Miért van maga megidézve?...

Becki: Apasági kereset...

Kozák (ránéz, majd elkezd kiabálni): Presse... Neues Politisch...

Becki: No?... Miért nem felel?...

Kozák: Most mondja, mit feleljek erre?... Hogy gondolja, hogy az apakereső hölgy azt elhiszi nekem a tárgyaláson, hogy így megváltoztam?!...

Becki: Maga csak legyen nyugodt... a hölgy engem sohasem látott...

Kozák (szünet után): Hát persze... tudhattam volna, hogy aki magával viszonyt kezd, az csak vak lehet...

Becki: Fenét vak... az egész eset egy vonaton történt... mikor jött egy alagút, bementem a hölgyhöz... és mikor vége lett volna az alagútnak, én már rég egy másik kupéban ültem...

Kozák: Hány éves maga?

Becki: Negyvenöt!

Kozák: Hosszú alagút lehetett... és hon-

nan tudta a nő mégis, hogy maga volt bent...

Beeski: Ott felejtettem a zsebkendőmet... abba bele volt hímezve, hogy Beeski Elek... lakik Mariahilferstrasse 15. I. emelet 7.

Kozák: Mondja hogy lehet cím és lakjegyzékbe orrot törölni?...

Beeski: Hát megcsinálja az üzletet?

Kozák: Adja ide a 100 schillinget!

Beeski (átadja): Ez hasonlít magára... ez a bizalmatlanság...

Kozák: Adja ide az idézőlevelet és valami személyazonossági igazolványt...

Beeski (átadja).

Kozák (nézi az idézést): Azt hiszem, baj van. (A zsebből előhúz egy másik idézést.) Nem lehet megcsinálni az üzletet... nem mehetek el!

Beeski: Miért?...

Kozák: Mert én fél 12-re vagyok idézve ugyanehhez a bíróhoz! Elővezetés terhe mellett...

Beeski: Annyi baj legyen... fél 12-re az esküvőnek már rég vége... majd én elmegyek maga helyett!...

Kozák (kezet nyújt): Megcsinálja!... Itt van az idézés és az én személyazonossági bizonyítványom...

Beeski: És mondja, miért van maga beidézve?

Kozák: Bagatell... leugrottam egy robbogó villamosról...

Beeski: Hát ez tényleg egy bagatell... (Kezet ad.) Hát holnap az esküvőről akkor direkt odamegyek... Viszontlátásra. (Indul.)

Kozák (ulánaszól): Hé!... Nem tudna nekem 20 schillingért aprót adni?...

Beeski: Dehogy nem!... (Átadja.)

Kozák (a zsebében keres): Fogja egy kicsit csak az ujságokat!

Beeski (átveszi az ujságcsomót).

Kozák: Alászólgója... (Indul.)

Beeski: Hé!... Mi lesz a 20 schillingemmel?

Kozák: Hát odaadtam az ujságokat... az pont annyit ér!

II. kép

(Szin egy törvényszéki tárgyalóterem. Középen hátul hosszú asztal, középen ül a bíró, tőle balra az írnök, jobbra az ügyész, aki azonban a függöny felmenésekor nincs bent a színen. Jobboldalt emelvény az ügyvédek részére, előtte két szék a vádlottaknak, baloldalt két szék a vádlóknak. Mikor a függöny felmegy, a bíró és az írnök vannak a színen.)

Bíró: Hány óra van, írnök úr?

Írnök: Két perc mulva tizenegy!

Bíró: Én nem értem, mostanában az

Olvassa!

Nincs érdekesebb regény a könyvpiacon!

A gavallér zsvány:

Sobri Jóska regénye

a **8 ÓRAI UJSÁG** minden számában.

A legizgalmasabb olvasmány!

Vegye meg, olvassa el!

Az eddig megjelent közleményeket **inguen** megkaphatja a 8 órasi ujság kiadóhivatalától

ügyész urat, hogy mindig az utolsó pillanatban jön... tudja, a privát életében szeret meszatoskodni... és most juharfából meszsinálja kicsiben a törvényszék épületét... és elküldi aján-dékba az igazságügyminiszternek... ezért késik...

Ügyész (be, civikeres, föjelé jésült hajá, kicsit paratitikus): Jó reggelt, kedves törvényszéki bíró úr!... kicsit elkéstem, de meszsináltam az ablakokat... beletettem mindegyikbe miniatűr muskátlit... meglátják, milyen gyönyörű lesz... (Felveszi az ügyési talárt és a kalapot.)

Bíró: Milyen tárgyalás van 11-re ki-tűzve?

Irnök: Mayer Gréte kontra Beeski Elek... Apasági kereset!

Bíró: Hívja be először a panaszoszt... Mayer Grétét!

Irnök (kikiabál balra): Mayer Gréte!

Gréte (batról be): Jó napot kívánok! (Szepegve.) Nem élem túl ezt a szégyent...

Ügyész: No, vigasztalódjon, fiam... ez a szerencsétlenség már sok nővel megtörtént és mindegyik túlélte... mert tudja, fiam... (Megakad.) Na látja!...

Gréte: Az a borzasztó, hogy nem is ismerem gyermekem atyját...

Bíró: No, mingyárt látni fogja azt a finom alakot... (Irnökhoz.) Hívja be a vádlottat: Beeski Eleket! (Gréthez.) Üljön le, kérem!

Irnök (kiszól balra): Beeski Elek!... Beeski Elek!...

Kozák (betép): Mit kiabál úgy, már itt vagyok! (A bíróhoz.) Bon zsurnál!

Ügyész: Mi az, hogy bon zsurnál?

Kozák: Üdvözültem az urakat!

Ügyész: Üdvözöltem... Figyelmeztetem, hogy beszéljen rendes kiejt... kiejt... nahát akkor!

Kozák (ránéz, majd vállat von): Ennél maradunk!

Bíró: Viselkedjék a helyhez méltóan! Üljön le!

Kozák: Hová?

Bíró: A vádlottak padjára! Oda!

Kozák: Én nem látok padot... itt csupa szék van... Én padot akarok.

Ügyész: Hallja, maga ne akarjon itt semmit... Ezeket a székeket szimbolizstikusan padnak... hi... hi...

Kozák: Hívják!

Ügyész: Nahát akkor!

Kozák: Mit akar ez? Ez egész hülye!... (Leült.) Szép, kényelmes szoba, csak télen nehezen fűthető...

Gréte: Én kétségbe vagyok esve, hogy ez milyen csúnya!...

Bíró (Kozákhoz): Álljon fel!... Magát Beeski Eleknek hívják?

Kozák: Nagyon kedves, hogy megismert! (Kezel nyújt.)

Ügyész: Hallja, viselkedjék... viselkedjék...

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek,** valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „**Ferenc József**” Keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfia hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért prostatabetegségeknél is ajánlják. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Kozák: Tisztességesen!... Majd én mindig kisegítem!

Ügyész (Feláll): A vádlott kétszeri idézésre nem jelent meg... Én javaslom a bíróságnak, hogy ezért szigorú büntetéssel sujtás!

Kozák: Ki ez?... (Ügyészhez.) Mondja, miért haragszik maga rám?

Bíró (feláll): A bíróság Beeski Eleket kétszeri meg nem jelenéséért 10 napi fogházzal vagy nyolevan schilling pénzbüntetéssel sujtja... Megértette?

Kozák: Nem!

Bíró: Mit akar. Tíz napot vagy nyolevan schillinget! Választhat.

Kozák: Nyolevan schillinget szeretnék!

Ügyész (végig dühösen): Node, hogy jön... (Akadozik.) ö... ö...

Kozák (odatámaszkodik hozzá, jóakaratólag): Na, Na?... Mit akart mondani? Hadd segítsék!

Bíró (dühös): Hallja... Magának nyolevan schillinget kell fizetni. Behajthatatlanság esetén tiznap elzárás.

Kozák: Nyole schilling egy nap? Mondok valamit, nem is olyan drága... Nyáron el akartam utazni Semmeringre, de inkább ide jövök... (Ügyészhez.)

Mondja, van itt strand?

Bíró: Ne beszéljen annyit! Üljön le!...

Kozák: Köszönöm, csak ön után!... (Az ügyészhez.) A dolog úgy történt...

Ügyész: Én magával nem beszélek! Én a felperest képviselem...

Kozák (gúnyosan): Nagyszerű!... Velem már beszélt a Fábán is, pedig ő az egész Terézvárost képviseli.

Gréte (szepegve): Látja, bíró úr, a gyermekem apja nem akar megismerni...

Kozák (örömmel): Jaj, maga az?! (Közel megy hozzá.) No, meséljen... fiunk vagy lányunk van?

Bíró: Micsoda szemtelenség ez?

Kozák: Miért, kérem? Szeretném tudni, hogy apa vagyok vagy anya?

Ügyész: Ez mégis csak...

Kozák: Hallatlan! Mit szól, hogy mindent kitalálok?

Bíró: Csönd legyen! mert rögtön lecsukatom!

Ügyész (ordít): Figyelmeztetem...

Kozák (barátlag): Pszt... Apus... legyen csöndben, mert rögtön lecsukják.

Bíró: Beeski Elek!

Kozák: Templomban van.
Bíró: Micsoda?!
Kozák (észbekap): Izé... Itt vagyok.
 Tessék velem parancsolni.
Bíró: Született?
Kozák: Hát persze. Különben nem volnék itt. (Ügyészhez.) Nem igaz?
Ügyész: Hozzám maga ne... ne...
Kozák: Szóljon. (Magában.) Mit akar ez?
 Mindig elkezd beszélni és aztán abbahagyja.
Bíró: Üljön le! (Kozák felül.) Álljon fel!
Kozák (magában): Szeszélyes bíró.
Bíró: Én azt kérdeztem, hol született?
Kozák: Ja, hol? Pesten.
Bíró: Itt az áll, hogy Pöstyénben.
Kozák: Hol?
Bíró: Pöstyénben.
Kozák: Az tudniillik úgy volt... az én mamám...
Ügyész: Mi az, hogy mamám?! (Gúnyosan.) Mamám. Itt nem létezik mamám, itt anyánk van.
Kozák: Egy anyánk van?
Ügyész: Hallja, én kikérem... én megtöltöm...
Kozák: Én nem is tudtam, hogy testvérek vagyunk! Ez meglep!
Ügyész (felugrik): Utoljára mondom, ne feszítse a húrokat... a húrokat... (Leül.) Ehhez tartsa magát.
Bíró: Hát, hogy is volt azzal a születéssel?
Kozák: Figyeljen ide... A mama... (Ránéz az ügyészre.) Jól van, jól van...

A hódítás titka

Valóságos varázslatot végez a kozmetika mai tudománya. Keresse fel

Paizs Kató kozmetikai intézetét,

ahol szépségápolás, estélyi kikészítés, arctisztítóspeciális kezelés és quarcfénykezelés van

Krémek és arcvizek szétküldése vidékre is

Tanítványok szakszerű kiképzése!

Díjtalan tanácsadás

Budapest, IV, Ferenciek tere 3, télem. 18.

szóval, az anyánk Pestről Pöstyénbe utazott, mikor én az úton megszülettem...
Bíró: A vonaton!
Kozák: Látja, hogy tudja? (Ránéz a nőre.) Miért sír ez folyton?
Bíró: Mert szégyelli, hogy maga az apja a gyermekének...
Kozák: Tehát van oka rá!... (Megnyugtatólag Grétéhez.) Csak sírjon, lelkem, csak sírjon!
Bíró: Na, gyerünk tovább. Hány éves?
Kozák (nézi a nőt): Huszonkettő!
Bíró: Huszonkettő? Megőrült?
Kozák: Nem néz ki többnek!
Bíró: Én magát kérdeztem!
Kozák: Én is feleltem!
Bíró: Maga hány éves?
Kozák: Ja, én?! Negyvenkettő... (Le-kopogja.)
Bíró: Az iratokban az áll, hogy negyvenhat. Miért mondta, hogy negyvenkettő?
Kozák: Csak négyéves koromtól számolom, akkor tanítottak meg összeadni.
Bíró: Vallása?
Kozák: Igen.
Ügyész (odahajolva a bíróhoz): Azt nem is kell tőle kérdezni.
Kozák (dühös): Miért? Miért? Mi az, hogy nem kell tőle kérdezni? Izraelita is lehetnék.
Ügyész: Hát nem az?!
Kozák: Hát az.
Bíró: Azzal van vádolva, hogy a vonaton erőszakkal viszonyt kezdett Mayer Gréte hajadonnal.
Kozák: Az nem igaz.
Gréte (felugrik): Tagadja?
Kozák: Hogy hajadon.
Ügyész (felugrik): Tartózkodjon az ilyen tek... tek...
Kozák: Üljön le!
Bíró: Hogy meri mondani az ügyész úrnak, hogy üljön le?!
Kozák: Hát ha ezt hagyjuk mindig kibeszélni, itt éjfélleg tárgyalás lesz!
Bíró: A viszonynak a következtében Mayer Grétének gyermeke született.
Kozák: Naná, egy kanárija.
Bíró: Beeski Elek, álljon fel! Megértette a vádat? Bűnösnek érzi magát?
Kozák: Nem!
Gréte: Tagadja? Nyomorult! Gazember!
Kozák: Magas bíróság! Viszonyvádattal emelek eme hajadon ellen súlyos testi sértés miatt. Kérem, azonnal ítéljék el két és féleves börtönrre, havonként egyszer böjtvel és kemény fekhellyel szigorítva. A tárgyalást bezárom!
Ügyész: Mondja, mit tart itt vádbeszédet? Mirevaló vagyok akkor én itt?
Kozák: Mit tudom én? (Magában.) Ocsmány egy alak.
Bíró: Nézze, a tagadás nem használ, mert a fülkében megtalálták a zsebkendőjét, amibe bele volt hímezve a neve és a címe. Valljon be hát szépen mindent.
Kozák: A zsebkendőt bevallom, a többi hazugság.
Bíró: Üljön le!... Mayer Gréte... Fel-

kérem, mondja el, hogy játszódtott le az eset?

Kozák: Felkérem... felkérem... (Ezt gúnyosan.) Velem egészen másképp beszél!

Bíró: Hát van egy kis különbség maga és a hölgy között!

Kozák: Nekem mondja? A hölgy tetszik magának, én nem!...

Bíró: Ezért külön megbüntettem negyven schillingre!...

Kozák: Fellebbezek!

Ügyész: Vigyázzon... mert még többre is büntethetik, ha fellebbez...

Kozák: (kis szünet): Lellebbezek!

Ügyész: (Gréthez): Folytassa kérem...

Kozák: Mit folytasson? Még el sem kezdte...

Ügyész: (felugrik): Hallgasson már, mert a legszigorúbb... hü... hü...

Kozák: (tegyint): Hagyjon békét!

Gréte: (feláll): Én magam sem tudom, hogy történt. Épp aludtam a személyvonat kupéjában, amikor jött az alagút, jött ez az ember... és rá hét hónapra jött a gyerek...

Bíró: Hét hónapra?

Kozák: Gyorsított személy volt!

Bíró: (Kozákhoz): Nézze Beeski, utójára figyelmeztetem, okosabb, ha beismeri a vádat...

Kozák: Kérem, ne tessék engem befolyásolni! Ha én egyszer elhatároztam, hogy nem ismerem be, akkor én nem ismerem be. Ein Mann... ein... izé...

Ügyész: Wort!

Kozák: (kezet nyújt): Quittek vagyunk!

Bíró: Szóval, nem ismeri be?!

Kozák: Nem! És ha a magas bíróság engem közelebről ismerne, nem is tételezne fel rólam ilyen szemérmelenséget... Én kérem levelező tagja vagyok az üdv-hadseregnek.

Ügyész: Jó jó, jó... Csak ne játssza az ártatlant... Itt van a fényképe a gyermeknek... pont úgy néz ki, mint maga... (az aktákból kivész egy fényképet és mutatja a bírónak).

Kozák: (odamegy a hátuk mögé és az ügyész vállára támaszkodva néz).

Ügyész: (dühösen hátrafordulva): Mondja maga egész bo... bo...

Kozák: Bolond!... Ugyanaz a pisze orra van, mind nekem...

Bíró: Menjen a helyére!

Kozák: Egész az én alakom... (Gréthez):

Én kis koromban egy festői szép csecsemő voltam... Egy Vénusz! Ki is akartak állítani...

Bíró: Üljön már le!... (Ügyészhez.) Tessék kérem!

Ügyész: (feláll): Tisztelt törvényszék!

Kozák: Halljuk!

Ügyész: Vádolom Beeski Eleket egyrend-

beli erőszakoskodás miatt és a perrend-

tartás 38 c) paragrafusa értelmében

kérem gyermektartásban elmarasztalni...

Kozák: Az ügyész úr nem tudja a paragrafus-

okat, 38 c) az a sikkasztás, a gyermek-

tartás az 53 b) paragrafus.

Ha Ön nem fél az igazságtól, akkor jósojtasson velem.

A történelem legrégebb tudománya a csillagászat, amelynek segítségével az Ön életéből, múltjából, jövőjéből sok tény állapítható meg. Pénzügyi lehetőségek és egyéb bizalmas körülmények tárhatók fel a csillagászat nagy tudománya által. Megállapíthatók az Ön kilitásai a házasságban, megállapíthatók barátai és ellenségei terveinek és vállalkozásainak eredményei, örökségek és sok más fontos kérdés oldható meg.

Jósojtasson velem feltűnőstéltő tényeket, amelyek tudatában az Ön egész életfolyása megváltozik és eredményt, szerencsét, előrehaladást biztosított kétségbeesés és szerencsétlenség helyett, amelyek most Ön elé törnyosulnak. Az Ön csillagászati értelmezését részletesen és egyszerű nyelven, értelmes formában kapja meg, legalább két teljes oldalon. Adja meg feltétlenül születési időpontját névvel és címmel, értelmes és sajátkezü írással. Ha akarja, úgy mellékelhet 1.— P-t bélyegben (nem vert pénzben) a portó- és irásköltségek fedezésére. Címezze levelét a következőképpen: **Professzor ROXROY, Dept. 4087/B, Emmastraat 42, Den Haag (Holland).** Prof. Roxroy nem érti a magyar nyelvet, ezért sajnálatára, csak német, francia vagy angolnyelvű válaszokat küldhet. Levelére 40 fillér bélyeg ragasztandó.

Bíró: Honnan tudja ilyen jó?

Kozák: Kunszt! Rajtam próbálták ki mind!

Bíró: (súgva az ügyészhez): Nehéz ebben az ügyben ítélnem... Túl komplikált...

Kozák: Hangosabban...

Bíró: (szigorúan végignézi): Csönd legyen!

(Súgva) Gyerektartási per nálam még nem fordult elő... (Irnökhoz): Kérem írnök úr, menjen az irattárba és hozza be a legújabb gyerektartási perek aktáit...

Irnök: (feláll): Igenis! (El. Most szünet van.)

Kozák: (miközben az ügyész és a bíró egymás közt diskurálnak, feláll és odaül Gréte mellé): Kezitsókolom... Tudja, hogy maga egy csinos nő... Mikor utazunk legközelebb?

Gréte: (dühösen): Nem utazom!

Kozák: Igaz is! Minek kell nekünk vonat? Jó lesz egy kis hotel is.

Bíró: Hé! Hol ül maga már megint? Nem megy onnan a hölgy mellől?

Kozák: (magában): Ez féltékeny! (Visszaül.)

Irnök: (bejön): Itt vannak az akták, bíró úr!

Bíró: (lapoz az aktákban... Csodálkozva.)

Mi ez? Meyer Gréte apasági keresete

Krausz Lipót ellen... Színhely vonat... (Bámul.) Mayer Gréte apasági keresete

Brom Sándor ellen... Színhely hajó...

Kozák: Hü!... Nagy fogyasztó!

- Bíró (izgatottan turkál az iratok között):* Itt van még egy... Mayer Gréte apasági keresete Holzstein Fülöp ellen... Autón elkövetett merénylet...
- Kozák:* Mondja kisasszony, búrvasuton még nem utazott?
- Gréte (aki közben már szemtelen lett):* Eddig még nem, apuskám!
- Ügyész (feláll):* Tisztelt Törvényszék! Ezek után a vádat természetesen elejtem és... és... minekutána... természetesen... ennél fogva... a vádat... kérem szíves tudomásul vételét!... (Leül.)
- Kozák (megdicsérve):* Jól beszélt!
- Bíró:* Ön elmeheit Mayer kisasszony... És tartózkodjon többet az ilyen ügyeivel a törvény elé jönni, mert nagy kellemetlenségei származhatnak...
- Ügyész (feláll):* Tisztelt Törvényszék! Mayer Gréte ellen a bíróság félrevezetése miatt a vád megindítását fenntartom magamnak. A... a... a... (Leül.)
- Kozák:* Így, ahogy mondja!
- Gréte (egész szemtelenül):*... Na most az egyszer pechem volt... Máskor majd jobban vigyázok... Nagyon örültem... Pá uraim! (El.)
- Ügyész:* No ez egy szép kis alak!
- Kozák:* És emiatt töltöttem el itt a drága időmet... (Feláll.) Erkölszi kártérítést kérek! (Halkan.) Hátha lehet keresni valamit?!
- Bíró (legyint a kezével, majd az óráját nézi):* Fél tizenkettő. A következő tárgyalás!
- Irnök (olvas):* Kozák Bernát, zsebtolvajlás...
- Kozák:* Ez vagyok én!
- Irnök (olvas):*... váltóhamisítás és súlyos testi sértés egyesített bűnügye!
- Kozák:* Fog nézni a Becski! (A bíróhoz.) Magas bíróság! Tessék nekem megengedni, hogy a következő tárgyalást végig hallgathassam. Ez a Kozák nekem egy jó barátom... Nem is értem, hogy sülyedhetett ennyire...
- Bíró:* A tárgyalás nyilvános. Mindenki végighallgathatja...
- Ügyész:* De viselkedjék...
- Kozák:* Tisztességesen... Tudok mindent.
- Bíró:* Üljön le!
- Kozák:* Köszönöm... Én veszek egy székkel... (Fog egy székkel, odaviszi az ügyész mellé és leül.) Kezdetjük!
- Ügyész (felpattan):* Mondja, hogy merészel... ez mégis csak... ohó!
- Bíró:* Oda fel üljön! (Az ügyvédek emelvényére mutat, mely olyan, mint egy zárt, magas iskolapad.)
- Kozák (felül, kényelmesen körülnéz):* Páholy első sor... (Intézkedik.). Hívják be a vádlottat...
- Bíró:* Mi? Hogy mer itt intézkedni?
- Kozák:* Kérem!... (Meg van sértve.) Fél tizenkettőre volt hírdelve...
- Irnök (olvas):* A múlt tárgyaláson, melyen a vádlott nem jelent meg a tanukihallgatások lefolytatva!
- Bíró:* Jól van. Hívja be a vádlottat...
- Kozák:* Ezt mondtam én is!
- Irnök (kiszól):* Kozák Bernát! Kozák Bernát!
- Bíró:* A vádlott megint nincs itt? Na csak ne jöjjön el, én úgy lecsukatom, hogy míg él, nem felejtí el.
- Kozák:* Ilyen soká tartson egy esküvő?! Én ezalatt már háromszor elváltam volna!
- Becski (balról be, frakkban, fején cilinderrel, kezében nagy csokor virág):* Van szerencsém, alázatos szolgája! (Mindenkivel kezet akar fogni.)
- Ügyész (az ujjával a cilinderre célozva, a fejéhez nyúl):*
- Becski (ússzaszalutál. Ez a játék mégégyeszer megismétlődik):*
- Ügyész:* A kalapját vegye le!
- Becski:* Engem nem zsenirozz!
- Ügyész:* De engem igen!
- Becski:* Magán nincs is kalap!
- Kozák (intézkedik):* A cilindert tessék levenni!
- Becski (leveszi):*
- Kozák (az ügyészhez):* Ez rám jobban hallgat!
- Bíró:* Maga Kozák Bernát?
- Becski:* Nem kérem!
- Kozák:* (Sentről a hátlába vág).
- Becski (ijedten):* Persze, hogy én vagyok...
- Bíró:* Szerencséje, hogy most eljött... A korábbi meg nem jelenések miatt a megtorló lépéseket fenntartom nmagamak...
- Kozák:* En is!
- Bíró:* Mi az, hogy maga is?
- Kozák:* Kérem... csak maga!... (Becskihez.) Tessék ide ülni a vádlottak padjára...
- Ügyész:* Hallja barátom, ne intézkedjen itt, mert po... po... po...
- Kozák:* Ne mondja tovább!...
- Ügyész:* Pórujárhat!
- Kozák:* Jaj, de megijedtem...
- Ügyész:* Mi az a virág a kezében...?
- Becski (át akarja nyujtani):* Egy kis figyelem ha megengedi...
- Ügyész:* Kinek kell a maga hóvirágja?!
- Becski:* Ez vak? Ezt nevezi hóvirágnak?
- Kozák:* Az semmi... Hallaná beszélni... Elkezdi, aztán rögtön abbahagyja!
- Becski:* Bíró úr kérem, egy kérésem volna

A BUDAPESTI HIRLAP
 vasárnapi képes melléklete
 a magyar újságírás szencziója

NOVOPIN szén-savas fenyő-fürdőt használók

mert megszűnteti a fáradtságot, idegességet, üdít és fiatalít. Főlerakat: Székely István, Budapest, X, Állomás u. 15

Siessünk egy kicsit a tárgyalással, mert engem lent vár a lakodalmi menet, öt autó és két fiakker. Tizenkettőkor van az ebéd!

Bíró: Vádlott Kozák Bernát!

Kozák (felugrik, de rögtön ijedten visszaül).

Bíró (odafordul az irnokhoz és halkán beszél vele).

Becski (ezalatt Kozákhoz): Na, hogy végződött a tárgyalásom?

Kozák: Felmentettek, de én fellebbeztem...

Becski: Felmentették? Hála Isten!...

Uram, én oly boldog vagyok... Félóra mulva indulok nászútra... Keresztül egész Itálián... Velence, Nápoly, Firenze... én nem tudok egy helyen soká ülni...

Kozák: Pedig az ülést most meg kell szoknia...

Bíró (ügyészhez): A legjobb lesz, ha külön választjuk a három ügyet.

Ügyész: Kérem. Kezdjük talán a zsebtolvajlással...

Becski (aki nem figyel oda, tovább diskurál Kozákkal).

Kozák (megérinti a vállát): Pssz! Magáról van szó!

Becski (udvariatosan, mosolyogva a bíróhoz): Tessék velem parancsolni.

Ügyész: Nem hallotta? Zsebtolvajlással van vádolva!

Becski: Én? (Kétségbeesve néz Kozákra.) Maga azt mondta, hogy leugrott a villamosról!?

Kozák: De egy idegen pénztárcával!

Becski: Jóságos Isten, engem lent vár a menet öt autóval!

Ügyész: Megértette, hogy... valakinek a pénztárcáját... és maga... nahát akkor!

Becski (Kozákhoz): Mit akar ez?

Kozák: Ez csak félmondatot mond... Meglátja, annyit fogunk még nevetni máma... Egész hülye!

Bíró: Vádlott Kozák Bernát álljon fel!

A tagadásnak semmi értelme sincs. Több tanu látta, mikor maga kilopta a pénztárcát a villamoson. Mit hozhat fel a védelmére?

Becski: Felhozom az apósomat, mert nekem el kell mennem!... Lent vár a menet öt autóval... A feleségem biztos már türelmetlen...

Ügyész: Nézze, ismerjen be... mert a beismerés... a... a... figyelmeztetem!

Becski: Mit mondott? Én nem ismerem ki magam ennél!

Kozák: Ez mindenkit kézre csinál!

Ügyész: Szembesíteni fogom a károsulttal! (Irnokhoz.) Guttmann Sándor tanut kéretem...

Irnok (kiszól): Guttmann Sándor!

Kozák: Ajvé!... (Lebukik a pad alá.)

Becski: (hátra fordul, keresi): Hol van ez?

Guttmann (be. Teljesen rövidlátó.)

Bíró: Tanu Guttmann Sándor! Felismeri ebben az emberben azt, aki a tárcáját kilopta?

Guttmann: Persze, hogy felismerem! Ez volt az! (Az irnokra mutat.)

Bíró: Ugyan kérem, ez az én irnokom! Ott van a vádlott!

Guttmann (egész közelről erősen megnézi): Igen, halványan emlékszem rá!

Becski (rémülten): Jóságos Isten! Uram, dörzsölje meg a szemét! Nincs kialudva?

Kozák: Vagy úgy! Ez vak?! (Felül, kihajol a padból és egész szemtelenül fixirozza Guttmannl.)

Becski (könyörög): Drága bíró úr, fejezzük már be, engem lent vár a friss feleségem.

Kozák: Nézze, ha negyven évig tudott várni, ez a pár perc már nem számít.

(Odamegy Guttmannhoz, belenézi az arcába.)
Bú!

Bíró: Szóval a tanu felismeri ebben az emberben a tettést?

Guttmann: Halványan emlékszem rá kérem...

Kozák: Irnok úr jegyezze! A szembesítés eredményes...

Bíró: Köszönöm, ön elmehet! (Kozákhoz.)

Magá pedig hallgasson.

Becski (búcsúzik Kozáktól): Alásszolgája. (Indul.)

Bíró: Maga itt marad!

Becski: Ki mondja azt?

Bíró: Mi az, hogy ki? Én!

Becski: Hát most mondta, hogy elmehetek!

Bíró: A tanunak mondtam!

Tanu (el).

Kozák: Irnok úr, vezesse le a tanut a lépcsőn!

Ügyész: Hát ez a teteje... micsoda dolog... nézzenek oda!

Kozák: A perrendtartás 13 a) paragrafusára értelmében a vak tanut le kell kísérni!

Bíró: Mondja kérem, mit intézkedik itt folyton? Azt hiszi, otthon van?!

Kozák: Még lehetek!

Becski: Kérem, ha engem nem hagynak elmenni, az autószámláért beperlem az államot!

Ügyész: Ne csináljon itt vicceket — mit gondol — ohó!

Kozák: Ezt öröm hallani!

Bíró: Következik Kozák Bernát váltóhamisítási bűnügye...

Becski (ránéz Kozákra): Váltóhamisítás is?

Kozák: Már megbántam!
Bíró: Ebben az ügyben az írásszakértők véleménye után a vád bizonyítást nyert. A kihallgatást mellőzzük.
Becski: Hé! Lassabban, lassabban. Mi történt?
Ügyész: Maga egy váltót aláírt — tollal — a váltó... nahát akkor!
Becski: Ne éljek, ha egy szót is értettem, amit ez mondott. Mi volt a tollal?
Kozák: Nézze, majd én elmagyarázom. Maga aláírt egy váltót!
Ügyész: Mit diskurálnak itt?
Bíró: Mondja, mire való ez a csökönyös tagadás? Most látom, hogy ide van csatolva a részletes beismerés a rendőrségről!
Becski: Én beismertem egy váltóhamisítást?
Kozák: Be!... Nézze, jobb, ha mindent bevall... Legyen egy úr.
Becski: Istenem! Engem lent vár a menet öt autóval!
Bíró: Következik a vád harmadik pontja! Súlyos testi sértés!
Becski (Kozákhoz): Mondja, magának egy gyűjteménye van a bűnügyekből?... De most már nekem elég! Bíró úr kérem, tudja meg, hogy nem én vagyok a Kozák Bernát, hanem ez az alak itt!
Kozák (halkan): Pfuj! Pletykás!
Bíró: Nézze nekem ne szimulálja itt az örületet, mert megvasaltatom!
Ügyész: Szimulálással nálunk... — hogy gondolja?
Kozák: Jaj de rossz szónok ez!... (Bíróhoz.) Kérem itt a személyazonossági igazolványom... Tessék!... (Ügyészhez.) Mit szól testvér, miket fognak az emberre?
Bíró: Ön bűnös abban, hogy Hubert Edét a Continentál-kávéházban billiárd-parti közben a dákóval fejbe vágta.
Becski: Hogy mondhat ilyet? Nem is tudok billiárdozni!
Kozák: El is vesztette a partit!
Bíró: Honnan tudja ezt maga?
Kozák: Én kibiceltem neki!
Becski (megnézi az óráját): Jóságos Isten! Az anyósomat már biztos megütötte a guta!
Kozák: Végre egy örömhír!
Bíró: Kérem, mondja el akkor, hogy történt az eset!
Kozák: Kérem szépen!... Magas Bírótság! Mint objektív tanu, elmondok mindent pontosan.
Ügyész: Figyelmeztetem, hogy a vallomására esküt kell tennie...

Sebészeti és Plasztikai Szanatórium

(Dr. Ertl) Thököly út 86. Tel. 962—63.
 Mindennemű plasztikai és kozmetikai műtétek. Prospektussal és felvilágosítással az igazgatóság szolgál

Külföldi slágerek — Magyar dalok
SEBŐ MIKLÓS énekével
 csak
ODEON ÉS PARLOPHON
 lemezeken. Mindenütt kapható!
 Vezérképviselő: **LIEBNER ZSIGMOND**
 V. ker., Szent István tér 4 szám

Kozák (szívére teszi a kezét, ünnepélyesen): Úgy éljünk mind a ketten, hogy amit mondok...
Ügyész: Na, na, na! Engem hagyjon ki — micsoda — nézze meg az ember... ohó!
Kozák: Ezt elhallgatnám reggelig!
Becski (sirva): Lent vár a menet öt autóval!
Bíró: Szóval, hogy történt az eset?
Kozák: Kérem. Ő meg a Hubert billiárdozni kezdtek új labdákkal...
Ügyész: Mi az, hogy labda?! (Hadarva.) Billiárdgolyó...
Kozák: Ne tessék zavarni a tanut!...
Ügyész: Akkor mondja azt, hogy (Hadarva.) billiárdgolyó...
Kozák (ulánözve): Billiárdgolyó!... Alig löktek kettőt... a Hubert szokás szerint ellopott két (ulánözve) billiárdgolyót... mivel három golyónál könnyen észre lehet venni, hogy kettő hiányzik... a Kozák úr szép szelíden felszólította, hogy tegye vissza a golyókat, mert ellenkező esetben kénytelen lenne fejbeverni a dákóval... És a Hubert nem tette vissza a golyókat...
Ügyész: Erre a Kozák a dákó vastagabb végével — főlemtele — a dákót és a vastagabb végével... nahát akkor!
Kozák: Körülbelül...
Becski (sirva): Nekem megáll az eszem!
Ügyész (felált): Tisztelt Törvényszék!... Vádolom Kozák Bernátot egyrendbeli zsebtolvajlás, egyrendbeli váltóhamisítás és előre megfontolt súlyos testi-sértés miatt! (Páthosszal.) Tekintetes Törvényszék!... szívem minden melegével kérem, hogy szabadítsák meg az emberiséget ettől a szörnyetegtől... (Megakad.)
Kozák (Becskihez): Jól beszél...
Ügyész: ... szörnyetegtől... és... szabadítsák meg hosszú évekre az emberiséget... havonként egyszer kemény fekhellyel szabadítsák meg... kérem szépen... (Leül.)
Bíró (feláll, felteszi az ügyéssel együtt a kaptatót): A köztársaság nevében... (Mind felállnak.)
Bíró: Zsebtolvajlással, váltóhamisítással és súlyos testisértéssel vádolt Kozák Bernátot háromévi fegyházra ítélem... és elrendelem azonnali letartóztatását.
Becski (sirva): Jóságos Isten! Mit csinálnak most?
Kozák: Fizesse ki az autót!

(Függöny)

Négy színővendék, három fiú és egy lány felkeresi a „Kék hordó” vendéglő tulajdonosát, aki a jövőben kabaréműsorral akarja szórakoztatni vendégeit. Néhány nap múlva nagy siker mellett zajlott le a kabaré megnyitója. A négy jó pajtás örömeibe azonban öröm vegyül. Jónás Gábor sofőr, a fiúk barátja ugyanis elmondja, hogy látta partner-nőjüket, Jucit, elegánsan autóban. Tibor elmondja Jucinak, mit hallott Jónástól, de az természetesen tagadja a dolgot. A három fiú bevallja egymásnak, hogy szeretik Jucit és egyik sem tud lemondani róla. Ebben a pillanatban lép be hozzájuk gróf Bölgyei Kázmér, aki megbízza őket egy finom modern kabaré létesítésére. A fiúk örömmel egyeznek bele az ajánlatba, csak Tibor döbben meg, amikor meghallja, hogy a gróf a Pasaréti úton lakik, ugyanott, ahova Juci a sofőr előadása szerint a multkor egy taxin elvitette magát. A szerelmes fiút ez annyira megdöbbeníti, hogy elutazik Pestről és barátait a gróf pénzén önkérelmül atakítja meg vállalkozásukal. A „Kis Kabaré”-t Tibor vidékre szerződik, ahol egy ripacstársulat előadásán feltűnik Morison amerikai filmkirálynak, aki leszerződött Hollywoodba.

Jani csak ennyit mondott:

— Mondd már.

Péter nyeglén válaszolt:

— Arról beszélek, akiről akarok. Miért szentség az a Tibor? Elment, elment. Majd visszajön. Ha nem jön vissza, az sem nagy baj... Nem volt olyan tehetséges, hogy hiányozna a hazai színművészetnek. Nagyon jól meg van nélküle a magyar kultúra...

— Hallgass — kiáltotta Juci.

— Dehogyan hallgatom... Juci te szeretted azt a Kossovichot! Romantikusnak tartod a dolgot... Megszökött Pestről, mert meglátta, hogy szeretőd van... Ez nagyon romantikus... Jó reklám is lenne a nagy művésznőnek.

Juci lehajtott a fejét. Aztán nagyon lassan felkelt és kiment az öltözőből. A fiúk nem is beszéltek róla. Megszokták az ilyen jeleneteket.

A gróf autójába ült.

Lassan suhant velük a kocsí, a Margit-hídon át, a Pasaréti út felé. A gróf szótlan volt egész úton és Juci is maga elé meredt.

A Zsigmond utcában megszólalt a gróf.

— Sok bajom van a barátaiddal, Juci.

Az egyik ma megkért, hogy zsíráljak neki egy váltót. Kissé különösnek tartom ezt. Nem zárkóztam el a kérése elől, de mégis furesa, hogy azért, mert mi ketten jöbba vagyunk, kitartsak két férfit is... Szívesen megfizetem a gázsijukat, azt megérdemlik, mert hiszen megdolgoznak érte, de a továbbiakban nem fogok rendelkezésükre állni. Kérlek közöld ezt velük.

— Meg fogom mondani — mondta Juci.

Most megint hallgattak. A Széna térig nem szóltak egy szót sem. A Pasaréti út elején ismét megszólalt a gróf:

— Mi bajod van, Juci?

— Semmi.

— Látom az arcodon, hogy valami bajod van.

Juci felvetette a fejét és így szólt:

Preher-Maul

**csokoládé, dessert
a legszebb ajándék!**

— Vigyél haza. Nem akarok most hozzá menni. Fel vagyok dülva...

A gróf csodálkozva nézett a barátnőjére. De sokkal jobban szerette Jucit, semhogy ellenkezett volna.

— Ahogyan parancsolod — mondta.

Juci hálásan megszorította a gróf kezét. És amikor hazaértek, kiszállt a kocsiából. Felrohant a lépcsőkhöz. Az édesanyja vidáman fogadta. Nem a régi lakásban laktak már, hanem egy nagy, ötszobás lakást béreltek. Az édesanyja ismét beszélt és nem volt semmi baja. Juci elbúcsúzott az édesanyjától és bement a szobájába. Levetkőzött. Sokáig ült a tükör előtt... Azután a szekrényéhez ment, kis fecskendőt vett elő és a karjába szúrta. A fecskendő a retiküljébe tette. Azután felvette a régi ruháját. Nyomorult, kopott, fényes kis kosztüm volt az! Akkoriban, régen, ezt viselte...

Lassan ment le a lépcsőn. A mozihoz ment. Ide küldték be egyszer a fiúk. Azt hazudták neki, hogy ingyen kapták a jegyet.

Juci ott állt a néptelen uccában, a kis mozi előtt. Aztán nekítámaszkodott a rikító plakátokkal teleragasztott falnak és csendesen zokogott.

Maga sem tudta, hogy miért. Sírt szegény, görcsösen és gyámoltalanul és mint-ha Tibor nevét suttofta volna az ajka.

VILLANY- BERENDEZÉS

mely áll két Diesel-motor rendszerű gépből, mindegyik 60 lóerős és egy teljesen komplett villanyberendezés, Európa egyik legelső cége által szállítva, alig másfél évig használva. A berendezés 100.000 pengőbe került és mi 28.000 pengőért adjuk el ab helység. A berendezés működésben bármikor megtekinthető. Bővebbet Tolnai Világlapja kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám.

Azután tovább sétált. Az uccák komorak és elhagyottak voltak. Egy lélek sem mutatkozott sehol sem. Az emberek ilyenkor már régen alszanak. Folyton Kossovich Tibor járt az eszében. Maga sem tudta, hogy merre jár, egyre jobban eltávolodott a lakásától. Egyszerre csak a Kálvária téren találta magát. Először a Kálvária egyes állomásai között sétált végig, csak azután gondolt arra, hogy felkeresi Zimmermann bácsi vendéglőjét. A vendéglő nyitva volt, hiszen a távolban már hajnalodott és piros csik látszott nagyon messze az ég alján. Biztosan a kofák és a fuvarosok számára már kora hajnalban kinyitották a vendéglőt. Juci tévován állt meg az ismerős cégtábla előtt. Valamikor négyen álltak meg itt, négy jó barát, négy elválaszthatatlan ember. Ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy bemenjen a vendéglőbe és beszélgessen az öreg Zimmermann bácsival, aki minden biznnyal emlékezni fog még rá. Óvatosan benyitott. A kocsisok és kofák csodálkoztak a kopottas ruhájú idegen kisasszonyon, aki most váratlanul közöttük termett. De csak egy percig csodálkoztak, azután szemtelenkedni kezdtek, talán az éjszaka egy szerencsétlen pillangójának nézték, akit a sors éppen ide vetett ma éjszaka a Kálvária térére. A csapos is csodálkozva meredt rá. Juci ismerős arckat keresett, de nem látott egyet sem. Egy kővér asszony szólt rá, ellentmondást nem tűrő hangon:

— Teccik parancsolni?

Juci megrázkódott. Leült az egyik asztalhoz és két deci kadarkát rendelt. Nem törődött azokkal a megjegyzésekkel, amelyekkel a lebuiban illették. Amikor a csapos odahozta az italt az asztalához, megkérdezte:

— Hol van a tulajdonos?

— A Weisz úr? — kérdezte a csapos. — Az még alszik... Alszik a gazda és mi dolgozunk. Ez a világ rendje.

— Én Zimmermann urat keresem — mondta Juci.

A csapos nevetett.

— Hja, a Zimmermann urat tetszik keresni — mondta. — Akkor tessék tovább fáradni. Két óra alatt kényelmesen el tetszik érni hozzá. Kint fekszik szegény a kerepesi temetőben.

— Meghalt? — kérdezte Juci.

— Igen. Alkoholmérgezésben. Egy este megitta az egész rakotárát. A felesége még él valahol, rokonoknál. A kocsmát eladták. Weisz úr vette meg. De Weisz úr nem iszik...

A kővér hölgy, nyilván az antialkoholista Weisz úr felesége, most odajött Juci asztalához.

— K

meginni

Juci ő

— Me

— Me

személye

— H

kérdezte

— Er

Weiszné.

asszony

alszanak

ilyenkor

sem nem

meginni

ebből a

hatóságil

rendörne

elviszi az

A tere

Weisz

hogy ő

vigyázna

Zimmerm

nem eng

erkölcsne

egyesüle

talra, ne

minden e

— Még

től — ki

A kocsi

Szenzáció

akarta a

ezért el

hívni élet

megjelent

ember, a

— Mié

— Oda

tottan.

Weisz

az asztal

mindenne

kenyen ő

azért volt

a koron,

telenségek

Megrág

— Kisa

pokolba.

KIA

üzle

Bőve

Dohá

— Kisasszony — mondta, — tessék meginni a bort és távozni!

Juci összereszt.

— Miért? — kérdezte.

— Mert hatóságilag nem tűrök semmiféle személyeket ebben a házban...

— Hát mit gondol, ki vagyok én? — kérdezte Juci felpattanva.

— Én nem gondolok semmit, — mondta Weiszné. — Csak azt tudom, hogy tisztességes asszonyok ilyenkor hajnalban még otthon alszanak kedves férjükkel, tisztességes lányok ilyenkor nem mutatkoznak az uccán. Kegyed sem nem kofa, sem nem kocsis, tehát tessék meginni azt a kadarkát és tessék kimenni ebből a tisztességes házból. Különböző hatóságilag fogok eljárni. Csak szólok itt a rendőrnek, itt posztol a téren és azonnal elviszi az erkölesrendészetre.

A tereben mindenki nevetett.

Weiszné tovább kerepelt, arra hivatkozott, hogy ők tisztességes emberek, akik nagyon vigyáznak a kocsmára jó hírnevére. Amit Zimmermann úr megengedett, azt Weisz úr nem engedheti meg, mert Weisz úr tagja az erkölesnemesítő ligának és az állatvédő egyesületnek. Juci erőltlenül dönt le az asztalra, nem felelt, nem mozdult, mintha minden ereje elhagyta volna.

— Mégis csak disznóság egy ilyen személytől — kiáltotta Weiszné harciasan.

A kocsisok és kofák nagyszerűen mulattak. Szenzáció a Kálvária téren. Weiszné nem akarta a „személy” t sajátkezűleg kidobni, ezért elhatározta, hogy segítségül fogja hívni élete párját. Nemsokára Weisz úr is megjelent a porondon, egy kis, izgága vörös ember, aki harciasan meredt a feleségére.

— Miért keltettél fel? — kérdezte.

— Odanézz! — kiáltotta Weiszné izgagtottan.

Weisz úr odanézett és egy síró nőt látott az asztal fölé hajolni. Rögtön tisztában volt mindennel. Félt a rendőrségtől is... Féltékenyen örködött az erkölesökre. Ez nyilván azért volt, mert Weisz úr már túl volt azon a koron, amikor néha jól esnek az erköles-telenségek.

Megragadta Juci vállát és így szólt:

— Kisasszony, legyen szíves menjen a pokolba. Az én vendéglőm nem mulató.

KIADÓ

üzlethelyiség november 1-re.
Bővebbet Budapest, VII. kerület,
Dohány uca 12, portáznál

Sportbunda a divat

Régi bundájából új sportbundát
készít rendkívül olcsón

FRISS SZÜCS IV. VÁCI U. 19 (az emeleten)

nem lokál, ide csak tisztességes emberek járnak...

— Hagyjatok! — kiáltotta Juci. És felállt. De szédült, visszahanyatlott az asztal mellé. Kődös foltok villantak fel a szemé előtt. Egész testében remegett. Mintha minden tagja felmondta volna a szolgálatot. Nagy, könnyes szemét rávetette Weisz úrra és könnyörögve mondta:

— Egy teát... egy teát...

— Itt nincs tea, — mondta Weisz úr. — Itt erköles van... Hiszen maga részeg...

Csapos, dobja ki ezt a leányt...

— Előbb fizessen — mondta Weiszné. — Két deci kadarkát ivott. Nézzétek meg a retiküljét, hogy van-e nála pénz.

Miután Jucinak nem volt annyi ereje, hogy pénzt vegyen elő, Weisz úr önhatalmúlag kinyitotta a retiküljét és megvizsgálta annak tartalmát. Abban a pillanatban, amikor kinyitotta, rémülten tántorgott vissza:

— Rendőrt kell hívni! Rendőrt! Rendőrt! Abban a táskában százasok vannak...

Már ki akarta nyitni az ajtót, hogy rendőrt rohanjon, de akkor egy erős kar megragadta.

— Nem kell ide rendőr, Weisz úr. Én ismerem ezt a nőt, aki nem más, mint a Kis Kabaré primadonnája. Nézze meg a retiküljét, biztosan meg fogja találni nála a Színészszövetség igazolványát.

Weisz úr hajlott a jó szóra. Valóban talált egy Kovács Juci névre szóló igazolványt a táskában. És az idegen ember, aki Weisz urat megakadályozta abban, hogy rendőrt hívjon, most Juci fölé hajlott.

— Jöjjön, művésznő — mondta. — Haza fogom vinni... Hiszen beteg! Olyan forró a keze, mint a tűz...

Juci erőltlenül engedte, hogy az idegen ember a hóna alá nyúljon és magával cipelje. Egy pillanatig jólesett neki, hogy egy erős férfi a védelmére kelt. De aztán összefolyt a szemé előtt minden, riadtan kapkodott lélekzetért, végül elvesztette az eszméletét. Az idegen egy automobilba tette, letakarta és gyorsan elindult vele a pesti éjszakában. Az automobil átment a Margithídon, a Zsigmond uccán, a Széna téren és a Pasaréti út kétszázhatvan számú villa előtt állott meg. A sofőr leugrott a kocsirol és becsön-

getett a villába. Nagysokára jött csak egy lakáj, hogy ajtót nyisson.

— Mit akar? — kérdezte a lakáj riadtan.

— Egy hölgyet hozok a kocsimon. Jöjjenek érte... Hívjanak orvost, mert nagyon beteg lehet.

A lakáj nem kérdezősködött, az autóhoz rohant és a sofőr segítségével kiemelte Kovács Jucit az autóból. Azonnal felismerte őt.

— Jóságos isten! A művésznő! — kiáltotta.

A sofőr és a lakáj bevitték Jucit a villába. Felkeltették a grófot is, aki rémülten látta, hogy milyen állapotban hozták el hozzá Jucit.

— Honnan tudja, hogy a művésznő ide szokott járni? — kérdezte a gróf a sofőrtől.

A sofőr lehajtott a fejét.

— Én tudom — mondta. — Egyszer, nagyon régen én hoztam ide a kisasszonyt. Ennek már több mint egy esztendeje...

— Hogy hívják magát?

— Jónás Gábor vagyok... Kérem gróf úr, egy fuvarom volt éjjel Kőbányára. Visszafelé megállítottam a kocsimat a Kálvária téren, hogy egy kocsmában meleg teát igyak. És ekkor találtam ott a művésznőt, éppen ki akarták dobni a kocsmából. Miután ismertem és tudom, hogy beteg az édesanyja, jobbnak láttam idehozni őt, mert féltem, hogy annak a szegény, beteg asszonynak árt minden izgalom.

— Nagyon köszönöm barátom — mondta a gróf. — Most legyen szíves, hozzon nekem egy orvost. Gazdagon meg fogom jutalmazni.

Itt a **Krinolin**! A legújabb párizsi divat kialakulásában a fiús toilettekkal szemben diádalmaskodott a nőesség. Párizs divat-kreátorai mind keresték a nőességet kidomborító vonalakat és így újra divattá vált a 70-es és 80-as évek ismert típusú modellje, az eszményien nőies „**Krinolin**“. A világ női divatját irányító párizsi élelmesség azonban nem elégedett meg ezzel, a ruhadívatához kreált egy nőességet lehellő illat-kompozíciót: a „**Crynoline**“-t, mely lenyűgöző kellemvarázsával szenzációs terjesztője lett a feltámadt krinolin-divatnak. Ezt az illat-csodát egyelőre **Eau de Cologne** és **Parfüm** alakjában a szakkörökben jól ismert „**Mury**“ párizsi parfümgyáros keltette életre és az új divatban osztatlan sikert aratott vele. A párizsi gyár a „**Crynoline**“-t, éppúgy mint a világhírű „**Narcisse Bleu**“ kozmetikai készítményeit a Török József R.-T. (Budapest, VI. Király u. 12) útján hozza nálunk forgalomba. A „**Krinolin**“ divattal így bevonul a magyar piacra a szenzációs sikert ért „**Crynoline**“-illat is, hogy meghódítsa a nőességéről mindig híres magyar hölgyközönséget

— Igazán nem a pénzért teszem, gróf úr — mondta a sofőr.

Aztán eltűnt az autó, hogy egy orvossal térjen vissza. A cselédség levetkőztette Jucit és ágyba fektették. Még mindig nem tért magához. A gróf rémülten ült az ágya szélén. Csak most érezte, hogy igazán szereti ezt a leányt, valósággal kétségbeejtette az, hogy betegem látja.

Jónás Gábor visszatért egy orvossal, akinek szénatéri lakásán keltett fel. Az orvos azonnal megvizsgálta Jucit. A gróf izgatottan várta az eredményt.

— Valami súlyos idegbetegség — állapította meg az orvos. — E pillanatban még nem látom tisztán a dolgot. Nyugalmat ajánlok, feltétlen nyugalmat, mert a szíve is erősen meg van viselve...

Az orvos eltávozott, a gróf kikísérte őt. És odakünn, az előcsarnokban, az orvos közel hajolt a grófnak és csak ennyit mondott: — Morfium!

— Szent isten, csak nem mérgezte meg magát?

— Nem, gróf úr. Állandóan mérgezi magát. Tessék megnézni a tűszúrásokat a karján... Első pillanatban látni rajta, hogy morfina... Kimélni kell, nagyon kimélni. És el kell vonni tőle a morfiumot. Természetesen ez hosszas kezelést vesz igénybe. Jó éjszakát kívánok.

Az orvos mögött becsapódott a villa ajtaja. A gróf leült az előcsarnokban és zokogni kezdett. Homályos tiltkokat érzett és lelkében talán most révedt fel először a gondolat, hogy Juci nem szereti őt. A sofőr elvitte haza az orvost, aztán ismét vissza-jött, mert arra gondolt, hogy még szüksége lehet rá a grófnak. Amikor Jónás Gábor megint az előcsarnokba lépett, még ott találta a grófot. Szépen, illentudóan leült a gróffal szemben és várt.

Most egy lakáj jött ki az előcsarnokból és jelentette, hogy a művésznő magához tért. A gróf valósággal rohant abba a szobába, amelyben Juci feküdt. Fehéren, mereven feküdt az ágyban és könnyes szemmel nézett a grófra.

— Jobban vagy, Juci? — kérdezte a gróf.

— Hogyan kerültem ide?

— Idehoztak.

— Kicsoda?

— Egy sofőr...

— Köszönöm — mondta Juci. Aztán behunyta a szemét. Majd ismét megszólalt, nagyon szomorú, nagyon szenvedő hangon:

— Tibor hol van?

— Kicsoda az a Tibor? — kérdezte a gróf.

— Te nem ismered. Az egész a Tibor miatt volt. Az én egész szerencsétlen életem Tibor miatt volt. Add ide a retikülömet, Kázmér és hagyd magamra.

A gróf szolgálatkészén a retikül után nyúlt. Mielőtt azonban átadta volna, kinyitotta és észrevétlenül kivett belőle egy kis arany morfiumpfeskendőt. Megtalálta a morfiumot is egy apró halálfejes üvegben. Azután átadta a táskát és kiment a szobából. Alig ért ki az előcsarnokba, velőtrázó sikoltást hallott. Visszarohant a szobába. Juci feldúltan ült az ágyban, ujjai göresösen marcangolták a paplant és kiabált:

— Valamit kivettél a táskámból...

— Semmit! — felelte a gróf.

— Adjátok vissza a feckendőmet...

— De hiszen én nem vettem ki...

— Hazudsz! — kiáltotta Juci.

— Kedvesem, nyugodj meg...

De Juci nem lehetett megnyugtató. Addig kiabált, addig fenyegetett és könyörgött, amíg a gróf átadta neki a kis aranyfeckendőt. Mint ugrásra kész vad, úgy vetette rá magát Juci a feckendőre. Kidölelt szemmel nézte a kis üveget, amelynek tartalmából egy jókora adagot húzott fel a feckendőbe. A gróf rémülten nézte ezt a jelenetet. És kénytelen volt végignézni azt is, hogy Juci beleszúrja a tűt fehér karjába, apró vérvörös pontok közé...

Aztán kielégülten dőlt végig párnáin.

A morfium hatott.

— Most jól érzem magam megint — mondta Juci.

A gróf kérlelni kezdte:

— Juci, erről le kell szoknod — mondta. —

Én nem tudtam, hogy morfinista vagy. Ezt gondosan eltitkoltad előttem. Azt hiszem, sok más dolgot is gondosan titkoltál. De így nem lehet élni, mert tönkre fogsz menni... Tedd meg az én kedvemért, hogy lemondasz a morfiumról.

— Soha! — mondta Juci. — Ilyen mámort nem adhat nekem sohasem az élet... Minden percem szörnyű szenvedés volna, ha nem használnám az én kis feckendőmet... Minden percben eszembe jutna valaki...

— Kicsoda? — kérdezte a gróf.

— Elment, messze ment... Én miatta áldoztam fel magam... Miatta lettem a barátod. Azt akartam, hogy boldog legyen. És én boldog lettem volna, ha ő boldog. De ez egyikünknek sem sikerült...

A gróf csodálkozva nézett Jucira.

— Engem sohasem szerettél? — kérdezte.

Juci sóhajtott és nagyon halkán mondta:

— Sohasem...

A hajnal rózsás pirját

a régi görögök hite szerint a „rózsauju Eozs” varázsolta az égre. Ezt a misztikus esodát ma bárki megteheti: egy ujjsimítással a hajnal üdéségét lehelheti az arcára, ha az ujját előbb „Khasana Superb-Creme”-be mártja. Az egyéniség nélküli kendőzőszerek nem pótolják az ifjúság frissességét. A „Khasana Superb” azonban egyenlően szépít. Egy simítás az ujj hegyével és az arca hamvasan piros, mint a virág szirma, másik simítás és az ajkán ragyog az ifjúság kicsattanó színe.

A „Khasana-Superb” ajakpirosító minden szintónusú bőrhöz pompásan alkalmazkodik, egyénenként másképpen hat. Tartósan, izlésesen és feltűnés nélkül topja az ajakra az ifjúság hódító üdéségét. Aki látja, nem is sejt, hogy festett az ajka. Ehhez már csak a „Khasana Superb-Creme”-t kell eldörzsölnie az orcáján, hogy az egészség friss pirjától legyen szárazon szebbé, minni volt. Ez a krém elrejt az arcon a csúnyát és szembeéllőné teszi a szépet. A hatás kevés krém használatánál a legfokéletebb. A „Khasana-Superb” hatásán nem fog sem szél, sem eső, sőt a csók sem.

KHASANA SUPERB

KHASANA Superb ajakpirosító P 2.40, 4.70. Khasana Superb-arcpirosító P 3.20. Még ma tegyen próbát egy kis csomag Khasana Superb-ajakírral (P 1.20) és arcpirosítóval (P 1.50) — Mindenütt kapható!

Magyarországi központ:
Mihály Ottó 84 K 1, győgyárúnagykereskedés
Budapest, VI. Podmaniczky ucca 43 — Telefon: A 122-44

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a. M., Páris, London

(Folytatjuk)

Az én hetem

IRJA
KÁRDOS ISTVÁN

Péntek

23

Ignác

A mai szomorú világban egy kis felüdülés, egy kis rózsaszínű felhőske, mely im megjelent azon a kék égen, amelyre most mind több és több felhő borul.

Nádor József, a sok szép magyar nóta szerzője, kinek nótái mellett nem egyszer „búsult, kacagott a magyar”, most ünnepli házassága huszonöt esztendő fordulóját. A nótaszerző az ezüstkodalomra fotografiával díszített, klisés meghívót küldött szerzetét nagyszámú barátjai címére. A meghívón a jubiláris pár fényképe díszleg. Ez:

Szombat

24

Bátfél

Szokták mondani: történelmi pillanat. Történelmi pillanat az, amely megemlézésre, illetve megörökítésre vár. Megörökítésre, hogy a késő utókor is gyönyörködhessek abban.

Vig Miklós, a népszerű rádióénekes legutóbb Berlinben járt, hogy ott gramofonba énekeljen. Az egyik este vacsorára Ábrahám Pál vendége volt, ahol körülötte meg nem kisebb művészek ültek, mint Alpár Gitta, Willy Fritsch, Liane Haid, Gustav Fröhlich, Bressart, Hermann Thimig, Lilian Harvey, Salamon Béla, Bolváry Géza, Mindszenty Tibor és mindenki más, akiket a budapesti

közönség csak a film vásznáról ismer. A közönség, a jelenlévő díszes vacsorázó közönség természetesen megkérte Vig Miklóst, hogy énekelje el most előttük azokat a magyar szónokokat, amelyeket csak rádión keresztül szoktak hallani a levegő végtelen útján.

Vig Miklós természetesen eleget tett a művészek kívánságának és a ritka érdekes társaság előtt énekléshez kezdett.

Ez a történelmi pillanat. Természetesen a fotografus máris ottermett és lefényképezte a jelenetet az utókor számára.

Vasárnap

25

Kriszt.

A rossz konjunktúra minden vonalon meglátszik, így természetesen a színházak menetén is. Bizony nem egyszer üres marad egy-egy szék, sőt van olyan eset is, hogy egyes széksorok is. A direktorok elhatározták hát, hogy valamilyen módon szanálják a színházat, valamennyire lecsökkentik a színház tagjainak gázsiját. Ez sem ment azonban egyhangúan minden színházon keresztül. Legalább is a Bethlen

terti Színpad ügyelői tábláján ezt az igaz-
gatói okaszt találtam:

*Ugyelevel
a híres igazgató
A helyi város
lesz a jövendő!
A városi-herce!
A városi-herce!*

Hétfő
26

Dömötör

Az egyik kis vidéki város-
ban szörnyű nagy az ijed-
ség, mert az egyik ottani
ujtság legújabb dátummal kel-
tezett száma megjósolta,
hogy a közeli napokban
földrengés lesz. Nem tudom,
hogy a vidéki városka obszervatóriumának
földrengéstjelző készülékei jól működnek-e,
de a valóság az, hogy a vidéki ujság színház-
rovata nagy betűvel hirdeti:

„A primadonna jutalomestjére — meg-
mozdul az egész város.”

Kedd
27

Szabina

A törzskávéházban ugrat-
ják Harmath Imrét. Ézzel
fordulnak Harmath felé, aki
most új operetten dolgozik:
— Es mit gondolsz, a
darab, amit írsz, elsőrendű
lesz. ?

— Az csak természetes — mondja Harmath.

**Ez a könyv
nem az ördög bibliája,**

s nem vállal az ör-
dög prédájává
az, aki azt for-
gatja. Ha szereli
az ártatlan szóra-
kozásokat, meg-
tanulhatja az eb-
ben ismertefett
modern kártya-
játékokat, az al-
sóstól a Rum-
myig. Ára bér-
mentes küldéssel
1 pengő 10 fillér.
Megrendelhető
Déliab kiadóhi-
vatalában, Buda-
pest, VII. ker.,
Dohány ucca 12

— Tévedsz — szólnak a pajtások, —
mert — harmath-rendű.

Szerda

28

Simon és J.

A vidéki színügyi bizottság
most, a szezon elején, meg-
jelent a vidék egyik szin-
házában, hogy nyitás előtt
még egyszer megvizsgálja a
színház berendezését. A bi-
zottsági urak szép rendben
leültek a nézőtéren, felhúzták a függönyt
és csendes szemléltették a színpadot.

Egyszerre megszólalt az egyik:

— Rossz ám az akusztika.

— Már miért volna rossz ?

— Mert az oszlop mögül nem látszik
semmi — hangzott a böles válasz.

Csütörtök

29

Nárcisz

A nagyérdemű magyar kö-
zönség szíves tudomására
adom, hogy Fodor László
„Dr. Szabó Juci“ c. darabja
október 30-án a sztambuli
nemzeti színházban kerül
színpadra.

A plakát így hirdeti:

„DR. IHSAN
SÜ FODOR.”

Ezen a héten egyébként két estén át
adják Móríc Zsigmond: „Nem élhetek
muzsikaszó nélkül“ című darabját, amelynek
török címe ez:

„Muziksiz yasayaman.”

Konstantinápolyi barátom egyébként el-
küldötte nekem annak a színésznőnek a
fényképét, aki a „Dr. Szabó Juci“-ban a cím-
szerepet játssza majd Konstantinápolyban.

Rokonlelkek

IRTA
Kodolányi János

SEBOK

Ahogy a segédjegyző, bizonyos Kende úr, a bájós ismeretlen zongorajátékát hallgatta, az már több volt a normális hallgatásnál. Beszédes hallgatás volt az. Rendesen akkor szólalt meg a bájós ismeretlen játéka, amikor Kende úr befejezte az ebédet a jegyző asztalánál, ahol némi fizetés mellett ebédet és lakást is élvezett. Akkor szólalt meg a szívzsongító zongora. A szomszédban bizonyára még nem telepedtek asztalhoz ilyenkor, mert hiszen csak egyszerű dolgozó emberek szokása a déli ebédelés, Kende úr bájós ismeretlenje pedig bizonyára előkelő hölgy lehetett.

A segédjegyző, mint minden segédjegyző a világon, erősen hajlott a romantikára, sőt szentimentálisnak és lágyszívűnek is bátran nevezhetnénk őt. Így a vad s lázongó, száguldó Chopin-futamok valósággal felforgatták lelki egyensúlyát. Még soha életében nem hallott ilyen. Ahogy az ismeretlen nő erőteljes és mégis finom, érzékeny ujjai belemarkoltak a billentyűkbe, ahogy megviharzott s végigsodort a hangok zuhataga Kende úr gerincén, ahogy megrázta lelke mélyéig, ahogy a tüdővésztes zeneszerző művészelete játékosan, pajkosan, forrón, de halálos hidegen is rázuhogott, az a kínos gyönyörűség soha nem álmodott óceánja volt. Kende úr meggörnyedten könyökölt a tornác párkányára s ráglá a cigarettáját, homlokát tenyerébe szorította, szemét a földre szegezte s hallgatta, hallgatta óraszám a váltakozó, kábító muzsikát, elmerengett s álmodozott anélkül, hogy tudta volna: min... Csak akkor rezzent fel bárgyú elmerültségéből, amikor befejeződött a furesa, magányos koncert s Kende úr érezte, hogy fáj a gerince, kiszáradt a torka, káprázik a szeme s a halántékán két-felől olyan nyomás kúszta, mintha ráhengerítették volna a világot!

— Nem tudja, főnök úr... izé... elég jól játszanak itt a szomszédban... — próbált érdeklődni Kende úr a főnökénél a bájós ismeretlen kiléte iránt.

— Nna, igen, persze... az asszonynép ráér az ilyesmire, nincs gondja, se a politika, se a kenyérvétség nem aggasztja őket, hát persze... Klimpíroznak.

A segédjegyzőt annyira leűjtötte főnöke lekicsinylő nyilatkozata a szomszédból hangzó mennyei zenéről, hogy dühében már-már odavágott valami gorombaságot. De hát csak visszafojtotta keserű lázongását s valami fájó, fájó szomorúság, részvét, együttérzés rügyezett benne, fájó rokonézés a bájós ismeretlen iránt, aki a kőfalon túl órákat tölt a zongora mellett, vékony, finom ujjait démonian síklatja a fehér s fekete billentyűk során, szemét lehunyja félig, tiszta arca elmereng a halott zeneszerző szenvedélyein s míg zengő idegein hárfáz az epedő szerelem, a zengő hűrokon harsog, dübörög, viharzik és tombol Chopin fájdalma és szenvedése... S egyedül, egyedül viharzanak le benne ezek a magasztos, felsőbbrendű érzelmek, nem érti meg senki s nem tudja, hogy ő, aki minden nap órákig hallgatja, mennyire együttérez vele s mennyire rokona a társtalanságban. Kende úr nagy, cikornyás aláírásokat kanyarított a marhapasszusok alá, költői, finom, rajzos aláírásokat s szerette volna kiönteni a bánatát.

Hogy láthatná csak egyszer is a bájós ismeretlent? Hogy köszönhetné meg csak egy szóval is a földöntúli gyönyörűséget, amelyben részesíti? Irjon neki? Valahogy így kellene. Megírni mindent őszintén. Az értelem, megézés, okosság, komoly élmények, szenvedélyek hölgyének. Rajongó, őszinte levélben megköszönni mindent, mindent...

Más
bűvös
csapot
gyujto
be m
szemp
szétrá
lét, úg
— F
hivata
közt k
nehézs
művelt
nem,
Jómag
ebben t
sabb r
sorhaj
magan
próza
menny
mélyéi
szívga
a sivár
hogy t
benne
Az Ön
szivem

Felzúgtak az első taktusok

Másnap még habozott ugyan, de a zongora bűvös hangjaira úgy érezte, végképp belécsapott a szenvedélyek mennykője, felgyújtotta lelkét s hatalmas lobogással töltte be mindent, elhamvasztván a kiesényes szempontokat és tépelődéseket. S Kende úr szétrágtatta tollát s megírta élete legszebb levelét, úgyszólván egyetlen lírai költeményét.

— Én csak egészen egyszerű, szerény kis hivatalnokember vagyok — írta többek közt levelében, — iskoláimat nem minden nehézség nélkül végeztem el s azt a csekély műveltséget, amelyet sikerült megszereznem, meleg szívemmel támasztom alá. Jómagam is társtalannak érzem magam ebben a sekélyes faluban, amelyből magasabb röptöm kívágy s ahova megélhetésem sorshajója vetett. Pillanatra sem tudtam magam lealacsonyítani a mindennapi élet prózai sivatagába. Mennyire meglepett, mennyire felkavart, mondhatnám lelkem mélyéig megrendített az a tapasztalás, hogy szívgazdagságommal nem álok egyedül ebben a sivár faluban. Engedje meg, Asszonyom, hogy tudassam Önnek azt a hatást, melyet bennem mindennapi zongorajátéka előidéz. Az Ön istennői ujjainak érintésére kibújtak szívemből mindazok a nemes érzelmek,

amelyekről azt hittem, hogy a passzusok, adóívek s anyakönyvi kivonatok teljesen és végkép eltemették, mocsárba fullasztották s már hiába várják a késői nap sugarait. Feltámadtam, Asszonyom s ezt Önnek köszönhetem. Ember vagyok s érzem, hogy különb, mint azok, akik körülöttem tülekszenek. Köszönöm Önnek, áldja meg érte az isten hófehér ujjait, a gyengéd, mély szemét, Ön az én egyetlen jótevőm ebben a kieltenségekben s ezt meg kell Önnek mondanom, ha megbántom is vele. De Ön nem sértődik meg, sokkal jobb és okosabb — érzem. Fel tudja fogni egy szegény, magányos fiatalember helyzetét és érzelmeit, amelyek tiszták, mint az Alpesekek hava...

S így tovább.

Nagyon szép volt a levél s mikor az ismeretlen hölgynek címzés nélkül átküldte a kisbíróval, nyugodtnak s csodálatosan megtisztultnak is érezte magát. Mintha azoknak

EMILE GABORIAU híres regénye:

A bűn forgatagában

Ara bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „DÉLIBAB” kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uccsa 12 sz.

az Alpéseknek a csúcsára ült volna fel, amelyekről olyan szép hasonlatot remekelt.

Csak legalább a nevét tudná a bájos ismeretlennek. De a láthatatlan zongoristát még a kisbíró sem ismerte, annyit tudott csak róla, hogy patikája van az apjának.

Mikor visszajött az ember, Kende úr szíve a torkába vert. Választ hozott lelkes soraira. Izgatottan, remegő szájjal bámult az arisztokratikus hegyes betűkre.

— Együttérezése jólesik, köszönöm, látogasson meg, ha a zenét annyira szereti. Júlia. Ez volt a levélben.

A segédjegyző attól fogva néma megvetéssel kezelte főnökét. Már jóelőre fürdött a magasrendű szellemek találkozásának izgalmaiban. S mikor kikéfélt szakettjében, nagy esetekre tartogatott manzsettáival s a szivarzsebben kis selyemkendőjével pont déli tízenkét órakor becsöngetett a szomszédban, úgy érezte, élete megkoronázásához érkezett. Arca fehér volt, szeme ragyogott, mint a részegeké.

A szobalány bevezette a szőnyeges szalónba s némi várakozás előzte meg a pillanatot. Minden olyan ünnepélyes volt, olyan jelentőségteljes... A képek a falon milyen csodások... A Magyarok bejövetele... Egy fátyolban táncoló meztelen tündér... A felnyitott, fekete zongora. A kottacsomók. A függönyök...

Belépett Júlia.

Kedvesen mosolygott s előreálló nagy fogai rávicsoordtak a férfira, mint a lőfogak. Lapos deszkamellén két sor csipke reszketett, bizonyára a benső hévtől. Orra arisztokratikus volt, ó, túlságosan is az. S kiégett, fátýolos szemében mintha még az első epedés csillogott volna, régi, régi, reménytelen epedés...

Kende úr elsápadt, dadogott néhány szót s összegörnyedve ült a bizonytalan ülőkére.

— Annyira szereti a zenét? Igazán? Kedves volt, amit nekem írt. Oly jól esett végre egy emberi, meleg hang, ki se mondhatom magának... Mit szeret, mondja? Jaj, én imádom Chopint! Tudja, betege vagyok, oly epedő, oly édes és mégis oly szenvedélyes...

Kende úr torka kiszikkadt. A hölgy azonban nem vett észre semmit. Már le is telepedett a zongorához, esontos ujjáival máris a kották között turkált, már felütötte a lapokat s már végig is futott a billentyűkön. S felzúgtak az első taktusok, a esattogó, csiesergő, dörgő, viharzó s csobogó hangok s a férfi mellére ejtett fejjel hallgatta. Aztán lassan elfelejtett mindent. Anélkül, hogy akarta volna lehunyt a szemét s nem látott a valóságból semmit sem. S lehunyt szempillája mögött megjelent a szépséges asz-

szony karesú, finom, érzéki alakja, hajladozó dereka, kemény elefántesontmelle s félrehajtott bájos, szomorú, szenvedélyes feje... A hosszú szempillák alatt csillogott nedves, sötétkék szeme s égette őt...

Kende úr csak hallgatott, hallgatott áhítatosan, átszellemülten és boldogan...

A szemét persze nem nyitotta ki.

Szórakozó Budapest

Elysée Club-Restaurant

néven nyílik meg november első felében, a Kossuth Lajos téri MÁK palotában, egy új vállalkozás, amelyhez már most a legjobb körökben nagy várakozásokat fűznek. Annak idején új utat jelentett a dunaparti Mignon a budapesti társasági életben. „Bár-kávéház“-nak nevezték el a hallatlan népszerűvé vált helyiséget. A Mignon megteremtője az Elysée Club-Restaurant-nal egy nyugat-európai új helyiségtípust kreál most Pesten. Akik ismerik a terv részleteit, máris elragadtatással beszélnek róla.

OSTENDE kávéház, étterem

Budapesti látványosság. Eredeti elgányzene, énekkísérettel. Jazz- és szalózenekar. Magyar borok. Valódi magyar és francia konyha

GUNDEL-ÉTTEREM

a Gellért-szállóban

Világhírű magyar konyha és pánc. Déltűn és este tánc

MONTE-CARLO KÁVÉHÁZ

Budapest, IV. Mária V. u. 1. Carlton szállóval szemben. Egész éjjel nyitva. Déltűn 5-10 óra zene. Telefon: Aut. 806-70. A budapesti és vidéki előkelő közönség találkozóhelye

Kassan történt a következő eset: „Nálunk is vannak színházi csetepaték. Bizonyos úr bizonyos alrendűt azért, hogy a daljáték folyama alatt pisszegni bátorkodott, kélszer *pojon esapolt*, ez pedig amaszt bottal kélszer *fübe vágta*. Az uracsok egyébiránt egy időtől igen szeretnek bőrükben meg nem férti. Néhány hét előtt „az első énekesnőnek hagy-makoszorul vellek a színpadra”.

(Regelő, 1843—20. szám.)

„...Midőn Egressy Gábor a mult vasárnapi academiában Garag „Hont vitéz”-ét szavalá, egy úr a másiktól kérdezé: „Ugyan, kérem, alássan, versekben van-e írva ez a szép beszéd, vagy prózában?” „Nem vehetem ki urambátyám”, — mondá a másik — „nagyon kápráznak szemeim a lámpáktól!...”
(Életképek, 1845., I. kötet, 649. old.)

Vizvári Gyulát 1883 június havában a makói ipartársulat dísztagjává választotta, mivel egyik szerepében kuplét énekelt, melyben Makót feldicsérte — Szegeddel szemben.
(Pesti Hírlap, 1883 június 14.)

„Bizonyos kisvárosban Nagy Ignác „Tiszt-újítás”-át adták. Midőn az alispán figyelmezteti a zsidót, hogy a korteseket rossz borral vendégelje: „idd meg!...” kiált fel egy a nézők közül s a szereplő színészt a nemesi méltóság azon lealacsonyításáért, miszerint nyolc krajcáros bort akar a tek. nemes rendekkel megitatni — agyonlövésével fenyegette!...”
(Erdélyi Híradó, 1844 aug. 13.)

Amikor a cancan még új volt. „A cancan”-t Győrött az ott működő német színtársulat akarta bemutatni, azonban alig kezdették meg, a rendőrség rögtön leeresztette a jüggönyt.
(Szegei Híradó, 1863 jún. 20.)

A jelenlegi aradi színikazgatóról, Szendrey Mihályról szól ez a jóízű kis epizód. A nevezett igazgató 1902 április havában lépett házasságra Rontay Boriskával, a Kassai Színház primadonnájával s mielőtt nászútra

mentek volna, a vonathoz sietett egy jó humoráról ismert megyei főügyész, ki egy papírlapot lobogtatott a kezében és lihegve mondta: „Ejnye, kedves direktorkám, csak nem fog búcsúzás nélkül elindulni ilyen fontos útra? Lássá, én gondoltam magára... Fogja ezt az ívet!

— Mi ez?

— A mai előadás színlapja. Azért csináltattam, hogy nyugodtan utazzék és lássa, hogy rendben van minden!...

Az igazgató kíváncsian nézi a papírlapot, melyen ez a színházi jelentés áll:

KASSAI NEMZETI SZÍNHÁZ

Ma este adatik először:

NÁSZUTAZÁS

Énekes bohózat. Irta: *Herczeg Ferenc*

Ezt követi:

MÉZESHETEK

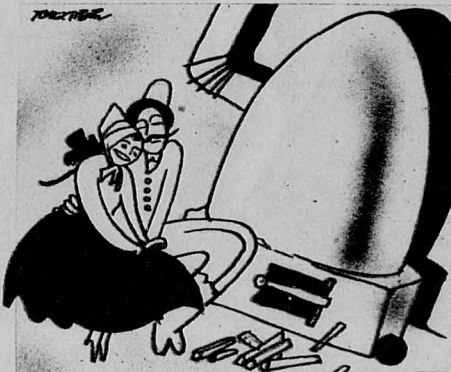
Előkészületben: „Az ikrek”, „A dada”, „A bölcső”.

(Ellenzék (Kolozsvár), 1902 ápr. 28.)

„A hangversenyeken némi idő óta azt tapasztaljuk, hogy a nemzeti színházi énekesek *olaszul* vagy *németül* énekelnek: ez tán azért van, hogy a hallgatók azonnal ráismerjenek a *Nemzeti Színház* tagjaira!...”
(Életképek, 1845, I. kötet, 323. oldal.)

Udvarias színházi intézkedés. „Azokra nézve, kik cselédjeiket is elszokták a színházba vinni, nem lesz érdektelen tudni, hogy a páholyok háta megett fölállított kemencékkel gondoskodva van, *nehogy a szolgálók megfázzanak s a legényeknek legyen hol megggyújtani pipájokat!...*”
(Erdélyi Híradó, 1840 december 22.)

* T. i. régebben szabad volt a színházban dohányozni!
(Szerk.)

Amin az egész világ nevet

Elelmes hölg

— Gyorsan, Marie, gyorsan... siessen... siessen... a virágcserep leesett a balkonnól egy úrnak a fejére. Tegyen ki azonnal egy cédulát a lépcsőházi ajtóra, hogy el vagyunk utazva!

(Köln. Illustr. Zeitung)

A legújabb skót vice

A skót vendéget hív uszonára. Egy szelet kenyér középre rátesz egy icipici mézet, azal kinálja vendégét, aki megszólal:

— Jóságos Isten! Beszerzett egy méhet!? (Judge)

Érdekházasság

— Szörnyű lehet egy ilyen gyönyörű szép, kedves fiatal asszonynak egy olyan férjfirom mellett élni, mint az ön férje!

— Ugyan kérem, a nászutamon annyi romol láttam, hogy fel sem tűnik, — eggyel több vagy kevesebb!

(La Vie Parisienne)

Költők beszélgetnek

— Szóval, nem írsz többé költeményeket a lapok számára?

— Irni — írok! De van már egy saját papírkosaram!

(Life)

Kellemetlen eset

vagy egy ajtócsapásra két legyet!...

(La Vie Parisienne)

Barátnő

— Mit esinál Susie?
— Hangot változtat!
— Hogy értem ezt?
— Szakított a tenoristával és kikezelt a baritonnal!

(Le Sourire)

Német vice

— Kisasszony ismeri Strindbergert?

— Igen! Milyen gyönyörű onnan a kilátás!

(Ulk)

Finom étterem

— Pincér, hozzon egy beefsteakot!

— Nekem is, de frisset!

A pincér a konyhában: Kétszer beefsteak! Az egyik friss legyen!

(Life)

Nagy különbség!

Browné köztudomás szerint valófelben van a férjétől. Egy barátnője meglátogatja és keserves sírás közben találja öngyűségét.

— Miért sírsz?

— Meghall az uram!

— Hiszen ügyis el akartál tőle válni, így legalább szegény, nyugodjék békében, megkíméll a valóper kellemetlenségeitől!

— Az igaz! De mennyivel érdekesebb lett volna elvált asszonynak lenni, mint özvegynek!

(Fliegende Blätter)

Nem szabad kérdezősködni

Énekesnő: Betöltötte a hangom a nagy hangversenytermet?

Kritikus: Csak a büfét!

(Ric et Rae)

Gyerekszáj

— No Péterke, úgy-e szép kis testvérkét hozott neked a gólya?

— Hát szép, szép, — de annyi más dologra lett volna inkább szükségem!

(Karikaturen)

Érthetetlen!

— Nahát, ezt az Emmyt igazán nem értem! Egy ilyen esinos, kedves fiatal lány férjhez megy egy holdvilágyfejtő kopasz emberhez!

— Ugyan kérlek, Emmy már kiskorában is holdkóros volt!
(Le Rire)

Tommy imádkozik

... és édes jó Istenem, ne engedd, hogy apukának több gyereke legyen. Fogalma sincs róla, hogyan kell egy gyerekkel bánni...

(Passing Show)

Emberismerő

— Miféle nagy csomagokat cipelsz itt?

— Viszek haza a feleségemnek egy új ruhát, egy kalapot, egy pár cipőt, egy lucat selyemharisnyát, no meg néhány darab fehérneműket...

— Min vesztetek annyira össze?
(Le Sourire)

A szórakozott tanár úr

— Nagyságos asszonyom, úgynevezett borzasztó olyan szórakozott ember mellett élni, mint a professzor úr?

— Nem mindig — néha kétszer ad háztartáspénzt!
(Journal Amusant)

Kevesebb — több volna!

— Mi van a fiával? Már évek óta nem láttam. Sokatígérő gyerek volt...

— Sajnos, túlsokatígérő. Be nem tartott házassági ígéretei miatt kétszer volt már büntetve!
(Judge)

Körütekintés

— Bocsásson meg, vannak önnek gyerekei?

— Nincsenek.

— Kutyája vagy macskája?

— Nincs!

— Rádiója?

— Nincs! De mondja csak kérem, ön a rendőrség megbízásából kérdezősködik?

— Dehogy! Csak a szomszédos lakást szándékozom kibérelni!

(London Opinion)

A golibajnoknő vőlegénye

— Emmy, a menyasszonyom aranyos! Tudod mit mondtott, hogy mindig rám gondol golfozás közben.

— Látod, ez lehetséges! Tegnap tizenkét labdát ronescsá zúzott. Teddynek adott közben egy pofont és én, aki mellette álltam — csupa kék és zöld folt vagyok!

(Passing Show)

Egészen más!

Két gyerek agyba-főbe veri egymást az uccán. Egy öregúr közbelép:

— Nem szégyellitek magatokat így verekedni! Hát nem tudjátok, hogy az ellenséget is szeretni kell?!

— De bácsi kérem, ő nem ellenségem nekem. Ő a fivérem!

(Lustige Kiste)

Társalgás

— Elhíheli nekem, hogy jobb időkel életem valamikor...

— Elhiszem! De ne beszéljünk többet az időjárásról!...

(Lustige Kiste)

Vendéglőben

— Főúr, ezen a menükártyán minden ki van hűzva!
— Örüljön neki uram!

(Karikaturen)

Agglegény szomorúsága

Villanyóra előtt csokorral a kezében elmélkedik az idős gavallér:

— Ez már a negyedik lány ezen a héten, aki nem jön el a randevura, — a szobaasszonyom megint csodálkozni fog, miért kap tőlem virágot!
(Musketen)

Fő az illúzió

Lulnak nincs pénze az idén őszi utókúrára a Rivierára menni!
(Le Journal Amusant)

Néhány szó a testápolásról

Mi az a konstitúció? – Kövérség-
soványság – Villamos fogyókúra

Ha női szépségről beszélünk, elsősorban nem szabályos szép arcra, hanem arányos, plasztikus testre gondolunk. Valamikor a molett nő volt az ideális nőtípus megtestesítője, melyről ékesen tanuskodnak Ruben párnáskarú, teltidomú asszonyai, de még nagyanyáink idejében is csinos és kívánatos jelzőkkel illették az enyhe zsírpárnákkal rendelkező hölgyeket.

A női emancipáció és a nőnek a munkában való intenzív részvétele a divatot is gyökeresen megváltoztatta és a praktikus szempontok felé terelte. A modern dolgozó, sportoló nőnek terhére van a szabad mozgást gátló zsíréteg, de a férfiak is a karcsú, jóformájú, izmos testű nőket részesítik előnyben. Bizonyosodott tény, hogy a jó külső és a megfelelő termet ma már olyan kellék, mely a létért való küzdelemben igen értékes fegyvernek bizonyul. Természetes tehát, hogy azok a hölgyek, kiket a sors kelletlenül gömbölyűbb idomokkal áldott meg, mindent elkövetnek, hogy ezt a divatos szépségideált megközelítsék.

A soványodásra való törekvésben azonban igen sokan mértéktelen túlzásokba esnek. Az ilyen „erélyes” fogyókurák sohasem vezetnek súlycsökkenésre, hanem legtöbbször súlyos zavarokat okoznak a szervezetben.

Sokan panaszkodják: „Alig eszem, citromos teán élek és mégis hizom; hány sovány, vézna ember pedig szinte tömi magát és mégsem tud meghízni”. Ez a látszólag magyarázhatatlan törvényszerűség az egyén konstitúciójával, alkati viszonyaival van szoros összefüggésben.

Konstitúció alatt a testi és lelki tulajdonságok összességét értjük, melyet már a születés pillanatában öröklünk és melyre döntő befolyást gyakorolnak az úgynevezett vérmirigyek (pajzsmirigy, ivarmirigy, agyfüggvény) azáltal, hogy termelt váladékukkal (hormonok) az anyagcserét szabályozzák.

Ha ezen mirigyek megbetegednek, úgy fokozott zsírlerakódás áll elő a szervezetben,

melyet hiába próbálunk a legradikálisabb fogyasztkúrával befolyásolni, a kívánt súlycsökkenés nem fog bekövetkezni. A fogyókúra módszereinek megválasztása mindig a hizást előidéző októl függ és egyénenként változó, miért is az orvosi tanács nélkül megindított fogyasztkúrák állandó veszélyt jelentenek a szervezetre.

A zsírlerakódás gyakran csak a test egyes részeire szorítkozik. Így például aránytalanul vastag a kar, vagy a boka, más esetben pedig az öv alatti zsírpárna szaporodik fel túlságosan. Ilyenkor fokozott izommunkával igyekszünk a fölösleges zsírmennyiséget felszívódásra bírni. Erre szolgálnak a különböző izomerőt fokozó műveletek, torna, sport és a masszázis.

Kézi masszázis helyett ma már a vibrációs és a szapora váltakozású, ütemes mozgást végző elektromos gépeket használjuk. A gumifejes villamos masszírozógépek, főleg aremasszázsra és az áll alatti meghúzóótoka megkisebbitésére szolgálnak. Az úgynevezett „vasököl” a hát és a vállak zsírpárnáit csökkenti. Az öv alatti zsírpárna eltüntetésére, valamint a duzzadt boka és formátlan lábak lefogyasztására a Savage-motor szolgál, melynél a masszírozás egy motor által rezgésbe hozott vászonöv segítségével történik, melynek erőssége szükség szerint szabályozható.

A villamos masszírozógépeket a helyi soványítás céljaira különösen azoknál alkalmazzuk, kik elfoglaltságuk miatt tornára, turisztikára és sportolásra kevés időt szentelhetnek.

A mai modern kozmetikai eljárások tehát mindenkinek megadják a módot arra, hogy felesleges kilóiktól megszabaduljanak anélkül, hogy szépségük, egészségük kárt szenvedne.

Dr. Heks Imre.

Kozmetikus orvosunk megcímzett és felbélyegzett válaszboríték beküldése ellenében a hozzáfordulóknak levélben is válaszol. Levelek címére a szerkesztőségbe küldendők.

Ketten ültek a sátor előtt. Az esti szél vészesen süvített a hegyekről. Mikor előrerohant az erdőből, dühösen kapaszkodott bele a megáradt folyóba, végigkergetve a hullámokat a partokon. A hold, mint egy robogó hajó, bugdácsolt a felhőkön. Nyirkos nyárvégi este volt. Kis táncoló tűz fölött teát főztek. Ahogy ott ültek a fekete sátor előtt, olyanok voltak, mint a kővé vált erdei manók. Néha a szél belevágott a tűzbe és messze ráncigálta a lángot a sötét égen.

— Halló Bill! — morgott az egyik. — Húzd meg a kötelet. Az éjjel lecibálja a szél a sátort.

— Légy nyugodt, Jimm! Ugy áll ez, mint a Santiago de Los Cabaleros-i bazilika.

— Halló Bill! Felbujt a víz a partokra. Sárga hullámokat kerget a szél. Nem volna emberséges cselekedet most a vízre szállni.

— Légy nyugodt Jimm! A szép szenyóra a városban van, a sátrukat üresen tépázza az esti szél a túlsó parton.

— Halló Bill! Szeretem a szép szenyórát — mit nekem vihar, mit nekem vész, ha otthon tudnám, már rég a hullámokon táncolnék egy csókjáért.

— Nyugodtság Jimm! Az öreg kereskedő átlukasztja a bőrödet egyszer.

— Bill, te jó fiú! Szeretem az aggodó jóságod, a féltő gondosságod. — Ide a teával! Most, hogy idevetett minket az élet a zúgó vizek mellé a viharok havában, úgy kell a jóság. Mit hoz a jövő? Várom a híreket a messzi városból.

— Nyugalom, Jimm! A sors a veszendő lelkek védőszentje. Ugy-e, szép mondás?

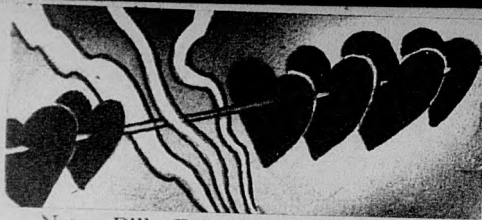
— Halló Bill! Ki mondotta ezt?

— Nem tudom, Jimm! Tán Gantol de Carion — vagy más.

— Halló Bill! A holdat eltemették a felhők. A fekete hegyekről jön a vihar. Fekete szárnyát már leterítette a halál.

— Ugyan Jimm! Te gyáva vagy? Te a vizek hercege? Kinek csónakjára vérrel van beégetve a halál csontos képe.

— Bobó Bill! Nem vihartól, nem a hegyekről ugató széltől, nem a tarajos hullámoktól retteg az én szívem.

Nem, Bill. Erősebb, nehezebb vész, ami tépi a lelkem. A jövő! Mit rejt méhében a jövő?

— Nyugalom, Jimm! Van egy szent mondása Garcilaso de la Vega-nak: „Ugy még sohasem volt, hogy valahogy ne lett volna.”

— Te jó vagy, öreg Bill! Vigaszavad! De azért nem árt, ha holnap betérsz a postára. Tán jó hírt kapunk ügyemben. — Az üdítő álom veled!

— Álom te véled is, kis Jimm!

Az erdők leküldötték démonaikat, hogy a fekete sátor körül táncoljanak öreg manókkal, koboldokkal argentinai tangókat. Az eső játszott lágy dalokat a fekete sátor pattogó tetején. — Mikor a hajnali nap széjjelrugdosta az otromba rémeket, a jó Bill nekivágott a végtelen vizeknek. Ment, ment karsú csónakjával a messzi város felé.

A déli nap égette a kéklő hegyeket, mikor a jó Bill megjött a városból.

— Halló Bill! — üvöltötte rettegve

Jimm. — Halló, mi hír a messzi városból?

A jó Bill csak evezett, szomorú egyhangúsággal ásta be a lapátot a vízbe. Mikor Jimm mellé futott a csónak, melankólikus rezignációval csak ennyit mondott: Ajvé!

— Na, mi baj van?

— Itt van, olvasd!

Szegény Jimm reszkető kezekkel vette át a levelet és nyöszörgő hangon olvasni kezdte:

„Nagyságos Krausz Pál úrnak. Dunabogdány. Poste-Restante. Igen tisztelt Uram! Nagybecsű levelére válaszulva kénytelen vagyok értesíteni, hogy a megpályázott ügynöki állást már betöltötték. Kiváló tisztelettel. Takács és Virulek. Kefe-, seprűgyár.”

Szegény Jimm úgy állott ott, mint egy villámvert szomorú fűz.

— Halló Jimm! Mi az, miért ilyen szomorú a vizek vad hercege?

— Te Andor!! — ordította jó Jimm.

— Fogd be a pofádat, még van kedved ehhez a marhasághoz tovább is, mikor itt állok most végleg kenyér és állás nélkül?

város-
zomorú
bátot a
a csó-
al csak
ezekkel
hangon
k.
Igen
velére
esíteni,
állást
elettel.
gyár.“
mint
ilyen
Jimm.
edved
mikor
állás

PEREG A FILM

Kinek a szőke, kinek a barna : Lillian Bond és Edwina Booth

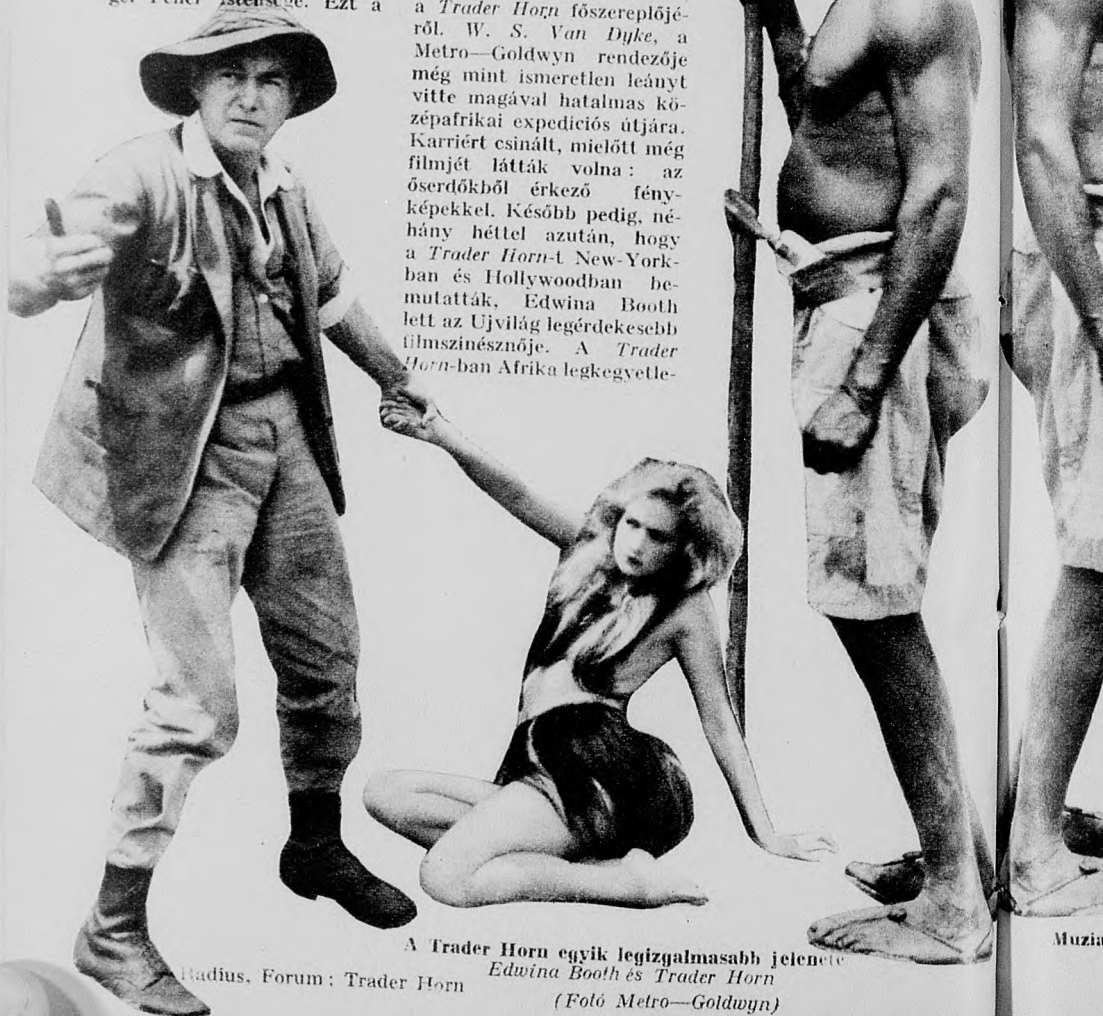
TRADER HORN

Bemutatjuk Afrika fehér istennőjét, a legtilokzatosabb asszonyt, aki a legtitokzatosabb világrész őserdeiben valaha megfordult...

Ki ez a különös szépségű nő? Az exotikus környezetben tényleg úgy jelenik meg előttünk, félig meztelenül, mint *White Goddess*, a dzsungel Fehér Istensége. Ezt a

nevet nem élelmes filmírók, hanem valóban vad és civilizálatlan Uganda-négerék adták neki, mert bőre fehérebb és csillogóbb, mint az elefántesont, hosszú szőke haja vakítóbb, mint a trópusi nap és alakja karesűbb, mint a gazelláé.

Edwina Booth-ról van szó, a *Trader Horn* főszereplőjéről. W. S. Van Dyke, a Metro-Goldwyn rendezője még mint ismeretlen leányt vitte magával hatalmas kőzépafrikai expedíciós útjára. Karriért csinált, mielőtt még filmjét látták volna: az őserdőkből érkező fényképekkel. Később pedig, néhány héttel azután, hogy a *Trader Horn*-t New-Yorkban és Hollywoodban bemutatatták, Edwina Booth lett az Újvilág legérdekesebb filmszínésznője. A *Trader Horn*-ban Afrika legkegyetle-

A *Trader Horn* egyik legizgalmasabb jelenete
Edwina Booth és *Trader Horn*
(Fotó Metro-Goldwyn)

Muzia

Edwina Booth — az őserdőben

nebb asszonyának szerepét játszotta el.

*
Most kezdte meg európai karrierjét ez a fölséges dzsungelfilm. (Párizsban és Budapesten egyszerre lesz premiérje.)

A pesti bemutató előzményei közül azt mégis el kell mondani, hogy *egy kicsit félek a cenzurától*. A vad Nina ugyanis — így hívják Edwina Booth filmalakját — felöltözetlenül

játssza végig a film első részét. *Gyönyörű testét éppen csak hosszú haja és deréklől lefelé valamilyen könnyű altatóprém takarja*. Edwina játéka azonban olyan művészi, hogy semmit sem lehetett benne kifogásolni.

*
A Radius-Metro film-palota és a Forum filmszínház mutatja be a *Trader Horn*-t. Ez az a film, amit mindenkinek meg kell nézni. (p.)

Muzia, a Trader Horn egyik néger „sztárja“

Montecarlo bombázása

E héten ismét seregestől jöttek a levelek filmpályázatunkra. A leközölt feliratok alapján készült szcenárium-pályázatok nagyon sok esetben egészen közel járnak az igazsághoz. Sajnos azonban, csak a legérdekesebbekkel közölhetjük ezek közül is.

Pályázatunk eredményét a jövő héten hirdeljük ki. A díjakat — így az ötven pengős első díjat is — Antal József, az Ufa igazgatója személyesen fogja kiosztani.

A Monte-Carlo bombázását az Uránia filmszínház mutatja be.

Monte-Carlo bombázása

Az egyik pontenerói katonai hajón a legénység türelmetlenkedni kezd, mert a havi zsoldjukat még nem kapták meg. A kapitánynak tavrát érzékelik. Amiből megtudják, hogy a pontenerói pénzválság miatt az uralkodó hercegnő nem tudja a nekik járó zsoldot kiutalni. Ellenben mindenkor nyugalomra inti őket.

Ötensége Persimon nevű cirkálóján elindul sétakirándulásra és Monte-Carlóban, a nagy klubban találkozik az egyik tisztjével, Craddockal, aki nem ismeri meg. Craddocknál van már a 100.000 frank zsold. Együtt mulat most már Graddy a hercegnővel, míg el nem járssa a pénzt. Mikor mindent elvesztett, fölkeresi az igazgatót és visszaköveteli a zsold összegét, sőt bombázással fenyegeti a klubot. Mivel a pénzt nem kapja meg és a hercegnő segítségét visszautasítja, megkezd a bombázáshoz az előkészületeket. A bombázást a hercegnő bemutakozásával akadályozza meg. Craddock Honoluluba szökik, hová a hercegnő követi.

W. Atrich Jánosné, Szeged, Lechner tér 2/b.

Pontenero uralkodó hercegnője I. Yola, nagy pénzzavarba jutva, még a Persimon hadicirkáló legénységének a zsoldját sem tudja átutalni, amiért Craddock kapitány, a hajó parancsnoka megorrol és a hercegnő azon utasítását, hogy várja be az ő hajójának a csatlakozását, nem teljesíti, hanem egyedül Monte-Carlóba hajózik, hogy ott kedvére kimulassa magát. I. Yola hercegnő azonban előbb érkezik Monte-Carlóba és az ottani pontenerói konzulnak parancsot ad, hogy ha Craddock kapitány a legénység zsoldjáért jelentkezne, akkor fogassa őt el. Craddock tényleg jelentkezik, azonban az elfogatásból nem lett semmi, mert I. Yolának, aki kihallgatja Craddock jelentkezését — megtetszik. Sőt titokban egyik értékes gyűrűjét eladhatja a konzullal, hogy legyen miből kifizetni a 100.000 frank zsoldot. Craddock így felveszi a legénység zsoldját és természetesen a hercegnő ügyébe intézi, hogy megismerkedhessen vele inkognitóban. A kapitány halálisan beleszeret a „komornába” és megveszi számára egy ékszerkereskedésben ugyanazt a gyűrűt, amit ő zálogosított el az imént. Azután a kaszinóba indul és játszani kezd. Folyton veszít, mindenét felteszi a játékra, mert bízik a szerencséjében, azonban még a legénység zsoldját is elveszti. A kaszinó

igazgatója kéri őt, hogy saját érdekében 24 órára tartózkodjék a további játéktól, mire Craddock kijelenti, hogy az utolsó 100.000 frank a legénység zsoldja volt és ha azt nem kapja vissza, akkor lövetni fogja a kaszinót. A jelzett időben a pénzt nem kapja meg, mire tényleg bombáztatni akarja a kaszinót, mikor jelentik, hogy öfelsége I. Yola megérkezett és meggátolja azt, hogy a legénység teljesítse a parancsot. Craddock előtt minden világos lesz, hiába mondja neki I. Yola, hogy a gyűrűt ő újból eladta és a legénység zsoldja már biztosítva van, Craddock kapitány, aki miniszter is lehetne, ha továbbra is a hercegnő zsoldjában maradna — azonban sikkasztónak érzi magát és elindul Honoluluba új életet keresni és szerelmét felejteni.

Péter Lipót, VI. Hunyadi tér 9, I. 12.

Távírat érkezik Pontenero ország hadihajójára: az ország válsága miatt nem tudják kifizetni a legénység zsoldját. Pontenero uralkodó hercegnője ugyanakkor parancsot ad, hogy Persimon nevű hajója álljon indulásra készen!

Craddock kapitány a Riviera elegáns élete után vágyakozik. Elhatározza, hogy nem sétáltatja a hercegnőt a tengeren, mint egy „vizisófő”, hanem elmegy Monte-Carlóba.

A hercegnő parancsot ad a konzulátuson, hogy fogják el az engedetlen Craddockot. Ide érkezik meg ugyanis a kapitány, hogy elkérje a legénység pénzét. Nem fogják el, sőt: a hercegnő eladja egyik ékszerét százezer frankért és ezt a pénzt elküldi a kapitánynak.

Craddock azonban a Monte-Carlói kaszinóban elkártyázza a pénzt. Nem tudja, mit tegyen és ezért megfenyegeti a kaszinó igazgatóját, hogyha nem adja vissza a pénzt, halomra löveti hadihajójáról a kaszinót.

A pénzt elhozza az igazgató — félelmében. Craddock kifizeti a legénységet és a Regina Victoria nevű hajóval Honoluluba indul. Pontenero her-

cegnője: I. Yola azonban szereti őt és utána indítja hajóját, amelynek előb b még Craddock volt a kapitánya.

Fischer Antal,
Budapest VI, Szondi uca 60. III.

*

Pontenero hercegség Persimon nevű cirkálója, különböző nemzetiségű legénységével, már hosszabb ideje tétlenül áll a kikötőben. Parancsnoka Craddock. A hercegség zilált anyagi viszonyok között él s a fényes ígéretekkel csábított, de zsoldját meg nem kapott legénység lázong, amit azonban Craddocknak sikerül elfojtani. Craddock elunja a tétlenséget és a cirkálóval Monte-Carlóba megy. Mivel ez tilalom ellenére történt, Pontenero konzulja el akarja őt fogatni, Craddock a legénység zsoldjára és szénre 100.000 frankot követel a konzultól, aki azonban kijelenti, hogy nincs pénze. Ugyanitt tartózkodik azonban a hercegnő, aki intézkedik, hogy a pénzt fizessék ki s értékesítést végezt átadja ékszerai egy részét a konzulnak. Craddock megismerkedik egy nővel, kinek az arcán fekete petty van. Lángra lobbán, elmegy vele a kaszinóba és a nála lévő nagyobb összeget, közte a zsoldra kapott 100.000 frankot is elveszti. Felszólítja a kaszinó vezetőjét, amennyiben másnap reggel 9-ig nem kap 100.000 frankot, cirkálójával bombáztat. A kaszinó megbizottja a kitűzött időben megjelenik pénz nélkül, mire Craddock levegőbe akarja röpíttetni a kaszinót. A feketepettyes hölgy kérleli, hogy ne tegye ezt meg, ő ennek dacára lövetni akar, erre a hölgy felfedi kilétét, ő Pontenero hercegnője és Craddockot sikkasztás miatt letartóztatja. A legénység megkapja a zsoldját. Craddockot átteszik a Honoluluba induló gőzösre, ahová a hercegnő utána megy.

Duschinsky Béla
Budapest, VIII, Dobozi u. 27, II. 5.

*

Persimon, Pontenero királyság hadihajójának kellene I. Yola hercegnőt a Földközi-tengeren sétahajózásra vinni. Craddock kapitány, a nagy nőhódító, a parancs ellenére Monte-Carlóba megy a hajóval, szórakozni. Yola kíváncsi az engedetlen kapitányra s szintén Monte-Carlóba utazik és a követségen száll meg. Itt átadja gyöngysorát, a követ által, ismeretlenül, a pénzzavarban lévő kapitánynak. Yola inkognitóban meghódítja Craddockot s a szerelmes kapitány még a gyűrűjét is odaadja, hogy visszavehesse a gyöngysort és megajándékozza vele a lányt. A megmaradt pénzével a kaszinóba megy és ott oly nagy tételekben játszik, hogy az egész hajópénztárt elveszti. Dühében levelet küld a kaszinó igazgatóságának, amelyben visszakövetel az elvesztett pénzből 100.000 frankot, ellenkező esetben bombázn fogja a várost. Másnap 9 óra, a határidő már közeleg és a pénzt még nem küldik. Az ágyukat megtölteti. Ekkor megjelenik a hajón I.

Yola s felfedi kilétét és elfogatja Craddockot, a lázadó kapitányt. Yola szereti a férfit és kéri, jöjjön vele haza, megteszi miniszternek. Craddock azonban, hátrahagyva az időközben megérkezett 100.000 frankot, megszökik Honoluluba. Yola utánamegy a Persimonnal.

Pécsi P. József IX, Tompa uca 14, II. 2.

*

Pontenero hercegnőjének hajója, a Persimon, útra készen áll. A kapitány az indulás előtt kap egy táviratot, hogy pénzválság miatt a hercegnő nem tudja kifizetni a zsoldot. A hajón kevés a szén, pénz nincs s a kapitány elhatározza, hogy elrandul Monte-Carlóba. A hercegnő is a hajón van, de nem ismerik. Mindenki azt hiszi róla, hogy csúfnő. Monte-Carlóba érnek, a hercegnő is kísértél s hogy pénze legyen, eladja a gyöngyeit.

A kapitánynak megtetszik a csinos nő és együtt játszanak, majd mindent elvesztenek a kaszinóban. A legénység zsoldja is elúszott. A kapitány visszaköveteli a pénzt a kaszinótól. Ha nem kapja vissza a 100.000 frankot — mondja, — szétlővi a kaszinót.

Másnap reggel lövetni akar, mikor megtudja, hogy a feketepettyes nő — akivel együtt mulatott — hercegnő volt. A hercegnő parancsára a lövések elmaradnak, a hajó elhagyja a kikötőt s a zsoldot is kifizették.

Craddock kapitány Honoluluba megy és a hercegnő megy utána, a boldogság tengerén.

Faragó Hus Kossuth Lajos uca 3.

Anna Sten és Haas Albers
Uránia: Monte-Carlo bombázása (Fotó Ufa)

VILÁGHIRADO

Halló, itt Hans Albers!

Telefónon szólitom fel intervjúra a „Monte-Carlo bombázása”-nak főszereplőjét.

Conchita Montenegro kiballgatja a hangszóró titkait

— Igaz, hogy hosszú időre elutazik?

— Igen.

— Privát?

— Nem. *Molnár Ferenc* „Liliom”-ával megyek skandinávai turnéra. Társulatot nem viszek magammal. Egyedül *Karlheinz Martin* kíséri el, aki a darabot Kopenhágában, Ostóban, Göteborgban, Stockholmban, Malmöben rendezi. Visszafelé Londonban lépek fel, ugyancsak Molnár „Li-

liom”-ában; itt angolul játszom.

— Azlán?

— Február eleje lesz... ha meghívják, Budapestre is elmegyek.

— Reméljük.

*

MI KÉSZÜL?

Az *Ufa babelsbergi műtermében*:

A *nagy szám* — *Emil Jannings*-filme. (Lehet, hogy a „Szenvedély viharai” lesz a címe.)

A *tempelhofti műteremben*: *Szerelmi kommando*, *Halmay Tiborral*.

Staakenben: nem dolgoznak.

Jofa-studióban:

Eichberg filmje, a *Der Draufgänger*: A „rámenő” *Hans Albers* játssza a címszerepet. Ugyanútt most fejezték be az új *Elisabeth Bergrner*-filmet. Címe: *Chauffeur Antoinette*.

*

HANGOS VAGY NÉMA?

Még ma is igen sok mozi van, amelyik nem tért át a hangosfilmre. A hollywoodi gyárak éppen ezért néma- és hangosverzióban készítik el filmjeiket.

A *Within the Law* című filmnek *Joan Crawford* játszsza el hangos-, *Norma Talmadge* néma változatát.

Néhány érdekes kettős szereposztás:

To Cable David

hangos: *Richard Cromwell*;
néma: *Richard Barthelmes*.

Manslaughter

hangos: *Clodette Colbert*;
néma: *Leatrice Joy*.

The Right of Way

hangos: *Conrad Nagel*;
néma: *Bert Lytell*.

Tehát a néma színészeknek is lehet még szerződésük.

AZ ÚJ GYRETA FILM

Susanne Lennox bukása és emelkedése happy endje lesz! A férfi főszereplő: *Clark Gable* ismert angol színpadi színész.

HA VALAKIT ÉRDEKEL,

itt közöljük *Lupe Velez* polgári nevét: *Guadeloupe Velez Villalobos*.

A NEVETŐ DIPLOMATA

Betty Compson már régen nem láttuk. A *nevető diplomata*-ban játszik most igen kedves vígjáték szerepét. Partnere: *Ivan Zebedejff*.

RUDOLF VALENTINO ÉLETE — FILMEN

Már sokan próbálták Rudolf Valentínót életre keltetni — többek között *Mindszenty Tibor* is — de senkinek sem sikerült. Most filmre viszik életét. Az *Universal* keres megfelelő színészt az érdekes szerepre.

AZ ÚJ ANGOL KÖLTSÉGVETÉS,

amelyet *Snowden* az alsóház elé terjesztett, nem sújtja külön adókkal a filmgyártást.

JÓ AZ ÉLET,

legalább is *Marcel Pagnol*, a *Topáz* és a *Máriusz* szerzője szerint, aki új darabjának ezt a címet adta. A „*Jó az élet*”-et a *Paramount* vette meg, az új *Lubitsch*—*Chevalier*-film számára.

LONDON BOMBÁZÁSA

A hangosfilmdivattal néhány igen érdekes filmtől esünk el. Néma változatban mindent be lehetett nálunk mutatni. Azokat az elejétől végig angolul beszélő filmeket azonban, amelyek kifejezetten az amerikai és angol közönség számára készülnek, úgysem értenénk. *(Sokáig kell még tanulnunk hangosfilmnyelvtanunkat, amíg azt megértjük!)*

Ilyen végigbeszélő film a *Waterloo Bridge*, amelynek elején és végén London bombázását láthatnánk, igen érdekes felvételekben.

MISTER CANTY,

az amerikai kereskedelmi minisztérium filmképviselője Budapesten járt. A magyar filmviszonyokat tanulmányozta és szakkérdésekről tárgyalt. Filmgyártásról nem volt szó.

ABEL GANCE,

a híres rendező filmköleszönt nyitott Párizsban. Kizárólag orosz filmeket hoz forgalomba.

ELISSA LANDI

patra szállt Európában. Programját a *Fox* állítja össze. Ezért az utazásért fizetést kap. Erre a szerepére is sokan vállalkoznának.

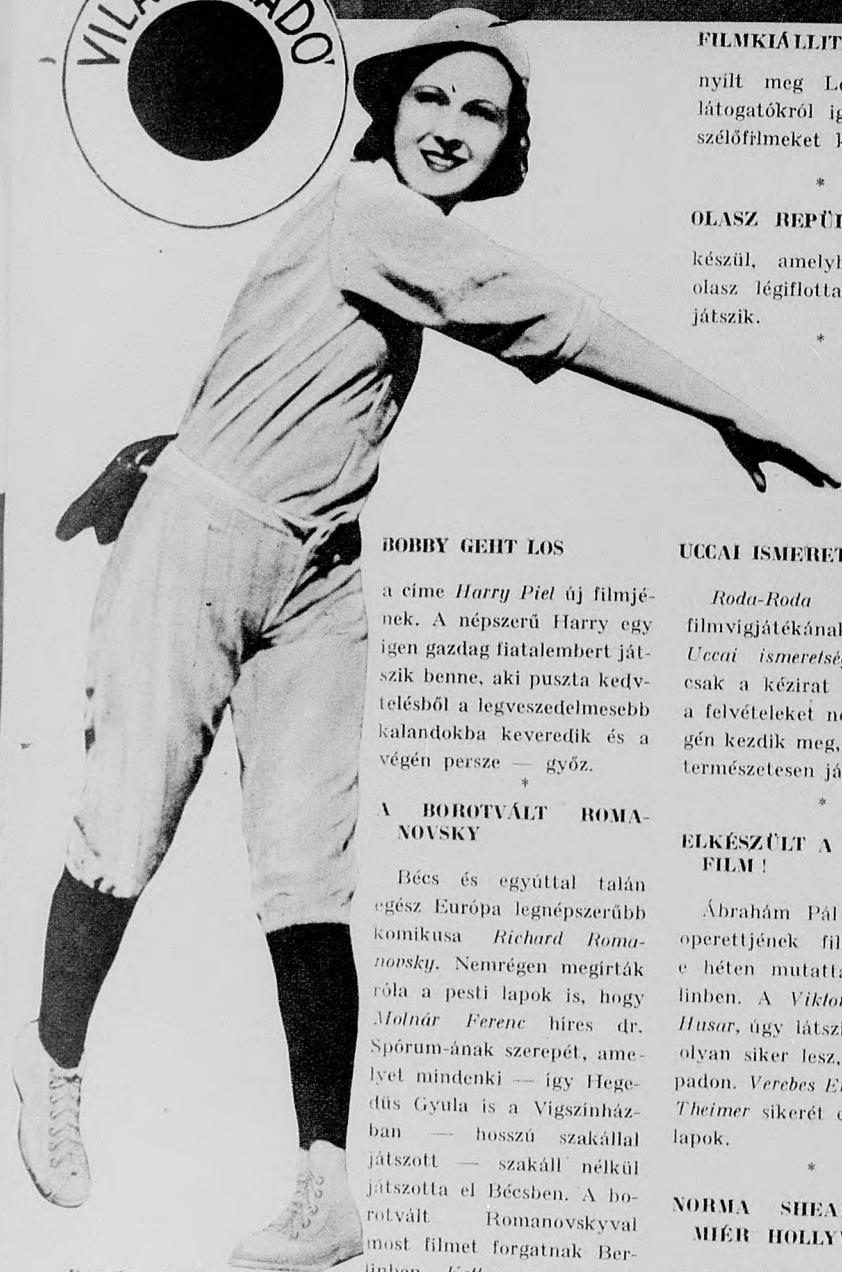
HETVENÖTMILLIÓ MÉTER FILMET

fognak gyártani az újzaleski gyárban. Persze, nem beszélőfilmet, hanem csak nyers filmszalagot!

Hogy tetszik Önöknek a mai fiatal leány? kérdezi *Joan Crawford* *(Fotó Metro)*

VILÁGHIRADO

Dorothy Jordan, legalább is sportruhája után ítélve — kitűnő kézilabdajátékos

FILMKIÁLLÍTÁS

nyílt meg Londonban. A látogatókról igen olesó beszélőfilmeket készítenek.

*

OLASZ REPÜLŐFILM

készül, amelyben a teljes olasz légiflotta is szerepet játszik.

*

BOBBY GEHT LOS

a címe *Harry Piel* új filmjének. A népszerű Harry egy igen gazdag fiatalembert játszik benne, aki pusztán kedvtelésből a legveszedelmesebb kalandokba keveredik és a végén persze — győz.

*

A BOROTVÁLT ROMANOVSKY

Bécs és egyúttal talán egész Európa legnépszerűbb komikusa *Richard Romanovsky*. Nemrégén megírták róla a pesti lapok is, hogy *Molnár Ferenc* híres dr. Spórum-ának szerepét, amelyet mindenki — így Hege-düs Gyula is a Vigszínházban — hosszú szakállal játszott — szakáll nélkül játszotta el Bécsben. A borotvált Romanovskyval most filmet forgatnak Berlinben. *Ketten egy autóban* a címe az érdekes komédiának.

UCCAI ISMERETSÉG

Roda-Roda legújabb filmvígjátékának címe: *Uccai ismeretség*. Egyelőre csak a kézirat van készen, a felvételeket november végén kezdik meg, *Roda-Roda* természetesen játszik benne.

*

ELKÉSZÜLT A VIKTÓRIA-FILM!

Ábrahám Pál világsikerű operettjének filmváltozatát e héten mutatták be Berlinben. A *Viktoria und ihr Husar*, úgy látszik, filmen is olyan siker lesz, mint színpadon. *Verebes Ernő* és *Grell Theimer* sikerét emelik ki a lapok.

*

NORMA SHEARER-PREMIÉR HOLLYWOODBAN

az új Shearer-film címe — és témája: „Los Angeles!”

*

LUKÁCS PÁL

két új nagy filmjét hozta ki az idén a Paramount: az egyik a *Vice Squad*, a másik a *Women Love Once*. Az elsőt *Kay Francis*-el, a másodikat *Eleanor Boardman*-nel és *Lillian Tashman*-nel játszotta. Most készül a *Beloved Bachelor* (A szeretett agglegény), melynek egyetlen sztárja Lukács Pál. A partnernője nevét nem is hirdetik. Ez az igazi beérkezés jele Amerikában.

GUNNAR TOLNAES

nevére még nagyon jól emlékszik a filmlátogató közönség: most ünnepelte huszonöt éves szülinapi jubileumát.

EINSTEIN-FILM

Érdekes hangos kultúrfilmet mutattak be Németországban. A címe: *Mit kell tudni Einstein relativitáselméletéről?*

FAIRBANKS AZ ŐSERDŐBEN

Douglas Fairbanks és felesége, *Mary Pickford* hidroplánon indultak új filmjük felvételi helyére. Brazíliában, az Amazon forrásánál készítenek egy őserdőfilmet.

Svédország szorgalmasan szállítja a sztárokat Hollywoodba. Egy Greta Garbót már adott Amerikának. Azt mondják, hogy Astrid Allwyn a második...

Mindenek előtt tanuljunk meg ismét néhány új szót :

- to buy (tu báj) = venni, vásárolni,
- to take (tu lék) = (magához) venni,
- to meet (tu mít) = találkozni,
- to say (tu szé) = mondani,
- to make (tu mék) = csinálni,
- to come (tu kam) = jönni,
- to give (tu giv) = adni,
- to allow (tu elau) = megengedni,
- to sleep (tu szlíp) = aludni,
- to hear (tu hír) = hallani,

Tíz gyakori és nélkülözhetetlen szó. Próbáljuk ezeket különböző változatokban, a már eddig megtanult szavakkal felhasználni.

A *to hear* kiejtéséhez azonban hozzá kell fűznünk valamit. Az *r* a szó végén alig hangzik, helyesebben így kellene jelölni kiejtését: *tu hí(r)*.

Lend me your ears = kölesönözze nekem a füleit. Vagyis: *figyeljen ide, hallgasson rám*. Kiejtése: *lend mi jur írsz*.

to lend = kölesönözni,
your ears = az ön füleit,
me = nekem.

Azt pedig már megtanultuk, hogyha az ige elől elhagyjuk a *to* szócskát, akkor a felszólító módot kapjuk. (Például: *to speak* = beszélni; *speak* = beszélj!)

Tehát: tanuljunk meg, mit is jelent az az *ing* képző, amit olyan gyakran látunk egyes angol szavak végén.

Például: *no smoking allowed* = tilos a dohányzás!

to smoke (tu szmók) = dohányozni,

smoking (szmoking) = dohányzás.

Sőt *smoking* nemcsak ezt jelenti magyarul: *dohányzás*, azt is jelenti, hogy *dohányozva*. Ugyanígy képezzük a *to speak*-ből a *speaking*-et. Magyarul: *beszélés*. Továbbá:

to meet-ből: *meeting* = találkozás,
to sleep-ből: *sleeping* = alvás.

Erre a hétre azonban elég nekünk az a néhány *ing*, amit most átvettünk.

Most tanuljunk még néhány gyakran használt kifejezést.

Time is money = Az idő pénz. Kiejtése: *tájm iz mani*.

Sokszor idézik nálunk is ezt a kifejezést, de a *mani*-t rendszerint *moni*-nak ejtik — hibásan.

Let me go = Hadd menjek. Kiejtése: *let mi gó*.

A *to go* = menni szót már ismerjük.
to let = hagyni,
me = engem.

Végül még tanuljunk egy olyan beszélgetést, amire minden nap szükségünk van. A kiejtést ebben az esetben a szöveg alá írjuk:

Good day, mister
gud dé, mistá(r) = Jó napot, uram.
 How do you do
hau du ju du = Hogy van?
 Thank you, very well
l(sz)enk ju veri uel = Köszönöm, nagyon jól.
 I hope you are well too
áj hóp ju ár uell tú = Remélem, ön is jól van.

I'm very glad to see you
Ájrn veri gted tu szí ju = Nagyon örülök,
hogy látom.

Az utolsó mondatban van egy kifejezés,
amit külön meg kell értenünk:

I'm (ájrn) = én vagyok,
glad (gted) = vidám,
very (veri) = nagyon.

Ez volna szó szerinti fordítása. Magyarul
azonban egyszerűen azt mondjuk, hogy
nagyon örültünk.

Most ismét búcsúzzunk, a jövőheti vi-
szontlátásra. A legegyszerűbb köszönés
a búcsúzásnál: good bye (gud bájj).

Tehát good bye.

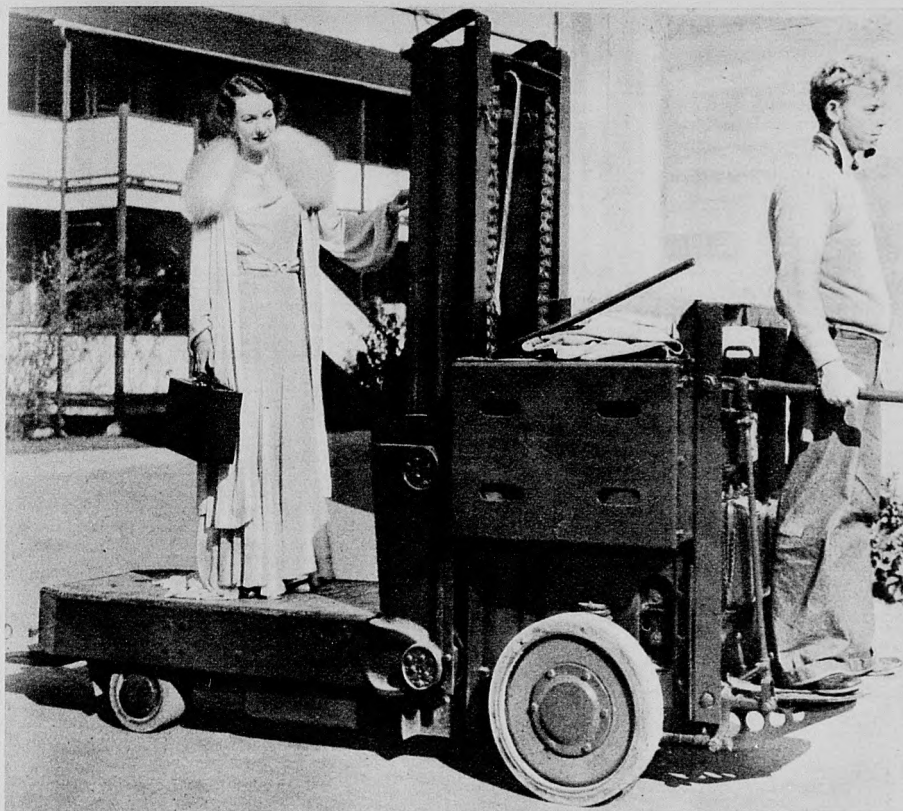
(pán)

Legújabb divat-illat!
MURY-PARIS
CRYNOLINE
eredeti francia illatkreáció.

Vezérképviselő és főraktár:
TÜRÖK JÓZSEF R. T.
Budapest, VI. ker., Király
utca 12. sz. Telefon: 207-96

Eau de Co-
logne Parfum

Kissé szokatlan közlekedési eszköznek látszik ez a furesa gépezet, pedig Hollywoodban
mindennapos. A színészeket szállítják így öltözőjükből a felvételek helyére. Ezt az utat az
elegánsan felöltözött Karen Morley amúgysem tudná másként megtenni a stúdiók vesze-
delmes labirintusában (Fotó M—G—M.)

Filmrejtélyek

Nem is tudtuk, hogy a *sötét alakok* ilyen népszerűek Magyarországon. Tudniillik, filmárnyképrejtvényeinket — a többszáz megfejtő közül — legtöbbször helyesen fejtették meg.

Sajnos azonban, nem adhatunk mindenkinek ingyenmozijegyet. A 42. számban közölt kép megfejtése: Maurice Chevalier. A Kamara-moziba szóló két jegyet: Szoboda Florence Leona, VIII, Rákóczi út 69, a Rádus-moziba szóló két jegyet: Perényi Tibor, Veres Pálné uca 30, nyerték.

Itt közöljük azok névsorát, akik a helyes megfejtésért dicséretet érdemelnek:

Auszierlitz Ottó, VII, Paulay Éde u. 1. Bokor Erzsébet, VII, Ajtosi Dürer sor 11. Benedek Miklós, VIII, József u. 15. Balla Pálma, V, Klotild u. 10b. Blau Zsófi, VI, Paulay Éde u. 15. Bauer Ibolyka, Wesselényi u. 41. Becsák Antónia, VIII, Kender u. 13. Berger Zsuzsa, József körút 8, II. 3. Csóor Erzsébet, Pászto. Czvetics János, VII, Nefeletts u. 17. Deutch Juliska, VII, Hársfa u. 17. Dzurilla Kálmán, Leveca. Der Ibolya, Vilmos császár út 50. Friedländer György, VII, Erzsébet körút 51. Fichter Sebestyenné, VI, Szaboles u. 1a. Faragó Tessa, Farkas Margit, Váci út 79. Festetics Ilona, IX, Üllői út 121. Grummel Rózsa, I, Lenke út 93—95. Gieswein József, Nagydíófa u. 23. Grossberger Piroksa, Erzsébet királyné út 41. Gombkötő Józsefné, VII, Dob u. 28. Horváth János, III, Korkár u. 31. Heber Józsefné, Egreszi út 20. Hostyisovszky Ilus, Bakáts tér 5. Hunyadi Aliz, Bokréta u. 27. Hegedüs László, V, Váci út 198. Hermann Erzsébet, VIII, Lujza u. 5. Jaeger Ági, Rákóczi út 6. Jungi Ily, Ludoviceum u. 10. Jankovich Ilonka, VII, Nürnberg u. 23. Kovacsik István, VIII, Örményvölgy u. 7. Knecht Irén, Kádinger Ilonka, IX, Ferenc tér 11. Kovács Marika, X, Százados út 55. Katz Erzsike, Kóos Valéria, VIII, Telek tér 3. Kovács Boriska, III, Szentendrei u. 80. Klein Gizella, VI, Bajnok u. 13. Karbach Mária, VII, Nefeletts u. 13.

Új rejtvényünk: Ki ez a titokzatos nő, akinek negatív fényképét közöljük itt? A helyes megfejtők között ingyen mozijegyeket osztunk ki

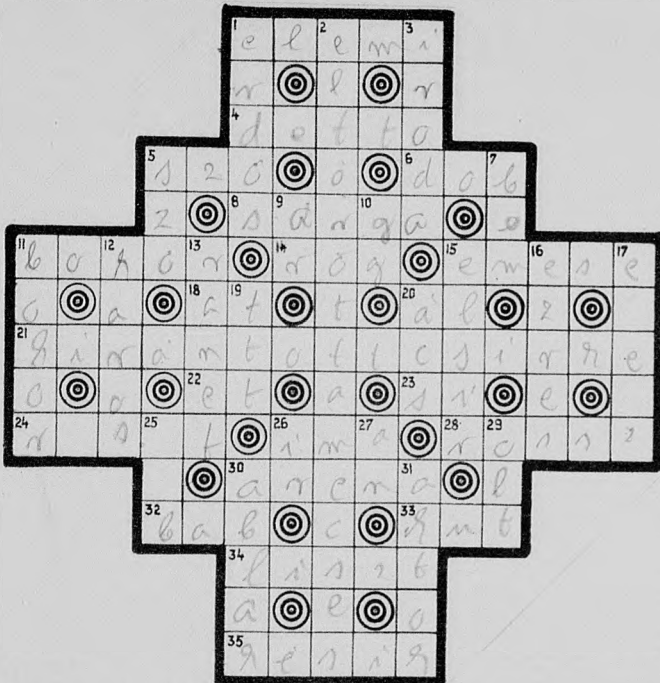
Kasch Irén, VIII, Baross u. 61. Krausz József, VII, Klauzál u. 10. Koza Aranka, V, Falk Miksa u. 16. Kovács Teréz, VIII, Práter u. 32. Kiss Vince, IX, Tompa u. 17b. Kerkápoly Klára, V, Lipót körút 14. Konrád János, Rákoskeresztúr, Tavasz u. 43. Közeghy Irén, Veres Pálné u. 12. Kováts Ilonka, II, Horváth u. 29. László Ilonka, VII, Hársfa u. 40. Lakovics Mancika, Pesterzsébet, Ladiszlav Margit, Egresy út 20a. Lehoczky József, II, Tölgyfa u. 11. Ladányi Ilonka, Horn Éde u. 17. Löwy Margit, VII, Dohány u. 82. Lányi Mihály, Veszprém. Leier Lajos, VIII, Pál u. 6. Mencez Rózsi, VIII, Lónyai u. 24. Meszbauer Alajos, IX, Soroksári út 60. Müller Margit, Nagy Jolánka, Vasvári Pál u. 10. Neumann Anny, VII, Csengery u. 9. Nemeth Rózsi, Győri út 14. Neuliszt János, VII, Wesselényi u. 21. Nagy János, Grassalkovics u. 20. Nánay Terézia, VIII, Kender u. 13. Preiszler Irma, Csepel, Pruzsinszky Ilona, VI, Izabella u. 74. Pfiszter Rudolf, Rákoscsaba. Perényi Tibor, Veres Pálné u. 30. Pinkay Magduska, Csillaghegy. Pécsi P. József, IX, Tompa u. 14. Papp Rózsika, Zugló. Racz Ferenc, VII, Elemér u. 22. Révész Tibor, Bákoshegy. Reich Elza, VI, Damjanich u. 18. Rácz Béláné, VIII, Magdolna u. 43. Rosenberg Rózsi, IV, Molnár u. 33. Steger Karesi, IX, Soroksári út 74. Sándor Dezsóné, VII, Hungária körút 185. Simkó Ilona, Váci út 170. Szabó Ilonka, Conti u. 40. Szőke Edith, III, Raktár u. 41. Schmegeer Magda, VII, Damjanich u. 45. Sudár Erzsébet, Egresy út 20. Szűcs Berta, Sashalom. Steiner Vali, VII, Thököly út 44. Székely Éva, VI, Nagymező u. 32. Szilassy Ibolya, Budaörsi út 40. Sámuel Zsuzsa, V, Visegrádi u. 53. Szász György, VI, Eötvös u. 46. Schwartz Hedvig, IX, Ferenc körút 2—4. Simon Alexi, Cserhát u. 12. Szabó Etelka, VII, Péterffy Sándor u. 43. Soós Mariska, IX, Mester u. 63. Szerető Ilona, VII, Akácfa u. 27.

(A jövő héten folytatjuk.)

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Alsófokú iskola. 4. Ugyanaz, idegen kifejezéssel. 5. Takács teszi. 6. Hajít. 8. Szín. 11. Cserje. 14. Göröngy. 15. Almos vezér anyja. 18. H-val szám. 20. Hamis. 21. Finom étel. 22. Idegen kötőszó. 23. Sporteszköz. 24. Kártyakifejezés a huszonegyesben. 26. Fohász. 28. Nem jó. 30. Küzdőtér, porond. 32. Hüvelyes. 33. Falusi udvaron van. 34. Malomtermék. 35. A vonat rossz szokása.

Függőleges sorok: 1. Ilyen Kárpátok is vannak. 2. Ha a gyerek sír, ezt mondjuk. 3. Hivatalos helyiség. 5. A mondatban több van. 7. 48-as tábornok. 9. Cipézszerszám. 10. Azonos mássalhangzók. 11. Ugyanaz, mint a 11 vízszintes. 12. Ilyen szék is van. 13. Almafajta fonetikusan. 15. Elpanaszkodik. 16. Jó lenne belőle pár darab. 17. Házrész. 19. Azonos mássalhangzók. 20. Mesterember. 25. Ábrák. 26. Ige, nemzet és balzsam. 27. Idegen prepozíció. 29. Tűzoltó teszi. 30. Szoba falán van. 31. Magyarul cselekedet.

si si R

5.

rét rét

SZÓ- ÉS BETŰREJTVÉNYEK

1.

R M

2.

c sódar

3.

J z z

Mult számunkban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése. — **Vízszintes sorok:** 1. Aranygyapjas rend. 14. Rádió. 15. Óriási. 16. Akó. 17. Sarga. 18. Vétő. 19. Kőzsa hír. 23. Tt. 24. Ladik. 26. Sors. 28. Eped. 31. Árú. 32. Öv. 34. Arra. 36. Ede. 37. Saláta. 39. La. 40. Cd. 42. Sel (les). 43. Alakítás. 46. Paroszló. 49. Kl. 50. Amadé. 51. Ed (de). 52. En. 54. Nasi. 55. Part. 56. Angolna. 57. Tus. 58. Nyes. 59. Ágyú. 60. Tűzdel. 63. Ezer. 64. Libamáj. 68. Addig. 71. Süldő. 74. Évelő. 75. Ir. 76. Nyit. 77. Addig.

Függőleges sorok: 1. Aranyarkantyú. 2. Rák. 3. Adó. 4. Ni. 5. Yost. 6. York. 7. Argot. 8. Piaszter. 9. Já. 10. Aszalás. 11. Si. 12. Eléri. 13. Drót. 18. Vidul. 20. Harapó. 21. Korall. 22. Kedd. 25. Kötelesség. 26. Salak. 27. Rr. 29. Pecsétgyűrű. 30. De. 33. Valódi. 35. Kutágas. 38. Asz. 41. Hó. 44. Im. 45. Ad. 46. Parapli. 47. Ai. 48. Sántikál. 52. Ernyed. 53. Elad. 54a. An. 55. Prágai. 60. Fest. 61. Előd. 62. Sav. 63. Egy. 65. Bég. 66. Mer. 67. Jé. 69. Dr. 70. In. 72. La. 73. Dd.

Ismerlek!.. Segítsek?

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény“. Minden iráshoz egy szelvény. Aki levelében akar választ kapni (során kívül), az mellékeljen megcímezett, felbélyegzett borítékot (s irásonként 2-2 pengőt). A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus“ szót.

Janus, 12. Igen szigorú önmagához. Modora kimért, tartózkodó. Olyan sokat ad a külső forma kifogástalan voltára, hogy ez teljesen lekötí a figyelmét. Rendszerető, takarékos, kötelességtudó. Egészséges, ép idegzetű. — Szeretek egy grafológust. A társadalmi élet igen fontos számára. Nagyon sokat ad az emberek véleményére, ezért külsejére és modorára gondosan figyel. Tartózkodó, senkit sem enged közelférközni önmagához. Következetes. — **Tengerszem.** Belelárthat az életbe. Nagyon keveset vár, ha nem volna annyira passzív természetű, ilyen hangulatában a keserűség nagy erővel robbanna ki belőle. Így megelégszik a rezignáltsággal és azzal, hogy feentartás nélkül a véletlen eszközévé válik. Kielégítetlen, meghasonlott természet. — **Grete.** Jövője sokat foglalkoztatja. Nagy tervei vannak és pedig olyan természetűek, amelyek csak gondos előkészítés után a távolabbi jövőben teljesíthetnek. Finomlelkű, nemes eszközöket választ mindenkor. Esztétikus érték. — **Sándor Ferenc.** Amennyiben levelére még nem válaszoltam volna, szíveskedjék új írásmintát beküldeni és keserűségeit is megismételni, mert akkor levele elkallódott. Irja rá a borítékra, hogy sürgős, hivatkozzék jelen soraimra és ne felejtse el jelgét is közölni. — **Tanáestalan, 20.** Igen fejlődésképes, intelligens, de ahhoz, hogy igazán elérjen valamit, elkerülhetetlenül szükséges, hogy szigorúbb legyen önmagához, hogy megszokja az önfegyelmézést és ne adja át magát minden fenntartás nélkül hangulatainak. Nagyon szenvedélyes, érzelmei teljesen hatalmukban tartják. — **Józsika fiám, 50. számú.** Félnék fellépése van. Nem nagyon bízik magában, szereti, ha mások határoznak helyette és nem kell felelősséget éreznie cselekedeteiért. Igen hálás természetű, minden kis figyelemnek örül. — **Mimóza, Szentendre.** Határozott, energikus egyéniség. Ha valami célt lát maga előtt, vagy ha valamiről azt érzi, hogy annak meg kell történnie, mindent, ami ezt megnehezíti őszintesen távol tart magától. Nagyon ritkán érez rokonszenvet, általában névvel kemény és kiméletlen az emberekhez. Nagyon perspektívájú élet után vágyik. — **Kacagj, Bajazzo, Sz. O.** Még fejlődésben lévő egyéniség. Igen könnyen tanul, gyorsan felfogja a dolgokat, de nem tudja egészen feldolgozni magában és így lényére kevés hatással van az, ami az eszébe már belefészkelődött. Egyenes, nyíltszívű, kellemes, közvetlen modorú, életrevaló egyéniség. — **Halvány sárga rózsza.** Nagyon sok csalódás és szomorúság érte,

de nem sügged és teljes erejéből igyekszik mindennek ellenére kitarítani céljai és reményei mellett. Sokat akar elérni, úgy az érzelmi, családi mint a társadalmi fronton. Addig fog keresni, amíg megtalálja azt, amire szüksége van. — **Démoni úr.** Roppanat sima, nyugodt fellépése van, sokkal több harmónia árad belőle, mint amennyi tulajdonképpen benne van. Következeten, bármit tesz, utólag kétségei támadnak, hogy helyes volt-e. Fejlett kultúrája van. Igen jólelkű, tapintatos és megértő. — **Mount Everest.** Nagyon konvencionális, esztét, tehetségeit, ügyességét, mindent a társadalmi pozíció és az emberek véleménye szolgálatába állítja. Legtitkosabb vágya, hogy egy szabványos polgári életet, élhessen, persze nem szűkössé lehetőségekkel hanem a civilizáció és kultúra elég magas színvonalán. — **K. tanár, 32.** Igen komoly, megbízható egyéniség. Ritkán jókedvű, mindenből gondot csinál magának, sokszor feleslegesen megnehezíti az életét. Igen óvatos s pesszimizmusa még fokozza ezt. — **Edith, 19.** Ingadozó, nagyon szenvedélyes, teljes mértékben az érzelmeiben élő egyéniség. Sokat szenved hangulatai alatt. Szeretében sok az önzés. — **Aki doktor kisasszony akar lenni.** Nehezen fogja megszokni a komoly és fegyelméztséget követelő munkát. Energiátlan, konfúzióra hajló. Hány éves? Van a lényében valami megállapodottság, ami kétségessé teszi, hogy egy teljes átalakulást igénylő életformát tud-e vállalni? Félek, ha nagyon meg nem változik, az egyetemi studium csak kísérlet marad. — **Suli.** Jókedvű, nagyon élénk egyéniség. Van benne bátorság, nem egykönnyen jön zavarba. Izléses, jó megjelenezésű, ügyes fellépésű egyéniség. — **Szöke a zsánerem.** Konfúzióra hajlamos. Nem ad magának pontosan számot arról, hogy mit tett és hogy mit akar. Alapjában névvel kevés benne a remény, rezignáltan fogad mindent, de éppen azért, mert nem számít semmi jóra, úgy tud örülni, mint egy kisgyerek, ha valami váratlan kellemesség éri. Hangulatai erősen uralkodnak rajta. Szeretetremlő, megnyerő egyéniség. — **Szeretném, ha szeretnének.** Még forrongó, kereső lélek. Meglehetősen sok az ellentmondás benne, Kicsit félszeg, ügyetlen az emberekkel szemben és nagyon szeretné, ha ez nem így volna, ha fellépése biztos az emberekkel való bánásmódja tudatos és rutinos lehetne. — **B. J., 18.** Végzetlenül jószívű. A legmesszebbmenő áldozatokra vezető-e ez az áldozat. Emberismerete még egész fejletlen, mindenben csak szenvedő és könyörgő testvért lát. Aggódom magáért kislány s kérem, hogy igyekezzék az ésszerűség szavára is hallgatni. — **Mozart.** Jókedvű, nagyon tud örülni és általában névvel minden impresszió életélményei, tulajdonképpen még sejtelmé sincs arról, hogy milyen indulatok, milyen akaratérő lakozik benne. Küzdje le a lehangoltságra és visszavonulásra való hajlamát. — **Manfréd, 1913.** Intelligens, nagyon könnyen tanul és így nem volt szüksége eddig nagyobb szellemi erőfeszítésre. Van benne már most is egy kis energiváltás, blazirtság, ami — érthetetlen módon — jól tudja felépíteni és kifejtetni nézeteit. Szüksége van a publikumra. Fejlesztésképes, tehetséges egyéniség. — **Terike.** Könnyen befolyásolható, van a lényében valami széteső, mindennek immel-ámmal reagáló indolencia, ami szinte kizárja, hogy valami is rendesen sikerüljön az életében. Minden kívülről és a szerencsés véletlentől vár.

S. Sz. V

GRAFOLÓGIA-SZELVÉNY

Olasz
hozza
esetl
címze
nekü
„Dél
L

Ny
az C
Közt
sítás
minis
Szom
rek.
első
eredé
máun
Lond
arat.
jönne
és ug
tekin
dulna
kell
néme
hatós
Frida
szere
1. No
kapni
ilyen
Marg
város
helyi
szakk
meg.
borít
1858
társas
nagy
című
adták
1897
pályá
lett.
rende
szerül
nagy
Több
Rózs
17, V
és m
nincs
nevet
áll r
Sánd
Nagy
tanít
sége
: Brém
művés
kelte
torra.

Szerkesztői üzenetek

Olvásóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélró egy megcímezett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Déliabó“ szerkesztőségének, Budapest, VII, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek. Kéziratokat nem örizünk meg

Nyúltenyésztő. 1. Forduljon közvetlenül az OMGE titkárságához, Budapest, IX, Köztelek uca, ahol a szükséges felvilágosítást megkaphatja. 2. Ez az ügy a belügyminiszter hatáskörébe tartozik. — **K. Ödön, Szombathely.** Wallace és Noah Beery fivérek. Wallace két évvel idősebb. Noah a legelső filmszínészekkel ment Hollywoodba és eredetileg Griffithnél játszott. — **T. Kálmané.** Sokáig szerepelt Berlinben és jelenleg Londonban van, ahol szintén nagy sikert arat. Eddig szó sem volt arról, hogy hazajönne. — **R. Imre.** Két hét alatt megkapja és ugyanennyi idő alatt jöhet a válasz is, tekintettel azonban arra, hogy sokan fordulnak hozzá hasonló kéréssel, türelemmel kell várnia. — **Cote d'Azur.** Fedák Sári német filmgyárakkal tárgyal és előreláthatóan rövidesen filmezni fog. Gombaszögi Frida játszik, Lábass Juci és Szedő Miklós szerepelni fognak. — **Báró, gróf. herceg.** 1. Nem lehet, legfeljebb a nevet lehet megkapni. 2. Nem tudjuk, hogy Magyarországon ilyen árusítának. — **Szegedi.** Dayka Margit a múlt héten már játszott is a Belvárosi Színházban. Beteg volt. — **Keszthelyi énekes.** Szívesen ajánlunk megfelelő szakkönyvet, de ezt csak levélben tehetjük meg. Kérjük, küldjön be válaszbélyeges borítékot. — **T. István.** Eugène Brioux 1858-ban született, francia drámaíró és társadalmi kérdésekkel foglalkozó drámái nagy színpadi sikert aratnak. „Bölcső“ című darabját legutóbb a rádióstúdióban adták elő. — **Budai előfizető.** Bolváry Géza 1897 december 26-án született, katonatiszti pályára készült, tiszt volt, majd filmstatiszta lett. Később filmdramaturg lett, majd rendezni kezdett. Ma Berlin egyik legnépszerűbb filmrendezője, akinek nevéhez a legnagyobb sikerű európai filmek fűződnek. Több tucat nagy filmet rendezett. — **Rózsa L. Cselényi József** címe: Álmos uca 17, Vig Miklós: Rákóczi út 63. Neves énekes és még egy hasonló nevű énekesnész nincs. Valószínűen rosszul írta a keresztnevet. Nem azonos azzal. A többi cím nem áll rendelkezésünkre. — **Jánoska.** Bródy Sándor 1924-ben, 61 éves korában halt meg. Nagysikerű darabjai: „Hőfehérke“ és „A tanítónő“. — **H. Józsa.** Harry Liedtke felesége: dr. Christa Tordy. 1904 június 30-án, Brémában született. Egyetemet végzett, művészettörténetet tanult és nagyon érdekelte az archeológia. 1926-ban avatták doktorné, két év múlva Harry Liedtke feleségül

vette. Ugyanakkor filmezni is kezdett. Nagyobb filmjei: A nagy eset, Potsdam, Lajos Ferdinánd herceg, Amor is sir. Egyidő óta nem játszik, boldog családi életet él férjével és intézi annak ügyeit. — **T. Juci, Budapest.** Fedák Sári címe: Pestszentlőrinc, Gyöngyvirág uca 20. Berlinbe készül. — **I. Kálman, Sopron.** A leány azt mondta magának, hogy csirkefogó és most arra kíváncsi, hogy milyen szándékkal mondta és van-e oka arra, hogy komolyan megharagudják rá. Azt természetesen nem tudjuk, hogy milyen szándékkal mondta, de annyi biztos, hogy ez a szó nem tartozik a becéző szavak közé és még akkor is elég komolyan szokták venni, ha az „imádott“ nő mondja. Azért ne essen kétségbe, a dolog négy szemközt történt és az a gyanunk, hogy okot adott neki arra, hogy megsértse. A leghelyesebb lesz, nem beszélni róla és elfelejteni. — **H. Ernőné.** Sajnos, nem tudjuk és nem emlékszünk arra, hogy képét lapunkban közöltük volna. Talán valahol másutt látta. Mi ilyen képet nem szoktunk közölni. — **Emden.** Nagy Kató 1910 április 4-én, Szatmárott született. Címe: Berlin-Grunewald, Winklerstrasse 1. — **Baritonista.** Lehetséges, hogy az illető jól énekel, de ez még nem jelenti azt, hogy tehetséges operaénekes lehet belőle. Pénz nélkül sehol sem fogják kiképezni és a tanulás meglehetősen költséges. Még a próba és a szaktanács is pénzbe kerül. Ha legalább harminc pengője lesz, keressen fel megfelelő szakembert, aki megmondja neki, hogy érdemes-e tanulnia. Amennyiben a válasz előnyös lesz, azt is megtudhatja, hogy kiképzése mennyibe kerülne. Később aztán talán összegyűjthetné a szükséges összeget. Támogatásra sehol se számíton. — **Szerény, 51.** Shakespeare nevét így kell kiejteni: Sekszpir. Keresztneve William. 1564-ben született és 1616-ban halt meg. Apja kereskedő volt, anyja egy jómódú farmer leánya. 18 éves korában elvette a nálánál nyolc évvel idősebb Anne Hathawayt, három gyermekük született és a kis család nagy nélkülözések között élt. Shakespeare nem egyszer érték vadorzáson. Egyszer megvesszőzték és kiűzték szülővárosából. Huszonegy éves korában Londonba ment, ahol egy színházban ajtonyitogató lett. Később színész, dramaturg és drámaíró. Harminchét színművet írt, de ezek közül életében csak tizenhat jelent meg.

Előfizetési ár:

¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.
Ausztriában példányonként 40 Groschen.

Szerkesztői: TOLNAI SÁNDOR

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA
Budapest, VII, Dohány uca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépén,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423-39 és József 423-50

Jombaszögi Frida
Áldor felv.

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T. nyomása, Budapest

V. ÉV
BUDA
MEGJ